

דוחות כספיים שנתיים מבוקרים

93	דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
94	דוח רואי החשבון המבקרים על הדוחות הכספיים השנתיים
95	דוח רווח והפסד
96	דוח על הרווח הכולל
97	מאזן
98	דוח על השינויים בהון
99	דוח על תזרימי המזומנים
101	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות (להלן "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - "COSO 1992"). הדירקטוריון והנהלת הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשות); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO 1992.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים - של הבנק ומאוחזים לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחזים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, והדוח שלנו, מיום 16 במרץ 2021, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 16 במרץ 2021

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק והמאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה, נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידע סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מיידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמיוחד לימים 31 בדצמבר 2020 ו-2019 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמיוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO 1992) והדוח שלנו מיום 16 במרץ 2021, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרץ 2021

דוח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			באור	
2018 ⁽¹⁾	2019	2020	2018	2019	2020		
2,312	2,847	2,647	3,001	3,085	2,878	2	הכנסות רבית
511	491	253	515	483	241	2	הוצאות רבית
1,801	2,356	2,394	2,486	2,602	2,637	2	הכנסות רבית, נטו
117	127	443	166	138	464	13,29	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,684	2,229	1,951	2,320	2,464	2,173		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מרבית							
203	233	148	231	225	148	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
995	1,144	1,234	1,325	1,286	1,371	14, א4	עמלות
151	54	45	81	9	4	5	הכנסות אחרות
1,349	1,431	1,427	1,637	1,520	1,523		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
הוצאות תפעוליות ואחרות							
1,303	1,487	1,429	1,696	1,601	1,532	6	משכורות והוצאות נלוות
282	326	316	376	353	344		אחזקה ופחת בנינים וציוד
86	89	94	91	92	96	17	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
508	583	570	656	608	597	7	הוצאות אחרות
2,179	2,485	2,409	2,819	2,654	2,569		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
854	1,175	969	1,138	1,330	1,127		רווח לפני מסים
319	418	315	408	478	368	8	הפרשה למסים על הרווח
535	757	654	730	852	759		רווח לאחר מסים
198	108	96	37	51	29	15	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס
רווח נקי:							
733	865	750	767	903	788		לפני יחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	(34)	(38)	(38)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	865	750	733	865	750		המיוחס לבעלי מניות הבנק

המאוחד והבנק				באור	רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
2018	2019	2020	בשקלים חדשים		
7.31	8.62	7.48		9	רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

(1) ראה באור ה.15 בדבר מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמיר בר-צור
מנהל כללי

רון ליבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 16 במרס 2021

דוח על הרווח הכולל לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

המאוחד			
2018	2019	2020	
767	903	788	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(38)	(38)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	865	750	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(102)	101	(4)	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
37	(74)	(74)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(65)	27	(78)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
22	(9)	26	השפעת המס המתייחס
(43)	18	(52)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(4)	(2)	-	בניכוי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	20	(52)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
724	921	736	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	(36)	(38)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
694	885	698	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 10.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה ופיצוי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן ליום 31 בדצמבר (במיליוני ש"ח)

הבנק		המאוחד		באור	
2019	2020	2019	2020		
36,528	56,757	37,530	57,802	11	נכסים
10,736	12,480	10,995	13,105	12, 26	מזומנים ופקדונות בבנקים
9	11	9	11		ניירות ערך ⁽⁴⁾
83,713	87,009	88,829	92,247	13, 29	ניירות ערך שנשאלו
(871)	(1,204)	(930)	(1,277)		אשראי לציבור
82,842	85,805	87,899	90,970		הפרשה להפסדי אשראי
415	35	1,039	656	14	אשראי לציבור, נטו
1,278	1,198	605	636	15	אשראי לממשלה
964	936	996	965	16	השקעות בחברות מוחזקות
238	264	248	272	17	בנינים וציוד
1,096	1,904	1,091	1,897	27, 28	נכסים בלתי מוחשיים
667	1,389	698	1,464	18	נכסים בגין מכשירים נגזרים
134,773	160,779	141,110	167,778		נכסים אחרים ⁽²⁾
					סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
114,836	135,527	120,052	141,677	19	פקדונות הציבור
2,640	5,511	1,137	2,992	20	פקדונות מבנקים
353	459	353	459		פקדונות הממשלה
2,055	2,086	3,674	4,394	21	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,247	2,314	1,247	2,314	27, 28	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,074	5,741	5,723	6,407	22	התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
126,205	151,638	132,186	158,243		סך כל ההתחייבויות
8,568	9,141	8,568	9,141		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	356	394		זכויות שאינן מקנות שליטה
8,568	9,141	8,924	9,535		סך כל ההון
134,773	160,779	141,110	167,778		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 86 מיליון ש"ח ו-57 מיליון ש"ח במאוחד, ו-83 מיליון ש"ח ו-55 מיליון ש"ח בבנק ב-31.12.20 וב-31.12.19, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 247 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31.12.19 - 42 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 258 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31.12.19 - 47 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 32.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

(במיליוני ש"ח)

הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(120)	6,949	7,756	290	8,046
יתרה ליום 1 בינואר 2018					
שינויים בשנת 2018-					
-	-	733	733	34	767
רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	(355)	(355)	-	(355)
דיבידנד					
-	(39)	-	(39)	(4)	(43)
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
-	-	(2)	(2)	-	(2)
הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה					
927	(159)	7,325	8,093	320	8,413
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018					
-	8	(8)	-	-	-
השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽³⁾					
927	(151)	7,317	8,093	320	8,413
יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה					
שינויים בשנת 2019-					
-	-	865	865	38	903
רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	(410)	(410)	-	(410)
דיבידנד					
-	20	-	20	(2)	18
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
927	(131)	7,772	8,568	356	8,924
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019					
שינויים בשנת 2020-					
-	-	750	750	38	788
רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	(125)	(125)	-	(125)
דיבידנד					
-	(52)	-	(52)	-	(52)
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
927	(183)	8,397	9,141	394	9,535
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020					

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד - ראה באור 24.א.ב'.

(3) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור 1.ג.1.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
733	865	750	767	903	788	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
						רווח נקי לשנה
(198)	(108)	(96)	(37)	(51)	(29)	התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
(3)	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות
63	65	66	75	69	71	שיערוך כתבי התחייבות נדחים של חברות בנות
86	89	94	91	92	96	פחת על בנינים וציוד
(4)	(3)	-	(69)	(3)	-	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
117	127	443	166	138	464	רווח ממיומש בנינים וציוד
						הוצאות בגין הפסדי אשראי
(76)	(24)	(20)	(77)	(28)	(20)	רווח ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר* והפרשה
-	14	(1)	(1)	14	(1)	לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
-	(59)	11	-	(59)	11	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(23)	(25)	(144)	(24)	(25)	(144)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
43	85	62	157	91	68	מסים נדחים, נטו
418	(572)	(794)	439	(561)	(794)	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
37	78	-	-	56	-	התאמות בגין הפרשי שער
						דיבידנד שהתקבל מחברות מוחזקות
						שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(6)	418	(100)	(6)	418	(100)	ניירות ערך למסחר
114	416	(205)	109	446	(207)	נכסים אחרים
(70)	219	(910)	(74)	198	(908)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
						שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
1,247	(905)	352	1,243	(861)	316	התחייבויות אחרות
(24)	(71)	1,067	(24)	(47)	1,067	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
88	(55)	(37)	122	(18)	(53)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
2,542	554	538	2,857	772	625	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
						תזרימי מזומנים לפעילות השקעה:
62	43	(124)	146	(78)	(219)	שינוי בפקדונות בבנקים
(50)	854	(2)	(50)	854	(2)	שינוי בניירות ערך שנשאלו
(3,239)	(4,572)	(3,773)	(3,897)	(5,001)	(3,902)	שינוי באשראי לציבור
(7)	(338)	374	(25)	(339)	378	שינוי באשראי לממשלה
(6,401)	(6,232)	(7,746)	(7,530)	(6,380)	(8,210)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר*
270	193	236	305	193	236	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
497	2,165	3,131	1,009	2,678	3,220	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר*
4,068	4,517	2,615	4,232	4,526	2,620	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה
(42)	(49)	(38)	(47)	(49)	(40)	רכישת בנינים וציוד
16	9	-	113	9	-	תמורה ממיומש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(90)	(101)	(120)	(95)	(101)	(120)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(60)	-	-	-	-	-	השקעה בכתבי התחייבות נדחים שהונפקו על ידי חברה בת
-	(180)	-	-	-	-	מיזוג של חברה בת
-	-	178	-	-	-	תמורה מפירוק חברה בת
(4,976)	(3,691)	(5,269)	(5,839)	(3,688)	(6,039)	מזומנים נטו לפעילות השקעה

* עד ליום 31 בדצמבר 2018 ניירות ערך זמינים למכירה.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:						
(5,978)	10,191	22,689	(3,923)	10,251	23,641	שינוי בפקדונות הציבור
6,628	26	2,930	(39)	39	1,914	שינוי בפקדונות מבנקים
(7)	696	(540)	53	696	(540)	שינוי בפקדונות הממשלה
(340)	-	-	(340)	-	-	רכישה נוספת של מניות בחברה מאוחדת
252	-	300	252	711	1,458	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(464)	(1,556)	(254)	(559)	(2,053)	(701)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(355)	(410)	(125)	(355)	(410)	(125)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(264)	8,947	25,000	(4,911)	9,234	25,647	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
(2,698)	5,810	20,269	(7,893)	6,318	20,233	גידול (קיטון) במזומנים
32,882	30,299	35,964	38,863	31,126	37,275	יתרת מזומנים לתחילת השנה
115	(145)	(162)	156	(169)	(180)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
30,299	35,964	56,071	31,126	37,275	57,328	יתרת מזומנים לסוף השנה
רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:						
2,293	2,974	2,942	3,137	3,185	3,203	רביית שהתקבלה
(464)	(662)	(470)	(657)	(781)	(540)	רביית ששולמה
19	15	20	19	15	20	דיבידנדים שהתקבלו
(338)	(480)	(467)	(487)	(547)	(542)	מסים על הכנסה ששולמו
63	50	60	70	56	61	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

(1) הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2020 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות מאוחדות וחברה כלולה שלו (להלן - "הקבוצה").

הבאורים לדוחות הכספיים מתייחסים לדוחות הכספיים של הבנק ולדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק והחברות המאוחדות שלו, פרט למקרים בהם צוין בבאור כי הוא מתייחס לבנק בלבד או למאוחד בלבד.

הבנק הינו חברה בת ישירה של פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי אחזקות"). פיבי אחזקות נשלטת על ידי בינוהן בע"מ, דולפין אנרגיות בע"מ (שבשליטת ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן מאוסטרליה) ואינסטנז מספר 2 בע"מ (שבשליטת ה"ה מיכאל והלן אבלס מאוסטרליה). בין בעלי השליטה קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 16 במרס 2021.

(2) הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנשחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ני"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 168 (ASC 105-10), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.

חברות כלולות - חברות, למעט חברות מאוחדות, שהשקעת הבנק בהן, במישרין או בעקיפין, כלולה בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות או חברות כלולות.

שלוחה בחו"ל - חברת בת של הבנק מחוץ לישראל.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה הבנק מפיק ומוציא את עיקר המזומנים.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

בעלי עניין - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. למידע בדבר מטבע פעילות של שלוחה בנקאית בחו"ל ראה באור 1.ד.1.(1).

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה וקבוצת נכסים המוחזקים למכירה;
- נכסים והתחייבויות בגין מסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004, עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2020, מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות;
2. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בדוחות כספיים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהיתה:

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842 בקודיפיקציה.

הבנק אימץ את ההוראות החדשות, החל מיום 1 בינואר 2020, באופן של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה.

כמתאפשר בהוראות המעבר של התקן, בחר הבנק ביישום הקלות המעבר הבאות:

- לשמר את ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית בנוגע לכל ההסכמים הקיימים למועד היישום לראשונה, וכן לשמר את הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הקודמת.
- להשתמש באפשרות ל"ראייה לאחור" (hindsight) לצורך קביעת תקופת החכירה, אם חוזה כולל אופציות הארכה או ביטול ולהערכת ירידת ערך של נכסי זכות השימוש.

בהתאם להוראות החדשות, עבור הסכמים שבהם הבנק הוא החוכר, במועד ההכרה לראשונה הכיר הבנק בהתחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או ברבית), ובמקביל הכיר בנכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

כמו כן, כמתאפשר בהוראות התקן, בחר הבנק ביישום ההקלות הבאות:

- להשתמש בהקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.
 - להשתמש בהקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.
- יישום ההוראות החדשות הביא לגידול בסך של כ- 425 מיליוני ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של כ- 425 מיליוני ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה, ליום 1 בינואר 2020. עם זאת, ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית על דוח רווח והפסד. בהתאם למתכונת הדיווח כפי שנקבעה בהוראות הדיווח לציבור, הבנק הכיר בנכסי זכות שימוש בגין חכירות תפעוליות בסעיף "נכסים אחרים" ובהתחייבויות בגין חכירה תפעולית בסעיף "התחייבויות אחרות".
- כמו כן, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ- 0.06% וכ- 0.08%, בהתאמה, ליום 1 בינואר 2020, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של כ- 0.02%, ליום 1 בינואר 2020.

(2) דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור".

כמו כן, בהמשך למתווה הנוסף לדחיית תשלומי משכנתאות והלוואות צרכניות, שאומץ על ידי הפיקוח על הבנקים, ביום 30 בנובמבר 2020 וכן בהמשך למתווה הנוסף שאומץ על ידי המערכת הבנקאית למתן סיוע לעסקים קטנים וזעירים בפירעון הלוואות, מיום 10 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים, ביום 3 בדצמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020, מכתבים בנושא "משבר נגיף הקורונה - דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים" ובנושא "משבר נגיף הקורונה - דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים לעסקים קטנים".

במסגרת מכתבי הפיקוח לעניין דגשים בנושא המתווים הנוספים לדחיית תשלומים נכללו מספר הנחיות לעניין טיפול חשבונאי וביניהם:

שינויים בתנאי הלוואות

- כאשר תאגיד בנקאי פועל כדי לייצב לווים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, בין אם הפעולה מבוצעת מול לווה בודד ובין אם היא מבוצעת במסגרת תכנית ללוים תקינים שנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות בטווח הקצר מאירוע נגיף הקורונה, ככלל פעולה זו לא תחשב לארגון מחדש של חוב בעייתי. לאור זאת, חובות שתנאיהם שונו כגון: דחיות במועדי תשלום, ויתורים על רבית פיגורים והארכות של תקופות פירעון לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי כאשר התקיימו התנאים הבאים:
- השינוי בוצע בשל אירוע נגיף הקורונה;

- הלוואה לא היה בפיגור במועד שבו יושמה התכנית לשינוי התנאים;
 - השינוי הינו לזמן קצר (עד 6 חודשים).
- לעניין זה, הובהר, כי לווים נחשבים כלווים שאינם בפיגור אם הם נמצאים בפיגור של פחות מ- 30 ימים ביחס לתנאים החוזיים במועד יישום תכנית השינויים. כמו כן, כאשר השינוי בתנאי החוב הביא לעיכוב בתשלום שאינו לזמן קצר, החוב לא סווג כחוב בארגון מחדש של חוב בעייתי אם הוא חודש בשיעור רבית הזהה לשיעור הרבית שנקבע לחוב חדש בסיכון דומה.
- לגבי הלוואות לדיר אשר מטופלות לפי שיטת עומק הפיגור, כאשר הדחיה לזמן קצר כאמור בוצעה לחוב אשר לא היה חוב בעייתי לפני מועד הדחיה, ככלל, אינה מחייבת סיווג של חוב כחוב בארגון מחדש.
- בנוסף לכך, במסגרת מכתבי הפיקוח על הבנקים, מחודש דצמבר 2020 נקבע, כי תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיר, הלוואות אחרות לאנשים פרטיים והלוואות לעסקים קטנים אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31 במרס 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווים הנוספים לדחיית תשלומים, גם אם הדחיה המצטברת עולה על 6 חודשים.

קביעת מצב הפיגור

לעניין חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור, וניתנה להם דחיה בשל אירוע נגיף הקורונה, הבנק אינו נדרש לסווג חובות כאמור כחובות בפיגור בשל הדחיה. כמו כן, כאשר בוצעה דחיית תשלומים בשל אירוע נגיף הקורונה בחובות שהיו בפיגור לפני הדחיה, בוצעה התאמה למצב הפיגור חזרה למצב כפי שהיה לפני שבוצעה הדחיה, ולמעשה בוצעה הקפאה למשך תקופת דחיית התשלום.

סיווג חובות בעייתיים, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית, ומחיקות חשבונאיות

בהתאם למכתב בנק ישראל כאמור לעיל, במהלך התקופה של הסדרים לזמן קצר, הלוואות אלה, ככלל, לא דווחו כהלוואות שלא צוברות. זאת למעט חובות אשר נצבר לגביהם מידע חדש בנוגע לירידה בסיכויי הפירעון, אשר בגינם הבנק פעל בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות.

גילוי בדוחות לציבור

במסגרת מכתב הפיקוח על הבנקים, מיום 3 בדצמבר 2020, בנושא "משבר נגיף הקורונה - דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים" נקבע כי תאגיד בנקאי שבחר שלא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31 במרס 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה הנוסף לדחיית תשלומים, יכלול בדוחות הרבעוניים והשנתיים לציבור בשנת 2021 גילוי פרפורמה, שיראה את ההשפעות העיקריות של יישום בחירה זו על הדוחות הכספיים.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

(1) מטבע חוץ והצמדה

עסקאות במטבע חוץ

במועד ההכרה בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה.

בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההוגן.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה. רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ והנובעים מהתנדויות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, לרבות הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה, אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד עד ליום 1 בינואר 2022 (כפי שנקבע במסגרת הוראות מעבר), מוכרים בדוח רווח והפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הכנסות מימון שאינן מרבית), למעט:

- החלק האפקטיבי של רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור השקעה נטו בפעילות חוץ או בגידור תזרים מזומנים;
- הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מהשקעה נטו.

פעילות חוץ

מטבע פעילות של ישות הוא המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת הישות. בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה ישות מפקה מזומנים.

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לש"ח בהתאם לשערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. כל הכנסה, הוצאה, רווח והפסד של פעילויות החוץ, תורגמו לש"ח בהתאם לשערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות. הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל, ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מצטברות מתרגום דוחות כספיים". בעת מימוש פעילות חוץ, הסכום המצטבר של הפרשי שער המתייחסים לאותה פעילות חוץ, אשר הוכרו ברווח כולל אחר, מסווגים מחדש לדוח רווח והפסד בתקופה בה הוכר הרווח או ההפסד מממוש פעילות החוץ.

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
%	%	%	במיליוני ש"ח			
8.1	(7.8)	(7.0)	3.748	3.456	3.215	שער החליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)
3.3	(9.6)	1.7	4.292	3.878	3.944	שער החליפין של האירו (בש"ח)
7.1	(6.1)	2.1	3.807	3.575	3.650	שער החליפין של הפר"ש (בש"ח)
						מדד המחירים לצרכן -
1.2	0.3	(0.6)	100.5	100.8	100.2	לחודש נובמבר (בנקודות)
0.8	0.6	(0.7)	100.2	100.8	100.1	לחודש דצמבר (בנקודות)

(2) בסיס האיחוד

חברות מאוחדות

חברות מאוחדות הינן ישויות הנשלטות על ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות מאוחדות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות מאוחדות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הקבוצה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון בחברה מאוחדת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם. מדידת זכויות שאינן מקנות שליטה במועד צירוף העסקים - זכויות שאינן מקנות שליטה נמדדות במועד צירוף העסקים בשווי הוגן. הקצאת הרווח הכולל בין בעלי המניות - רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח, ההפסד ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

איבוד שליטה בחברה מאוחדת

בעת אובדן שליטה, הבנק גורע את הנכסים וההתחייבויות של החברה המאוחדת, זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה ורכיבים אחרים של הון המיוחסים לחברת המאוחדת לרבות סכומים שהוכרו בעבר ברווח כולל אחר מצטבר לרבות בגין חברה מאוחדת זרה. אם הבנק נותר עם השקעה כלשהי בחברה המאוחדת לשעבר אזי יתרת ההשקעה נמדדת לפי שוויה ההוגן במועד אובדן השליטה. הפרש בין התמורה שהתקבלה ושוויה ההוגן של יתרת ההשקעה בחברה המאוחדת לשעבר לבין היתרות שנגרעו מוכר ברווח והפסד. החל מאותו מועד, ההשקעה הנותרת מטופלת לפי שיטת השווי המאזני או כנכס פיננסי, בהתאם למידת ההשפעה של התאגיד הבנקאי בחברה המתייחסת. הסכומים שהוכרו בהון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה מאוחדת מסווגים מחדש לרווח או הפסד.

עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים.

(3) השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. השקעה בחברה כלולה נבחנת בכללותה לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של ההשקעה אינו בר השבה. ירידת ערך מוכרת כאשר ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

(4) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

- הכנסות והוצאות רבית נכללות על בסיס צבירה, למעט:
 - רבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן, כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הרבית שיוכר כהכנסת רבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הרבית החוזי. הכנסות רבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות רבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. כמו כן, רבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיוור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
- הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות שחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.
- עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרויקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.
- עמלות ליצירת אשראי ועלויות ישירות ליצירת אשראי מוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת תשואה, למעט במקרים של ארגון מחדש של חוב בעייתי. אם המחויבות פקעה מבלי שמומשה, העמלות מוכרות במועד הפקיעה.
- עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה.
- שינוי בתנאי חוב - במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב- 10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים (בתוספת עמלת פירעון מוקדם). במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.
- עמלות פירעון מוקדם - עמלות פירעון מוקדם מוכרות מיידית במסגרת הכנסות הרבית למעט עמלות כאמור אשר נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה והמוכרות כהתאמת תשואה.
- ניירות ערך - ראה סעיף (6) להלן.
- מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף (7) להלן.
- הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

(5) חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מעת לעת מעדכן הפיקוח על הבנקים את הוראות הדיווח לציבור וקובץ השאלות והתשובות המנחות לגבי אופן היישום של ההוראות בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, זאת במטרה לשלב בהם את ההוראות שחלות בנושא זה על הבנקים בארה"ב לרבות הנחיות של רשויות הפיקוח בארה"ב. החל משנת 2016 עודכנו, בין היתר, ההנחיות בכל הקשור לטיפול בארגון מחדש של חוב בעייתי, הנחיות בקשר לאופן הסיווג של החובות בהתבסס על מקור ההחזר הראשוני של החוב (primary repayment source) והנחיות מסוימות בנוגע לאופן הבחינה של החובות.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת

רבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה, ראה סעיף (9) להלן.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני הבעייתי בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.

חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכוחו הפרעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הבטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפרעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר בריציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע").

כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור, בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין 314, בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

החל מיום 1 ביולי 2017, מיישם הבנק את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר: החוזק הצפוי של מקור ההחזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי). בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.

מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר, כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפרעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם. מדיניות זיהוי חובות בעייתיים וסיווגם כוללת מבחן קיום מקור החזר ראשוני, ככלי נוסף לזיהוי חובות בעייתיים.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- אין בגינו רכיבי קרן או רבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פרעון של הקרן הנותרת והרבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
 - כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.
- כללי ההחזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר

חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, מוחזר לטיפול כחוב שצובר הכנסות רבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפרעון לפי התנאים החדשים. ההערכה מבוססת על ביצועי הפרעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה, הנמשכת לפחות שישה חודשים, או לאחר שהתקבלו תשלומים שהפחיתו באופן מהותי את יתרת החוב הרשומה שנקבעה לאחר הארגון מחדש.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

במטרה לשפר את ניהול האשראי וגבייתו, וכן במטרה למנוע מצבי כשל או תפיסת הנכסים המשועבדים, הבנק קבע ומיישם מדיניות לביצוע הסדרי חוב בעייתיים וביצוע שינוי תנאי חובות שלא זוהו כבעייתיים. שיטות לשינוי בתנאי החובות עשויות לכלול, בין היתר, דחיית מועדי תשלומים, הפחתת סכומי התשלומים התקופתיים, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה, איחוד חובות הלווה, העברת חובות ללווים אחרים תחת קבוצת לווים בשליטה משותפת, בחינה מחודשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה ועוד.

מדיניות הבנק מבוססת על קריטריונים אשר מאפשרים להנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת האם הפרעון של החוב צפוי והיא מיושמת רק אם הלווה הוכיח את יכולתו ורצונו לפרוע חוב והוא צפוי לעמוד בתנאים של ההסדר החדש.

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, העניק הבנק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפרעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו-(2) במסגרת ההסדר העניק הבנק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סמנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו. בנוסף, תאגיד בנקאי יעריך אם צפוי, כי החייב יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי. דהיינו, תאגיד בנקאי עשוי להגיע למסקנה, כי החייב נמצא בקשיים פיננסיים, גם אם החייב אינו נמצא כיום בכשל תשלום.
- החייב הודיע, כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חי.
- לחייב יש ניירות ערך שנמחקו מרישום (delisted), בתהליך של מחיקה מרישום או שנמצאים תחת איום של מחיקה מרישום בבורסה לניירות ערך.
- על פי אומדנים ותחזיות הכוללים רק את היכולות הקיימות של החייב, התאגיד הבנקאי צופה, כי תזרימי המזומנים הספציפיים לישות של החייב לא יספיקו על מנת לשרת חוב כלשהו מהחובות שלו (קרן ורבית), בהתאם לתנאים החוזיים של ההסכם הקיים, בעתיד הנראה לעין.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים, בשיעור רבית אפקטיבי השווה לשיעור הרבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.

הבנק מסיק, כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה ברבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:

- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות רבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
- שווי הוגן עדכני של הביטחון, לגבי חובות מותנים בביטחון, אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
- לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.
- אם תאגיד בנקאי אינו מבצע הליך חיתום נוסף כאמור כאשר הוא מחדש חוב נחות, או שאין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כך שהוא יהיה מתאים לסיכון לפני החידוש, או שהלווה אינו מספק אמצעים נוספים בכדי לפצות על הגידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים שלו, קיימת חזקה שהחידוש הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפרעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי. ככלל, חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להימדד ולהיות מסווג כחוב פגום עד שישולם במלואו. עם זאת, בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן התאגיד הבנקאי והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש, התאגיד הבנקאי אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אם מתקיימים שני התנאים הבאים: (א) החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב.

(ב) בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב (לרבות לא העניק ויתור על קרן על בסיס מצטבר ממועד מתן ההלוואה המקורי).

חוב כאמור שעבר ארגון מחדש עוקב והוסר לגביו הסיווג כפגום, יוערך על בסיס קבוצתי לצורך כימות ההפרשה להפסדי אשראי ויתרת החוב הרשומה של החוב לא תשתנה בעת הארגון העוקב (למעט אם התקבל או שולם מזומן).

אם בתקופות עוקבות חוב כאמור נבחן פרטנית ונמצא שיש להכיר בגינו בירידת ערך או שמבוצע לו ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מחזיר לחוב סיווג פגום ומטפל בו כבארגון מחדש של חוב בעייתי.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמידת ההפרשה להפסדי אשראי, כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה, כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית". הבחינה כאמור של החובות לצורך קביעת ההפרשה והטיפול בחוב מיושמת באופן עקבי לגבי כל החובות בהתאם לרף הכמותי ומדיניות ניהול האשראי של הבנק ולא מבוצעים מעברים בין מסלול הבחינה הפרטנית לבין מסלול הבחינה על בסיס קבוצתי במשך חיי החוב, אלא אם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי כאמור לעיל.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי

הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הרבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות חזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

הלוואות לדיור

ההפרשה המזערית בגין הלוואות לדיור מחושבת לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. במועד תחילת יישום ההוראה, נכנס לתוקף תיקון לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314, הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות, המרחיב את תחולת חישוב ההפרשה לפי נוסחת עומק הפיגור לכלל הלוואות לדיור, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים של קרן ורבית והלוואות המממנות פעילות בעלת אופי עסקי.

בנוסף, הבנק מיישם את הוראות נב"ת 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

הבנק גיבש מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות וכי יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח.

אשראי אחר

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים, בהתבסס על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בטווח של שנים לאורך התקופה המתחילה מיום 1 בינואר 2011 ומסתיימת במועד הדיווח. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות, הבנק מתחשב בגורמים סביבתיים רלוונטיים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מאקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

ביום 20 בפברואר 2017, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא הפרשות להפסדי אשראי. בהתאם למכתב, נדרשים התאגידים הבנקאיים להמשיך לכלול ב"טווח השנים" המשמש רכיב בקביעת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי (כהגדרתו בסעיף 3.2.29.3.2. עמ' 18-632 בהוראות הדיווח לציבור), את שנת 2011.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, הבנק גיבש שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלוונטיים. בנוגע לאשראי לאנשים פרטיים שיעור ההתאמה בגין הגורמים הסביבתיים לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי בכל מועד דיווח. מהאמור מוחרג אשראי הנובע מחייבים בכרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב רבית. עוד נקבע בהוראות הפיקוח כי בנקים ששיעור ההפסד השנתי שלהם נמוך מ-0.3%, בכל אחת מחמש השנים שהסתיימו במועד הדיווח, רשאים לשקול לעשות שימוש בהתאמות בגין גורמים סביבתיים בשיעור של לא פחות מ-0.5%. בגין אשראי לאנשים פרטיים שהם לקוחות של חברה מאוחדת לשעבר אשר מוזגה עם ולתוך הבנק, הבנק פועל בהתאם לאישור שנתקבל מבנק ישראל במסגרת המותר לבנקים בעלי שיעור הפסד שנתי כאמור.

ביום 10 ביולי 2017, פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 ו-315, המיושם החל מיום 1 בינואר 2018, אשר בין היתר נועדו לבטל את המנגנון של ההפרשה הנוספת בגין מגבלות הריכוזיות של האשראי, העדר מידע כספי מעודכן ומאפיינים אחרים אשר קיבלו ביטוי בהוראות אחרות. עם ביטול ההפרשה הנוספת נדרש הבנק לוודא כי השיטה לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי תביא בחשבון מאפייני סיכון של היעדר דוחות כספיים מעודכנים.

אשראי חוץ מאזני

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 450 בקודיפיקציה. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית.

בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים גלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמישומות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

התאמות בגין משבר נגיף הקורונה

לאור התפרצות נגיף הקורונה ולאור חוסר ודאות רב שכרוך בביצוע אומדן הפסדי אשראי בכל אחר מתיקי האשראי אשר הושפעו לרעה מהמשבר, ביצע הבנק התאמה נוספת במקדם ההפרשה במטרה לשקף את ההשפעה השלילית של המשבר על יכולת הפירעון של הלווים. ההתאמה הנוספת בוצעה תוך הבחנה בין ענפי המשק השונים, כאשר ענפי המשק שהוערכו כפגיעים יותר מאחרים לאירוע הקורונה ואשר בוצעה בהם הגדלה גבוהה יותר של מקדם ההפרשה הקבוצתית מאשר בענפים האחרים, היום, בין היתר, שירותים עסקיים (הכוללים גם סוכנויות נסיעות), בתי מלון, שירותי אוכל והארוחה ומסחר. כמו כן, הוגדל מקדם ההפרשה הקבוצתית באשראי לאנשים פרטיים ובאשראי לדיור אשר עלולים להיפגע אף הם מהמשבר, לאור הגידול החד בשיעור המובטלים ואי הוודאות הכלכלית והתעסוקתית. בנוסף להגדלות במקדם ההפרשה הקבוצתית שבוצעו בענפים שהוערכו עם סיכון מוגבר כאמור, ביצע הבנק הגדלות נוספות של מקדמי ההפרשה הקבוצתית בהתבסס על תבחינים שהוגדרו, כדוגמת הגדלה של מקדם ההפרשה הקבוצתית בענפים בהם זוהה שיעור גבוה יחסית של אשראי לעסקים קטנים, הגדלה של מקדם ההפרשה הקבוצתית כפונקציה של שיעור האשראי בדיחויים נמוכים מסך האשראי בענף, ובמקרים מסויימים אף בוצעה סריקה של תמהיל הלווים בענפים ספציפיים, לצורך הערכה האם נדרשת הגדלה נוספת של מקדם ההפרשה הקבוצתית הרלוונטי.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כחוב שאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון.

לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. בגין הלוואות לדיור בהן ההפרשה המזערית מחושבת לפי עומק הפיגור, הבנק מוחק חשבונאית חובות בהם נותרו יתרות לאחר מימוש הבטוחה ואין מקורות אחרים לפרעון, או במקרים בהם יש קושי במימוש הבטוחה או במקרים בהם קיימת בטוחה שמכסה את כל החוב או חלקו ולא מומשה במשך 5 שנים מסיבות הומניות.

יובהר, כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

למרות האמור לעיל, לגבי חובות אשר נבחנו באופן קבוצתי וסווגו כפגומים בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי נבחן הצורך במחיקה מיידי. בכל אופן, חובות כאמור נמחקים חשבונאית לא יאחר מהמועד שבו החוב הפך להיות בפיגור של 60 ימים או יותר, ביחס לתנאי הארגון מחדש.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות רבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות רבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הרבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר רבית, כל עוד לא בוטל לגבי הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות רבית. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה סעיף (4) לעיל.

לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות רבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה. עמלות בגין איחור בפרעון של חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

דרישות הגילוי

הבנק מיישם את דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20. הנ"ל מחייב את הבנק לספק גילוי רחב בקשר ליתרות חוב, תנועות ביתרות ההפרשה להפסדי אשראי, אינדיקציות לאיכות האשראי, רכישות ומכירות מהותיות של חובות במהלך התקופה.

כמו כן, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בדבר שינוי מבנה דוחות הכספיים הבנק מציג ריכוז מידע עיקרי בדבר סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (ראה באור 13) ומידע נוסף על סיכון אשראי כאמור (ראה באור 29).

(6) ניירות ערך

- ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלושה תיקים כלהלן:
- אגרות חוב מוחזקות לפדיון - אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט אגרות חוב אשר ניתנות לפרעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (substantially all) השקעתו הרשומה. אגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת רבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
- אגרות חוב זמינות למכירה - אגרות חוב אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. אגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, למעט הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
- ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למכורם בתקופה הקרובה או ניירות ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
- מניות שאינן למסחר - מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
- מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי עלות בניכוי ירידת ערך בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.
- הכנסות מדיבידנד, צבירת רבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הרבית האפקטיבית) וכן הפסדים מידידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.
- הכנסות רבית בגין זכויות מוטב שנרכשו (כגון: מכשירים פיננסיים מגובי נכסים מסוג MBS), וכן זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, למעט זכויות מוטב באיכות אשראי גבוהה (high quality credit), מוכרות לפי שיטת הרבית הפרוספקטיבית, תוך התאמת שיעור הרבית אשר משמש להכרה בהכנסות רבית לשינויים באומדן תזרימי מזומנים עתידיים. לעניין זה, זכויות מוטב באיכות אשראי גבוהה הן זכויות מוטב שהונפקו בערבות ממשלת ארה"ב או על ידי סוכנויות של ממשלת ארה"ב, וכן ניירות ערך מגובי נכסים שדירוג האשראי הבינלאומי שלהם הינו לפחות AA.
- השקעותיו של הבנק בקרנות השקעה פרטיות מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מידידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות בקרנות השקעה נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה.
- עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".
- לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף (7) להלן.

- לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף (9) להלן.

(7) מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

הבנק מחזיק במכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור החשיפה לסיכונים מסוימים (כגון: סיכוני רבית, סיכוני מטבע חוץ) וכן נגזרים שאינם משמשים לצרכי גידור, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו. ככלל, נגזרים מוכרים לראשונה בשווי הוגן. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים הנגזרים בשווי הוגן, כשהשינויים בשווי הוגן מטופלים כמתואר להלן:

חשבונאות גידור

הבנק חשוף לסיכוני רבית הנובעים מהשקעותיו באגרות חוב ברבית קבועה. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים אלה, הבנק מייעד מכשירים פיננסיים מסוימים, כגידורי שווי הוגן. במועד תחילת יחסי הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור ואת מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה שלו לביצוע הגידור. התייעוד כולל זיהוי של כל אחד מאלה: מכשיר מגדר; הפריט או העסקה המגודרים; מהות הסיכון המגודר; והשיטה אשר תשמש את הבנק להערכת אפקטיביות יחסי הגידור בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר (בגידור שווי הוגן) המיוחסים לסיכון המגודר.

גידור שווי הוגן

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן ליחס לסיכון מסוים. כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור שווי הוגן, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הרווח או ההפסד (קרי, השינוי בשווי ההוגן) בגין הפריט המגודר המיוחס לסיכון המגודר, מטופל כהתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר ומוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד. ההתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר תטופל באופן דומה לרכיבים אחרים של הערך בספרים שלו. הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם ומוצגים בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים העומדים בפני עצמם

מכשירים נגזרים שאינם משמשים לצרכי גידור והעומדים בפני עצמם נמדדים בשווי הוגן ומוצגים במאזן בסעיף נכסים או התחייבויות בגין מכשירים נגזרים. השינויים בשווי ההוגן מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים המהווים נגזרים משובצים שהופרדו

מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחוזת המארח ומטופלים בנפרד כמכשירים נגזרים בהתאם להוראות תת נושא 10-815 בקודיפיקציה כאשר: (1) המאפיינים הכלכליים והסיכונים של המכשיר הנגזר המשובץ אינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים ולסיכונים של החוזת המארח; (2) המכשיר המעורב אינו נמדד מחדש על פי שווי ההוגן בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים מתאימים אחרים, תוך דיווח על שינויים בשווי הוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם; וכן (3) מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ מקיים את ההגדרה של נגזר.

במקרים מסוימים (כגון מקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובץ מהחוזת המארח), הבנק בוחר למדוד את המכשיר הפיננסי המעורב בשלמותו בשווי הוגן, תוך דיווח על השינויים בשווי ההוגן בדוח רווח והפסד. הבחירה כאמור נעשית במועד רכישת המכשיר המשולב או בקרות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש (remeasurement event), כגון: כתוצאה מצירופי עסקים או משינויים מהותיים של מכשירי החוב. בחירה במדידה לפי שווי הוגן כאמור הינה בלתי חוזרת ונעשית לכל מכשיר בנפרד.

(8) קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. תת-נושא 10-820 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר, אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה).

אם מחיר שוק מצוטט זה אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה), פרט למניות שאינן למסחר שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין הנמדדות כמפורט בסעיף (6) לעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים וניירות ערך שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 (ASC 820) דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 32א, "תורות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

(9) ירידת ערך מכשירים פיננסיים

ניירות ערך - אגרות חוב זמינות למכירה או מוחזקות לפדיון

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשווי ההוגן של אגרות חוב המסווגות לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל אגרת חוב המקיימת אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- אגרת חוב אשר נמכרה עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- אגרת חוב אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותה בתוך פרק זמן קצר;
- אגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו. לעניין זה, ירידת דירוג משמעותית תחשב כירידת דירוג הנייר מתחת לדירוג השקעה;
- אגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- אגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- אגרת חוב אשר השווי ההוגן שלה לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי אגרות חוב - העלות המופחתת), ומשך התקופה בה השווי ההוגן של אגרת חוב נמוך מעלותה הינו מעל 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון, כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בנושא קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שינוי לרעה במצב המניפיק או במצב השוק בכללותו;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את אגרת החוב לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של אגרת החוב או עד לפדיון;
- שיעור התשואה לפדיון;

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, העלות המופחתת של אגרות החוב מופחתת לשוויה ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לאגרת חוב המסווגת כזמינה למכירה, שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגין ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואין נזקפות לרווח והפסד (בסיס עלות חדש).

ניירות ערך - מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

הבנק מבצע בכל תקופת דיווח הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדיקטורים לירידת ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. אם לפי הערכה זו חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות, לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת ערך.

אשראי לציבור ויתרות חוב

ראה סעיף (5) לעיל.

(10) קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

א. בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;

ב. קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;

ג. גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות, לקיזוז.

הבנק מקזז פקדונות שפרעונום למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

(11) העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת הוראות תת נושא 10-860 בקודיפיקציה, בדבר העברות ושירות של נכסים פיננסיים, לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו, העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: העברה של נכס פיננסי שלם, של קבוצת נכסים פיננסיים שלמים, או של זכות משתתפת בנכס פיננסי שלם, שבה הבנק (המעביר) מוותר על השליטה בנכסים פיננסיים אלה, נרשמת כמכירה אם ורק אם מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכסים הפיננסיים שהועברו בודדו מהמעביר והינם מעבר להישג יד של המעביר ונושיו גם במקרה של פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר; (2) לכל מקבל יש זכות לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ואין תנאי שגם מגביל את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; ו- (3) המעביר אינו משמר שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים שהועברו.

במידה והבנק מבצע העברה של חלק מנכס פיננסי שלם, הבנק בוחר האם ההעברה כאמור מקיימת את ההגדרה של זכות משתתפת. לזכות משתתפת (participating interest) יש את כל המאפיינים הבאים: (א) מתאריך ההעברה ואילך, היא מייצגת זכות בעלות יחסית (pro rata) בנכס פיננסי שלם; (ב) ממועד העברה ואילך, כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכס הפיננסי השלם מחולקים באופן יחסי בין מחזיקי הזכויות המשתתפות בסכום השווה לחלקם בבעלות; (ג) לזכויותיהם של כל אחד ממחזיקי הזכויות המשתתפות (לרבות המעביר, בתפקידו כמחזיק זכויות משתתפות) יש קדימות זהה, ולא קיימת זכות של מחזיק זכות משתתפת כלשהו, הנחותה לעומת זכות של מחזיק זכות משתתפת אחרת; ו- (ד) לאף צד אין את הזכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם, אלא אם כל מחזיקי הזכויות המשתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם.

במידה וההעברה מקיימת את התנאים לרישום כמכירה, הבנק גורע את הנכסים הפיננסיים שהועברו, מכיר בנכסים שהתקבלו ובהתחייבויות שנגרמו הנובעים מהמכירה (נכסים שהתקבלו והתחייבויות שהתהוו) בשווי הוגן. הפער בין השווי ההוגן של התקבולים נטו שהתקבלו לבין הערך בספרים של הנכסים הפיננסיים שנמכרו מוכר בדוח רווח והפסד.

במידה וההעברה איננה מקיימת את תנאי המכירה כאמור לעיל, או אם העברה של חלק מנכס פיננסי שלם אינה מקיימת את ההגדרה של זכות משתתפת, ההעברה כאמור מטופלת כחוב מובטח (secured borrowing) עם שיעבוד של ביטחון (pledge of collateral). הבנק ממשיך לרשום במאזן את הנכסים הפיננסיים שהועברו, ללא שינוי במדידה שלהם.

בנוסף, בהתאם לעדכון להוראות בנק ישראל בנושא שיפור שימושיות הדוחות הכספיים לשנים 2017 ו-2018, עודכנו דרישות הגילוי בנוגע לעסקאות סינדיקציה. ראה באור 29 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרדה להפסדי אשראי".

סילוק התחייבויות

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם היא סולקה. התחייבות סולקה בהתקיים אחד משני התנאים הבאים: (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות; או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה, מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

עסקאות השאלת ניירות ערך המנוהלות כעסקאות אשראי

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והבטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

טיפול בהשאלה לא מובטחת של ניירות ערך מהתיק הזמין למכירה או מהתיק למסחר

ביום שבו הבנק משאיל ניירות ערך לצורך כיסוי מכירה בחסר של השואל, הבנק גורע את ניירות הערך שהושאלו, ומכיר באשראי בסכום שווה השוק של ניירות הערך ביום ההשאלה. בתקופות עוקבות, הבנק מודד את האשראי שניתן באותו אופן שבו נמדד נייר הערך לפני שהושאל. האשראי נמדד לפי שווי שוק, הכנסות על בסיס צבירה נרשמות כהכנסות רבית מאשראי ושינויים בשווי השוק (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) מוכרים במסגרת "הכנסות מימון שאין מרבית" כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר באגרות חוב זמינות למכירה. בסיום ההשאלה, הבנק מכיר מחדש בנייר הערך וגורע את האשראי.

טיפול בשאילה לא מובטחת של ניירות ערך

שאילה לא מובטחת של ניירות ערך על ידי הבנק נרשמת במועד השאילה כפקדון, לפי השווי ההוגן של נייר הערך שהתקבל במועד השאילה. נייר הערך שהתקבל מוכר בסעיף ניירות ערך ומסווג בתיק למסחר.

כל עוד הבנק לא מוכר בחסר את נייר הערך ששאל, הבנק רושם בכל מועד דיווח את ההפרש, בין אם הוא חיובי ובין אם הוא שלילי, בין שווי השוק למועד הדיווח של נייר הערך לבין היתרה שכלולה בסעיף פקדונות הציבור (או פקדונות של אחרים, אם השאילה אינה מהציבור). שינויים בתקופת הדיווח בסעיף זה הנובעים משינויים בשווי השוק של הנייר נרשמים כנגד "הכנסות מימון שאין מרבית" (שינויים אלה מקזזים את הרווחים או ההפסדים שנרשמו בדוח רווח והפסד בגין נייר הערך שעדיין לא נמכר בחסר).

כאשר הבנק מוכר בחסר נייר ערך ששאל, בכל מועד דיווח הבנק בוחן האם ההפרש בין שווי השוק למועד הדיווח של נייר הערך שנמכר בחסר לבין היתרה בגין עסקת השאילה הלא מובטחת שכלולה בסעיף פקדונות הציבור (או פקדונות של אחרים, אם השאילה אינה מהציבור) חיובי. במידה וההפרש כאמור חיובי, הוא מוכר ומדווח כנגד "הכנסות מימון שאין מרבית" בדוח רווח והפסד.

(12) רכוש קבוע (בנינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע, לרבות פריטי נדל"ן להשקעה, נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ששיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות הבנק אינן מופחתות. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו:

- בנינים ומקרקעין 50 - 25 שנים.
- ריהוט וציוד 17 - 7 שנים.
- כלי רכב 5 שנים.
- שיפורים במושכר 18 - 7 שנים.
- ציוד IT 8 - 3 שנים.

האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש, כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהאומדנים הנוכחיים אינם נאותים עוד ומותאמים בעת הצורך.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת-השבה.

למטרת בחינה ומדידה של ירידת ערך, הבנק מקבץ נכס (או קבוצת נכסים) יחד עם נכסים והתחייבויות אחרות לרמה הנמוכה ביותר אשר מפיקה תזרימי מזומנים אשר אינם תלויים בתזרימי המזומנים של קבוצות אחרות של נכסים והתחייבויות. הפסדים מירידת ערך שיוכרו יזקפו לנכס (או לקבוצת נכסים) שבתחולת נושא 360 בקודפיקציה בלבד.

הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהווים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) ומימוש. ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד.

כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

13) חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים), ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה, ויחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לא לבטל את החכירה כאשר זכות המימוש נשלטת על ידי המחכיר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.

בחכירה של קרקע ומבנים, מרכיבי הקרקע והמבנים נבחנים בנפרד לצרכי סיווג ומדידה, כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיב הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.

מדידה עוקבת

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה תפעולית נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הרבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית ומימונית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, למעט דמי חכירה משתנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים תלויים במדד או ברבית מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או ברבית מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה צפוי כי תושג המטרה הספציפית המביאה להשתנות תשלומי החכירה, ויבטלו בתקופה בה כבר לא צפוי, כי המטרה הספציפית תושג.

בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות השימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש.

(14) נכסים בלתי מוחשיים

עלויות תוכנה לשימוש עצמי

תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות, הכוללת בדרך כלל עלויות עסקה, בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. הבנק מהווה עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי רק כאשר: (1) השלב הראשוני בפרויקט הושלם; ו- (2) ההנהלה, בעלת הסמכות המתאימה, אישרה והתחייבה לממן, באופן ישיר או עקיף, פרויקט לפיתוח תוכנה וכן, צפוי כי הפיתוח יושלם. בעת פיתוח או השגת תוכנה לשימוש עצמי, הבנק מהווה את העלויות הבאות: עלויות ישירות של חומרים ושירותים שנצרכו, עלויות שכר עבודה של עובדים הקשורים באופן ישיר לפעילות פיתוח או השגת התוכנה. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות בשלב הראשוני של הפרויקט נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהווים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

הפחתות

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפרויקט תוכנה מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של התוכנה, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימוש המיועד. בהקשר זה, התוכנה מוכנה לשימושה המיועד כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו.

אומדן אורך החיים השימושי של עלויות תוכנה לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה היו 5 שנים. האומדנים בדבר אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר נבחנים מחדש מידי תקופה בכדי לקבוע אם אירועים ונסיבות מצדיקים שינוי ביתרת התקופה להפחתה ומותאמים במידת הצורך.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות בר-השבה. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של הנכס הבלתי מוחשי אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים בערכים לא מהווים הצפויים לנכס מהשימוש בנכס וממימושו הסופי.

ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הבלתי מוחשי לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הבלתי מוחשי הינו בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

דוגמאות לאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב:

- (1) לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
 - (2) חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
 - (3) בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
 - (4) העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש.
- כאשר לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם הבנק מעדכן את הערך בספרים של התוכנה כך שגובהו יהיה לפי הנמוך מבין ערכו בספרים לשווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה. בהקשר זה, קיימת הנחה ניתנת לסתירה, כי שווי ההוגן של התוכנה במקרה זה הינו אפס.

(15) זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות (להלן - "פיצויים") - תכניות להטבה מוגדרת

הטבת פיצויים הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. בתכנית פיצויים להטבה מוגדרת, הבנק מבטיח לספק, בנוסף לשכר השוטף, תשלומי פיצויים בעת הפרישה או סיום השירות. ברמה הכללית, סכום ההטבה שישולם תלוי באירועים עתידיים מסוימים הכלולים בנוסחת ההטבה של התכנית, אשר לעתים קרובות כוללת את מספר שנות השירות שסיפק העובד ואת התגמול של העובד בשנים מיד לפני הפרישה או הסיום. עלות פיצויים נטו לתקופה הינה הסכום המוכר בדוחות הכספיים של הבנק כעלות של תכנית פיצויים לתקופה מסוימת. המרכיבים של עלות פיצויים לתקופה נטו הם עלות שירות, עלות רבית, תשואה בפועל על נכסי התכנית, רווח או הפסד, הפחתה של עלות או זיכוי בגין שירות קודם, והפחתה של נכס או מחויבות בגין המעבר, הקיימים במועד היישום לראשונה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור. המונח עלות פיצויים נטו לתקופה

משמש במקום הוצאת פיצויים נטו לתקופה, מכיוון שחלק מן העלות המוכרת בתקופה עשוי להיות מהוון יחד עם עלויות נוספות כחלק מנכס, כדוגמת תוכנה לשימוש עצמי.

לעניין זה, רווח או הפסד הינו הסכום של (1) ההפרש בין התשואה בפועל על נכסי תכנית לבין התשואה החזויה על נכסי תכנית ושל (2) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר.

הטבות פיצויים מיוחסות בדרך כלל לתקופות שירות של עובד בהתבסס על נוסחת ההטבה של התכנית במידה והנוסחה מציינת ייחוס או משתמע ממנה ייחוס.

הבנק מחשב את שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה ההיסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה. לצורך זה, הבנק נעזר בנתונים זמינים בשוק על כל אחת מהקטגוריות המשמעותיות של הנכסים בתיק, ומשקלל אותם לפי ההרכב של נכסי התכנית.

המחויבות בגין הטבה חזויה משקפת את הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן. מדידת מחויבות זו תתבסס על הנחות אקטואריות המתאימות למועד המאזן של הבנק (לדוגמה: תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה). אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התכנית, הבנק מכיר במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין הטבה חזויה. אם השווי ההוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, הבנק מכיר במאזן בנכס השווה להתחייבות הממומנת ביתר בגין ההטבה החזויה.

הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון יתר ומכיר בסכום זה כנכס במאזן. כמו כן, הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון חסר ומכיר בסכום זה כהתחייבות במאזן.

הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס רבעוני ומעדכן הנחות אלה בהתאם.

שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית, הינו "רווח או הפסד" (להלן - "רווח או הפסד אקטוארי"). רווחים או הפסדים אקטואריים אינם מוכרים בעלות פיצויים נטו לתקופה במועד היווצרותם אלא מוכרים ברווח כולל אחר. בתקופות עוקבות, רווחים או הפסדים אלה מוכרים לאחר מכן בדוח רווח והפסד כרכיב של עלות פיצויים נטו לתקופה לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנוטרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.

הבנק מכיר בהפסדים בגין סילוקים בתכניותיו להטבה מוגדרת כאשר התשלומים החד-פעמיים הצפויים המתחייבים לתכנית יהיו גבוהים מסך עלות השירות ועלות הרבית.

גובה ההפסד מחושב בהתאם לשיעור שבו קטנה המחויבות האקטוארית כתוצאה מהסילוק, מוכפל ביתרת הרווחים וההפסדים האקטואריים הצבורים ברווח כולל אחר.

שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פרעון, על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפרעון, על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית, ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבון של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה, ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבון של אותו משתתף.

במידה ונדרש, כי ההפקדות המוגדרות של תכנית לחשבון של אדם יעשו לתקופות בהן אותו אדם מספק שירותים, עלות הפיצויים נטו או עלות ההטבה האחרת לאחר פרישה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה. התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

הטבות אחרות לאחר פרישה

הבנק מכיר בסכום הלא מהוון של ההטבה השוטפת במועד מתן השירות. בנוסף, הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים של הטבות אחרות לאחר הפרישה.

היעדרויות בתשלום

הבנק צובר התחייבות עבור תגמול לעובדים בגין היעדרויות עתידיות אם כל התנאים הבאים מתקיימים: (א) מחויבות הבנק בקשר לזכויות העובדים לקבל תגמול בגין היעדרויות עתידיות מיוחסות לשירותים שהעובדים כבר סיפקו; (ב) המחויבות קשורה לזכויות שמבטלות או נצברות; (ג) תשלום התגמול הוא צפוי; (ד) הסכום ניתן לאומדן באופן סביר.

חופשה - הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות, לא מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה נזקפים מידית לדוח רווח והפסד. מחלה - הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה.

מענק בגין אי ניצול ימי מחלה במועד סיום העסקה

הבנק צובר את ההתחייבות כהיעדרויות המזכות בפיצוי לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד. לצורך קביעת רבית ההיוון ואופן ההקצאה לתקופות של עלות השירות הבנק מיישם את העקרונות של תכניות פיצויים להטבה מוגדרת בהתאמות הנדרשות.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים - מענקי ותק

ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה. לצורך חישוב ההתחייבות בגין הטבות אלה מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

(16) ההתחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי כאמור להלן.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי כאמור להלן.

תביעה שלגביה קיימת קביעה של המפקח על הבנקים, כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הנהלת הבנק קבעה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.

בבאור 25 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשות אינה קלושה שלא בוצעה בגין הפרשה. כמו כן, ניתן גילוי לכל תביעה שסכומה מעל 1% מהון הבנק. לגבי תביעות שלא ניתן בשלב זה להעריך את תוצאותיהן, ניתן גילוי לגבי כל תביעה שסכומה מעל 0.5% מהון הבנק.

(17) ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות. התחייבות בגין ערבות מוכרת בספרים בסכום שווה ההוגן גם אם לא צפוי שהתשלומים יבוצעו בעתיד. במקרים בהם במועד ההכרה לראשונה הבנק נדרש להכיר בהפרשה להפסד תלוי בגין הערבות בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, ההתחייבות בגין הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה לפי הגובה מבין השווי ההוגן וסכום ההפרשה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה.

ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון. מועד השחרור מהסיכון בגין הערבות תלוי במהות הערבות. בדרך כלל, הבנק גורע את ההתחייבות במועד סילוק ההתחייבות. כאשר הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, המדידה העוקבת מתבצעת גם כן בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה.

הוראות ההכרה והמדידה במועד ההכרה לראשונה אינן חלות על ערבויות אשר ניתנו בין חברה אם לחברה בת, בין שתי חברות אחיות או בין בעל החברה לחברה.

(18) הוצאות מסים על ההכנסה

הדוחות הכספיים של הבנק כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

הבנק מקצה את הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון.

מסים שוטפים

מסים שוטפים הינם סכום המסים על ההכנסה ששולמו או שעתידים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור התקופה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. הוצאות המסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

מסים נדחים

התחייבויות מסים נדחים ונכסי מסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף תקופה.

הבנק מכיר בהתחייבויות מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים החייבים במס, למעט ההפרשים הזמניים הבאים: רווחים לא מחולקים של חברה בת מקומית שהן למשך זמן תמידי במהותן והפרשים הנובעים מעסקאות בינחברתיות.

הבנק מכיר בנכסי מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש. הבנק מפחית את נכסי המסים הנדחים בסכומן של הטבות מס כלשהן שאינן צפויות להתממש בהתבסס על הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות התומכות ביצירת הפרשה בגין נכס מס נדחה, כדי לבחון האם ניתן להכיר בנכס מס נדחה נטו.

התחייבות מסים נדחים או נכס מסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

הבנק מסווג הכנסות והוצאות רבית בגין מסים על הכנסה וקנסות לרשויות המס בסעיף "מסים על הכנסה".

קיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק יקזז כל התחייבויות ונכסי המסים הנדחים, כמו גם כל ה- valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN 48 בהתאם להוראות אלה, הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

(19) רווח למניה

הקבוצה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

(20) דיווח על מגזרי פעילות

(א) מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזר פעילות פיקוחי הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים) גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי. בנוסף, הבנק נדרש ליישם את דרישות הגילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים.

(ב) מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, נקבע כי יינתן גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280) (ראה באור 28א).

מגזר פעילות המוגדר לפי גישת ההנהלה הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על איפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים.

(2) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת הקבוצה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב (CECL)

ביום 30 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל הוראת דיווח לציבור "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים". בהתאם לחוזר, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. החוזר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אגטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים. התקן ייושם על ידי תאגיד בנקאי החל מיום 1 בינואר 2022 ואילך, ועל סולק מיום 1 בינואר 2023 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי וסולק יפעלו בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, בשינויים המתחייבים. עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיוור), איגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. ביום 30 בנובמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיוור, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור. כמו כן, נוספו תיקונים להוראות אשר לפיהם תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מההון העצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיוור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

הבנק נערך ליישום ההוראה. היערכות הבנק כוללת, בין היתר, מיפוי של ההוראות החדשות והשלכותיהן האפשריות על הבנק; סקירת הפרקטיקות הנהוגות היום לניהול סיכונים האשראי ולאומדן ההפרשה להפסדי אשראי על מנת לזהות תהליכים שניתן לעשות בהן שימוש לצורך יישום הכללים החדשים; זיהוי האתגרים והדרכים להתמודדות עם אתגרים אלה; וכן בחינת השינויים הנדרשים על מנת להתאים את המודלים להערכת הפסדי האשראי.

(2) עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בבאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הבאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(3) עדכון תקינה 2018-13 ASU בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB"), את ASU 2018-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בבאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הבאורים הנדרשים. התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2019. בהתאם לחזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", אשר גובש על בסיס עדכון תקינה 2018-13 קודיפיקציה, מועד התחילה נדחה ליום 1 בינואר 2021. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע, למעט דרישות הגילוי שהתווספו וכן דרישת הגילוי שעודכנה בדבר אי הדואות במדידת שווי הוגן ברמה 3, אשר לגביהן היישום יהיה מכאן ואילך. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ו. השפעות משבר נגיף הקורונה

כשנה לאחר התפרצות נגיף הקורונה והתפשטותו בעולם, נצפה גל תחלואה ברחבי העולם, המיוחס, בין היתר, להיווצרות מוטציות שגורמות להדבקה מהירה יותר, באופן שמקשה עדיין לחזות במדויק מתי כלכלות העולם יחזרו לשיגרה מלאה. חלק מהמדינות בעולם מטילות סגרים בדרכים שונות, וגם בישראל הוטל סגר שלישי בחודש דצמבר, שהתהדק עם עליית רמת התחלואה. ברבעון הרביעי של שנת 2020, החלו במתן חיסונים בכמה מדינות, כולל בישראל, כאשר הצפי הוא שבישראל החיסונים יאפשרו להתחיל לחזור לסוג של שיגרה זהירה, החל מסוף הרבעון הראשון של שנת 2021. שנת 2020 הסתיימה באופן כללי בעולם בהתאוששות של הפעילות הכלכלית, לאחר שבמחצית הראשונה של השנה הייתה ירידה חדה. בהמשך להנהגת מדיניות פסקלית ומדיניות מוניטרית מרחיבות, הציפויות הן להתאוששות מהירה יותר מהמשבר בהשוואה לתחזיות מהרבעון הקודם, אך עדיין קיימת אי ודאות, התלויה בקצב ההתחשנות לעומת התגברות התחלואה, המביאה לשונות גדולה בחיזוי קצב צמיחת הכלכלה בעולם בשנים הקרובות. התפשטות הנגיף מביאה להרעה מהותית בפעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק ועשויות להיות לה השלכות נוספות על עסקי הבנק, לרבות בגין עלייה נוספת בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית. כמו-כן להורדת ריביות לזמן קצר על ידי הבנקים המרכזיים, השפעה של קיטון בהכנסות המימון. בהיבט התפעולי ובהיבטי המשכיות עסקית, נקט הבנק השנה, בשורה של תהליכים ואמצעים ובכללם עבודה מרוחק, דילול ו/או פיצול יחידות, שינויים באופן פעילות הסניפים והפעילות מול הלקוחות, דחיית תשלומי משכנתאות והלוואות ועוד.

על רקע התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי, הפחית הפיקוח על הבנקים, ביום 31 במרס 2020, את דרישות ההון מהבנקים, במסגרת הוראת שעה, לתקופה של שישה חודשים עם אפשרות להארכה. ביום 16 בספטמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון הכולל הארכה של הוראת השעה, בתקופה נוספת של שישה חודשים.

ביום 15 בנובמבר 2020, פורסמה הוראה, במסגרת הוראת שעה, שבה הופחתה דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז (מ-5% ל-4.5%) עד ליום 31 במרס 2021, כאשר לאחר תום תקופת ההקלה תחול לתקופה של 24 חודשים נוספים, בתנאי שיחס המינוף לא יפחת מהשיעור במועד תום תקופת ההוראה או יחס המינוף המזערי הנדרש טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 7 במרס 2021, פרסם בנק ישראל טיוטה לתיקון ההוראה, לפיה תוארך תקופת הוראת השעה ביחס למרבית ההקלות בתקופה נוספת בת שישה חודשים, עד ליום 30 בספטמבר 2021. לפרטים נוספים בדבר הוראות המפקח על הבנקים, יעדי הלימות הון ודיבידנדים, ראה באור 24'א' להלן.

עקב המשבר החליט הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית, באמצעות עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה הקבוצתית, כדי לשקף את חוסר הוודאות שיתכן ויובא לידי ביטוי בגידול בהפרשה הפרטנית בעתיד. בשנת 2020, בעקבות התפשטות הנגיף, רשם הבנק הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-436 מיליון ש"ח. ההוצאות כוללות הגדלת היקף ההפרשה הקבוצתית בסך של כ-402 מיליון ש"ח והגדלת ההפרשה הפרטנית בסך של כ-34 מיליון ש"ח.

בהקשר זה, נציין, כי בעקבות אירוע הקורונה, נדחו עד ליום 31 בדצמבר 2020 תשלומי הלוואות (קרן ו/או רבית), אשר בהתאם לסעיף 2.ג לעיל לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהיקף של כ-125 מיליון ש"ח.

כאמור, לא ניתן להעריך בשלב זה את מלוא השפעות האירוע והיקפן על הבנק, וזאת בשל אי ודאות בקשר עם משך אירוע התפשטות הנגיף, צעדים שיקטלו לעצירת התפשטות, עוצמתם וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שיקטלו על-ידי ממשלות, בנקים מרכזיים ורגולטורים בנושא.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
						א. הכנסות (הוצאות) רבית⁽¹⁾
2,102	2,565	2,473	2,764	2,797	2,702	מאשראי לציבור
-	-	-	4	2	(4)	מאשראי לממשלה
18	25	3	14	23	5	מפקדונות בבנקים
27	66	48	32	68	49	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
1	1	-	1	1	-	מניירות ערך שנשאלו
156	190	123	186	194	126	מאגרות חוב
8	-	-	-	-	-	מהשקעות בחברות מוחזקות
2,312	2,847	2,647	3,001	3,085	2,878	סך כל הכנסות הרבית
						ב. הוצאות רבית
313	367	190	320	366	202	על פקדונות הציבור
4	4	3	4	4	3	על פקדונות הממשלה
40	21	16	4	4	1	על פקדונות מבנקים
-	-	1	-	-	1	על פקדונות מבנק ישראל
151	96	42	184	106	33	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3	3	1	3	3	1	על התחייבויות אחרות
511	491	253	515	483	241	סך כל הוצאות הרבית
1,801	2,356	2,394	2,486	2,602	2,637	סך כל הכנסות הרבית, נטו
						ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
(8)	(9)	(35)	(3)	(10)	(36)	הוצאות רבית ⁽²⁾
						ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
29	33	31	34	33	31	מוחזקות לפדיון
123	156	92	148	160	95	זמינות למכירה
4	1	-	4	1	-	למסחר
156	190	123	186	194	126	סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל השפעת יחסי גידור (שנת 2018 - כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים לסעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית

(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
א. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר						
1. מפעילות במכשירים נגזרים						
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾						
525	(420)	(694)	571	(421)	(694)	
2. מהשקעה באגרות חוב						
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾						
5	23	39	7	27	39	
-	-	(12)	-	-	(12)	
-	(1)	(3)	-	(1)	(3)	
5	22	24	7	26	24	
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾						
-	-	-	-	-	-	
-	(1)	(3)	-	(1)	(3)	
5	22	24	7	26	24	
סך הכל מהשקעה באגרות חוב						
5	22	24	7	26	24	
3. הפרשי שער, נטו						
(418)	572	794	(439)	561	794	
4. רווחים מהשקעה במניות						
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר ⁽⁵⁾						
(4)74	2	10	(4)79	2	10	
-	-	(14)	-	-	(14)	
(3)	-	-	(9)	-	-	
10	10	16	10	10	16	
-	59	(11)	-	59	(11)	
81	71	1	80	71	1	
דיבידנד ממניות שאינן למסחר ⁽⁵⁾						
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾						
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
סך הכל מהשקעה במניות						
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
סך הכל הכנסות מימון מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר						
193	245	125	219	237	125	

(1) למעט השפעת יחסי גידור (שנת 2018 - למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן, התאמות של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(4) כולל רווח ממכירת מניות הבורסה.

(5) עד ליום 31 בדצמבר 2018 מניות זמינות למכירה.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד			הבנק		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2019	2018	2020	2019	2018
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾					
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים					
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של					
אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾					
הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾					
סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾					
סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית					
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון					
חשיפת רבית					
חשיפת מטבע חוץ					
חשיפה למניות					
סך הכל					
22	2	11	22	2	10
4	(14)	2	4	(14)	1
(3)	-	(1)	(3)	-	(1)
23	(12)	12	23	(12)	10
148	225	231	148	233	203
7	-	3	7	-	1
12	(18)	1	12	(18)	1
4	6	8	4	6	8
23	(12)	12	23	(12)	10

- (1) מזה: רווחים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (בשנת 2019 - הפסדים בסך של 1 מיליון ש"ח, בשנת 2018 - אין).
- (2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
- (4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4א - עמלות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
175	205	186	244	228	208	ניהול חשבון
70	91	90	108	102	101	כרטיסי אשראי
349	388	488	420	405	505	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
72	105	105	102	110	110	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
33	32	33	96	95	93	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
15	17	14	19	19	15	טיפול באשראי
127	144	169	148	148	173	הפרשי המרה
43	44	41	47	45	41	פעילות סחר חוץ
81	83	75	90	86	79	עמלות מעסקי מימון
30	35	33	51	48	46	עמלות אחרות
995	1,144	1,234	1,325	1,286	1,371	סך הכל עמלות

(1) דמי הפצת קרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

באור 34 - הכנסות מחוזים עם לקוחות (במיליוני ש"ח)

להלן פיצול ההכנסות מעמלות למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						המאחד
סך הכל	התאמות	חברות בנות	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית	חטיבה בנקאית	
208	(19)	22	6	32	167	ניהול חשבון
101	(3)	10	1	4	89	כרטיסי אשראי
505	(462)	21	488	113	345	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
110	(107)	5	105	3	104	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
93	-	-	93	-	-	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
15	(9)	11	-	11	2	טיפול באשראי
173	(146)	4	170	68	77	הפרשי המרה
41	(12)	1	1	27	24	פעילות סחר חוץ
79	(11)	3	1	63	23	עמלות מעסקי מימון
46	(4)	6	1	6	37	עמלות אחרות
1,371	(773)	83	866	327	868	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						המאחד
סך הכל	התאמות	חברות בנות	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית	חטיבה בנקאית	
228	(19)	23	5	36	183	ניהול חשבון
102	(3)	11	1	4	89	כרטיסי אשראי
405	(364)	20	388	80	281	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
110	(106)	6	104	2	104	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
95	-	-	95	-	-	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
19	(7)	10	-	13	3	טיפול באשראי
148	(118)	4	144	54	64	הפרשי המרה
45	(12)	1	1	30	25	פעילות סחר חוץ
86	(11)	3	1	69	24	עמלות מעסקי מימון
48	(5)	6	1	9	37	עמלות אחרות
1,286	(645)	84	740	297	810	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות

(1) דמי הפצת קרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

באור 5 - הכנסות אחרות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2019	2018	2020	2019	2018
-	3	69	-	3	4
4	6	12	45	51	147
4	9	81	45	54	151

רווח הון ממכירת בניינים וציוד
אחרות
סך הכל הכנסות אחרות

באור 6 - משכורות והוצאות נלוות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2019	2018	2020	2019	2018
1,027	1,087	1,190	956	1,012	928
127	120	109	122	115	86
1	11	4	1	6	1
274	284	291	256	265	222
18	17	21	15	13	12
71	69	69	67	65	47
14	13	12	12	11	7
1,532	1,601	1,696	1,429	1,487	1,303

משכורות
הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות, חופשה ומחלה
הטבות לזמן ארוך
ביטוח לאומי ומס שכר
הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים)⁽¹⁾:
הטבה מוגדרת - עלות שירות
הפקדה מוגדרת
הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן
פנסיה⁽¹⁾⁽²⁾
סך כל המשכורות וההוצאות נלוות

- (1) ראה באור 23 בדבר "זכויות עובדים".
(2) מזה: עלות השירות בגין הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה הינה בסך של 5 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, בהתאמה (בשנת 2019 - 4 מיליון ש"ח ו-3 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, בהתאמה, בשנת 2018 - 4 מיליון ש"ח ו-2 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, בהתאמה).

באור 7 - הוצאות אחרות

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
19	23	24	23	24	24	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שירות)
12	49	24	113	50	26	צמצומים, סילוקים ⁽¹⁾
31	56	41	53	63	47	שווק ופרסום
57	62	61	66	65	63	תקשורת
114	126	126	119	129	129	מחשב
7	8	9	11	9	10	משרדיות
3	4	7	5	5	8	ביטוח
35	48	39	58	56	49	משפטיות, ביקורת וייעוץ מקצועי
4	4	4	8	6	5	שכר חברי דירקטוריון
3	3	2	5	3	2	הדרכה והשתלמות מקצועית
156	118	162	111	112	155	עמלות
67	82	71	84	86	79	אחרות
508	583	570	656	608	597	סך הכל הוצאות אחרות

(1) ראה באור 23 בדבר "זכויות עובדים".

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

המאחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2019	2018	2020	2019	2018
552	508	439	497	449	344
(40)	(5)	(7)	(38)	(6)	(2)
512	503	432	459	443	342
(144)	(4)	(27)	(144)	(4)	(23)
-	(21)	3	-	(21)	-
(144)	(25)	(24)	(144)	(25)	(23)
368	478	408	315	418	319
מסים שוטפים בגין שנת החשבון					
מסים שוטפים בגין שנים קודמות					
סך כל המסים השוטפים					
בתוספת (בניכוי):					
מסים נדחים בגין שנת החשבון					
מסים נדחים בגין שנים קודמות					
סך כל המסים הנדחים(*)					
סך כל ההפרשה למסים					
(*) מסים נדחים					
הוצאות (הכנסות) מסים נדחים לפני השפעת הפריטים					
המפורטים להלן:					
קיטון מהפסדים מועברים לצורך מס					
סך הכל מסים נדחים					
(145)	(26)	(25)	(145)	(26)	(24)
1	1	1	1	1	1
(144)	(25)	(24)	(144)	(25)	(23)

ב. התאמת סכום המס התיאורטי לסכום ההפרשה למסים

להלן ההתאמות בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל, לבין ההפרשה המותאמת למסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

המאחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2019	2018	2020	2019	2018
1,127	1,330	1,138	969	1,175	854
34.2%	34.2%	34.2%	34.2%	34.2%	34.2%
385	455	389	331	402	292
12	17	16	10	15	13
-	-	1	-	-	-
-	-	(2)	-	-	6
-	(1)	(1)	1	-	-
9	24	16	9	24	16
1	1	(18)	1	1	(10)
(40)	(26)	(4)	(38)	(27)	(2)
1	8	11	1	3	4
368	478	408	315	418	319
רווח לפני מסים					
שיעור המס החל על הבנק					
סכום המס לפי שיעור המס שבתוקף					
תוספת (חסכון) במס בגין:					
הוצאות לא מוכרות					
הפחתת עודף עלות					
ניטרול מס מחושב בגין חלק הבנק ברווחי חברות מוחזקות					
התאמת שיעור המס הסטטוטורי לשיעורי המס החלים על הכנסות חברות מאוחדות					
סכומים נוספים לשלם על חובות פגומים					
הפרשי פחת, תיאום פחת ורווח הון					
מסים בגין שנים קודמות					
אחרים					
הפרשה למסים על הרווח					

ג. שומות מס ונושאים נוספים הקשורים בהפרשה למסים

- (1) בחודש מרס 2020 הוצאו לבנק שומות מס הכנסה סופיות לשנים 2017-2014. עקב כך, רשם הבנק ברבעון הראשון של השנה, הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך של כ-35 מיליון ש"ח.
- (2) לחברות המוחזקות שומות מס הנחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2015.

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. התנועה במסים נדחים - המאוחד

שיעור מס ממוצע 2020	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	
					נכסי מסים נדחים
34.2%	405	-	130	275	מהפרשה להפסדי אשראי
34.2%	132	-	15	117	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	220	25	10	185	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תכנית
23.0%	1	-	(1)	2	הפסדים מועברים לצורך מס
34.2%	1	-	(1)	2	אחר
	759	25	153	581	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	(1)	-	-	(1)	הפרשה לנכס מסים נדחים
	758	25	153	580	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	(78)				יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	680				
					התחייבויות מסים נדחים
34.2%	68	-	7	61	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
11.2%	53	-	6	47	בגין השקעות בחברות מוחזקות
	121	-	13	108	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(78)				יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	43				
	637	25	140	472	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

שיעור מס ממוצע 2019	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	
					נכסי מסים נדחים
34.2%	275	-	4	271	מהפרשה להפסדי אשראי
34.2%	117	-	7	110	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	185	24	(1)	162	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תכנית
23.0%	2	-	(1)	3	הפסדים מועברים לצורך מס
34.2%	2	-	(1)	3	אחר
	581	24	8	549	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	(1)	-	1	(2)	הפרשה לנכס מסים נדחים
	580	24	9	547	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	(67)				יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	513				
					התחייבויות מסים נדחים
34.2%	61	-	2	59	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
11.2%	47	-	(18)	65	בגין השקעות בחברות מוחזקות
	108	-	(16)	124	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(67)				יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	41				
	472	24	25	423	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. התנועה במסים נדחים - הבנק

שיעור מס ממוצע 2020	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	
					נכסי מסים נדחים
34.2%	383	-	127	256	מהפרשה להפסדי אשראי
34.2%	129	-	17	112	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	209	24	11	174	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תכנית
23.0%	1	-	(1)	2	מהפסדים מועברים לצורך מס
34.2%	-	-	(1)	1	אחר
	722	24	153	545	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	(1)	-	-	(1)	הפרשה לנכס מסים נדחים
	721	24	153	544	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	(78)				יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	643				
					התחייבויות מסים נדחים
34.2%	68	-	7	61	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
11.2%	53	-	6	47	בגין השקעות בחברות מוחזקות
	121	-	13	108	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(78)				יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	43				
	600	24	140	436	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

שיעור מס ממוצע 2019	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	מיזוג חברה בת	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	
						נכסי מסים נדחים
34.2%	256	-	2	58	196	מהפרשה להפסדי אשראי
34.2%	112	-	6	26	80	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	174	21	-	33	120	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תכנית
23.0%	2	-	(1)	-	3	מהפסדים מועברים לצורך מס
34.2%	1	-	(1)	1	1	אחר
	545	21	6	118	400	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	(1)	-	1	-	(2)	הפרשה לנכס מסים נדחים
	544	21	7	118	398	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	(67)					יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	477					
						התחייבויות מסים נדחים
34.2%	61	-	-	1	60	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
11.2%	47	-	(18)	5	60	בגין השקעות בחברות מוחזקות
	108	-	(18)	6	120	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(67)					יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	41					
	436	21	25	112	278	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך) (במיליוני ש"ח)

ה. ראה באור 10.ב לגבי מסים על ההכנסה שהוכרו מחוץ לרווח והפסד.

ו. שינויי חקיקה בתחום המס

1. מס חברות

שיעור המס החל על הבנק בשנים 2018-2020 עומד על 23%.

2. מס רווח ומס שכר

שיעור מס שכר ומס רווח המוטלים על מוסדות כספיים לשנים 2018-2020 עומד על 17%. בהתאם, שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים לשנים אלו עומד על 34.2%.

באור 9 - רווח למניה

להלן מספר המניות לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה

מספר מניות לשנים 2018-ו 2019, 2020	
100,330,040	מניות בנות 0.05 ש"ח

באור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ⁽¹⁾	
(120)	(9)	(129)	(174)	45	יתרה ליום 1 בינואר 2018
(39)	(4)	(43)	24	(67)	שינויים נטו במהלך השנה
(159)	(13)	(172)	(150)	(22)	יתרה ליום 1 בינואר 2019
8	-	8	-	8	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב*
(151)	(13)	(164)	(150)	(14)	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה
20	(2)	18	(49)	67	שינויים נטו במהלך השנה
(131)	(15)	(146)	(199)	53	יתרה ליום 1 בינואר 2020
(52)	-	(52)	(49)	(3)	שינויים נטו במהלך השנה
(183)	(15)	(198)	(248)	50	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור 1.ג.1. (1).
(1) 2018 - ניירות ערך זמינים למכירה.

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:									
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן⁽³⁾									
122	(42)	80	238	(81)	157	238	(81)	157	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(126)	43	(83)	(137)	47	(90)	(137)	47	(90)	רווחים בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾
(4)	1	(3)	101	(34)	67	101	(34)	67	שינוי נטו במהלך השנה
הטבות לעובדים									
(118)	41	(77)	(139)	47	(92)	(139)	47	(92)	הפסד אקטוארי נטו
44	(16)	28	65	(22)	43	65	(22)	43	הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
(74)	25	(49)	(74)	25	(49)	(74)	25	(49)	שינויים נטו במהלך השנה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
-	-	-	(4)	2	(2)	(4)	2	(2)	סך הכל השינוי נטו במהלך השנה
(78)	26	(52)	31	(11)	20	31	(11)	20	השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה									

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים, ראה באור 23.
(3) 2018 - ניירות ערך זמינים למכירה.

באור 11 - מזומנים ופקדונות בבנקים (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
34,174	53,611	35,396	54,835	מזומנים ופקדונות בבנקים מרכזיים
2,354	3,146	2,134	2,967	פקדונות בבנקים מסחריים
36,528	56,757	37,530	57,802	סך הכל ⁽¹⁾
35,964	56,071	37,275	57,328	(1) כולל מזומנים ופקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

באור 12 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד					
31 בדצמבר 2020					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
2,233	2,233	104	-	2,337	של ממשלת ישראל
78	78	1	-	79	של מוסדות פיננסיים בישראל
203	203	21	-	224	של אחרים בישראל
2,514	2,514	126	-	2,640	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר					ב. אגרות חוב זמינות למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
8,080	8,014	67	1	8,080	של ממשלת ישראל
1,312	1,312	-	-	1,312	של ממשלות זרות
80	79	1	-	80	של מוסדות פיננסיים בישראל
239 ⁽⁵⁾⁽⁷⁾	237	2	-	239	של מוסדות פיננסיים זרים
274 ⁽⁶⁾	266	9	1	274	של אחרים בישראל
93	92	1	-	93	של אחרים זרים
10,078	10,000	80 ⁽²⁾	2 ⁽²⁾	10,078	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר					ג. השקעה במניות שאינן למסחר
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	
307	298	17 ⁽³⁾	8 ⁽³⁾	307	מניות שאינן למסחר
120	120	-	-	120	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	12,899	12,812	223	10	13,025
-------------------------------	--------	--------	-----	----	--------

אגרות חוב למסחר					ד. אגרות חוב למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
206	206	-	-	206	אגרות חוב של ממשלת ישראל
206	206	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	206	סך כל אגרות החוב למסחר
13,105	13,018	223	10	13,231	סך כל ניירות הערך

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נדקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 32 מיליון ש"ח.

(6) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 47 מיליון ש"ח.

(7) כולל ניירות ערך הכוללים גזר משופץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד בסך של 18 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)

(במיליוני ש"ח)

המאוחד				
31 בדצמבר 2019				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
1,751	1,751	93	-	1,844
56	56	1	-	57
241	241	30	-	271
2,048	2,048	124	-	2,172

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

הערך					ב. אגרות חוב זמינות למכירה של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל של מוסדות פיננסיים זרים מגובי משכנתאות (MBS) של אחרים בישראל של אחרים זרים סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
4,577	4,508	69	-	4,577	
1,956	1,955	1	-	1,956	
43	42	1	-	43	
640 ⁽⁶⁾	639	1	-	640	
378 ⁽⁵⁾	377	2	1	378	
431 ⁽⁷⁾	424	10	3	431	
478	477	1	-	478	
8,503	8,422	85 ⁽²⁾	4 ⁽²⁾	8,503	

הערך					ג. השקעה במניות שאינן למסחר מניות שאינן למסחר מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	
339	288	52 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	339	
129	129	-	-	129	

10,890	10,758	261	5	11,014	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
--------	--------	-----	---	--------	-------------------------------

הערך					ד. אגרות חוב למסחר של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל סך כל אגרות החוב למסחר סך כל ניירות הערך
במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
95	95	-	-	95	
4	4	-	-	4	
6	6	-	-	6	
105	105	- ⁽³⁾	-	105	
10,995	10,863	261	5	11,119	

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נדקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 377 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 1 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 453 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 162 מיליון ש"ח.

(7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק					
31 בדצמבר 2020					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
2,233	2,233	104	-	2,337	של ממשלת ישראל
78	78	1	-	79	של מוסדות פיננסיים בישראל
199	199	21	-	220	של אחרים בישראל
2,510	2,510	126	-	2,636	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

ב. אגרות חוב זמינות למכירה					ג. השקעה במניות שאינן למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
7,460	7,398	62	-	7,460	מניות שאינן למסחר
1,312	1,312	-	-	1,312	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
79	78	1	-	79	
239 ⁽⁵⁾⁽⁷⁾	237	2	-	239	
274 ⁽⁶⁾	266	9	1	274	
93	92	1	-	93	
9,457	9,383	75 ⁽²⁾	1 ⁽²⁾	9,457	

ד. אגרות חוב למסחר					סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	
307	298	17 ⁽³⁾	8 ⁽³⁾	307	
120	120	-	-	120	
12,274	12,191	218	9	12,400	

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.					סך כל ניירות הערך
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
206	206	-	-	206	אגרות חוב של ממשלת ישראל
206	206	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	206	סך כל אגרות החוב למסחר
12,480	12,397	218	9	12,606	סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 32 מיליון ש"ח.
- (6) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 47 מיליון ש"ח.
- (7) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משוּבץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד בסך של 18 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק					
31 בדצמבר 2019					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,751	1,751	93	-	1,844	של ממשלת ישראל
56	56	1	-	57	של מוסדות פיננסיים בישראל
236	236	30	-	266	של אחרים בישראל
2,043	2,043	124	-	2,167	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רוח כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	ב. אגרות חוב זמינות למכירה
4,329	4,260	69	-	4,329	של ממשלת ישראל
1,956	1,955	1	-	1,956	של ממשלות זרות
38	38	-	-	38	של מוסדות פיננסיים בישראל
640 ⁽⁶⁾	639	1	-	640	של מוסדות פיננסיים זרים
378 ⁽⁵⁾	377	2	1	378	מגובי משכנתאות (MBS)
430 ⁽⁷⁾	423	10	3	430	של אחרים בישראל
478	477	1	-	478	של אחרים זרים
8,249	8,169	84 ⁽²⁾	4 ⁽²⁾	8,249	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר					
הערך במאזן	עלות	מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	ג. השקעה במניות שאינן למסחר
339	288	52 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	339 ⁽⁴⁾	מניות שאינן למסחר
129	129	-	-	129	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

10,631	10,500	260	5	10,755	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
--------	--------	-----	---	--------	-------------------------------

אגרות חוב למסחר					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ד. אגרות חוב למסחר
95	95	-	-	95	של ממשלת ישראל
4	4	-	-	4	של מוסדות פיננסיים בישראל
6	6	-	-	6	של אחרים בישראל
105	105	-	-	105	סך כל אגרות החוב למסחר
10,736	10,605	260	5	10,860	סך כל ניירות הערך

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.

- נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- נקפו לדוח רווח והפסד.
- לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 377 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 1 מיליון ש"ח.
- כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 453 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 162 מיליון ש"ח.
- כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 בדצמבר 2020								מאוחד
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
-	-	-	-	1	-	1	123	אגרות חוב זמינות למכירה
-	-	-	-	1	-	1	28	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	2	-	2	151	של אחרים בישראל
-	-	-	-	2	-	2	151	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

31 בדצמבר 2019								מאוחד
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
1	-	1	77	-	-	-	-	אגרות חוב זמינות למכירה
3	-	3	42	-	-	-	-	מגובי משכנתאות (MBS)
4	-	4	119	-	-	-	-	של אחרים בישראל
4	-	4	119	-	-	-	-	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

(1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.

(2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.

(3) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.

(4) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2020						המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾	
40,608	3,623	36,985	390	-	36,595	יתרת חוב רשומה:
55,262	-	55,262	20,943	28,336	5,983	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
28,408	-	28,408	-	28,320	88	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
95,870	3,623	92,247	21,333	28,336	42,578	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
227	-	227	113	-	114	חובות בארגון מחדש
350	-	350	41	36	273	חובות פגומים אחרים
577	-	577	154	36	387	סך הכל חובות פגומים
217	-	217	18	156	43	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,195	-	1,195	157	95	943	חובות בעייתיים אחרים
1,989	-	1,989	329	287	1,373	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
733	-	733	40	-	693	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
544	-	544	264	164	116	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
165	-	165	-	164 ⁽²⁾	1	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
1,277	-	1,277	304	164	809	סך הכל
181	-	181	37	-	144	מזה: בגין חובות פגומים

31 בדצמבר 2019						המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾	
39,607	3,173	36,434	340	-	36,094	יתרת חוב רשומה:
52,395	-	52,395	21,329	25,583	5,483	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
25,799	-	25,799	-	25,566	233	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
92,002	3,173	88,829	21,669	25,583	41,577	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
248	-	248	108	-	140	חובות בארגון מחדש
461	-	461	38	10	413	חובות פגומים אחרים
709	-	709	146	10	553	סך הכל חובות פגומים
249	-	249	26	186	37	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
693	-	693	143	32	518	חובות בעייתיים אחרים
1,651	-	1,651	315	228	1,108	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
523	-	523	38	-	485	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
407	-	407	226	121	60	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
123	-	123	-	121 ⁽²⁾	2	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
930	-	930	264	121	545	סך הכל
204	-	204	35	-	169	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 124 מיליון ש"ח (31.12.19 - 89 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 3,009 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.19 - 2,718 מיליון ש"ח).

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הבנק						31 בדצמבר 2020					
						אשראי לציבור					
						מסחרי⁽³⁾ לדיור					
						סך הכל	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:						35,739	-	36,089	3,182	39,271	
חובות שנבדקו על בסיס פרטני						5,884	28,336	50,920	-	50,920	
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי						88	28,320	28,408	-	28,408	
מזה: לפי עומק פיגור						41,623	28,336	87,009	3,182	90,191	
סך הכל											
מזה:						110	-	191	-	191	
חובות בארגון מחדש						271	36	340	-	340	
חובות פגומים אחרים						381	36	531	-	531	
סך הכל חובות פגומים						39	156	206	-	206	
חובות בפיגור 90 ימים או יותר						930	95	1,164	-	1,164	
חובות בעייתיים אחרים						1,350	287	1,901	-	1,901	
סך הכל חובות בעייתיים											
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:						675	-	707	-	707	
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני						116	164	497	-	497	
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי						1	164 ⁽²⁾	165	-	165	
מזה: לפי עומק פיגור						791	164	1,204	-	1,204	
סך הכל											
מזה: בגין חובות פגומים						140	-	169	-	169	

הבנק						31 בדצמבר 2019					
						אשראי לציבור					
						מסחרי⁽³⁾ לדיור					
						סך הכל	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:						35,225	-	35,533	2,769	38,302	
חובות שנבדקו על בסיס פרטני						5,371	25,583	48,180	-	48,180	
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי						233	25,566	25,799	-	25,799	
מזה: לפי עומק פיגור						40,596	25,583	17,534	2,769	86,482	
סך הכל											
מזה:						135	-	216	-	216	
חובות בארגון מחדש						408	10	451	-	451	
חובות פגומים אחרים						543	10	667	-	667	
סך הכל חובות פגומים						33	186	239	-	239	
חובות בפיגור 90 ימים או יותר						499	32	660	-	660	
חובות בעייתיים אחרים						1,075	228	1,566	-	1,566	
סך הכל חובות בעייתיים											
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:						472	-	505	-	505	
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני						59	121	366	-	366	
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי						2	121 ⁽²⁾	123	-	123	
מזה: לפי עומק פיגור						531	121	871	-	871	
סך הכל											
מזה: בגין חובות פגומים						164	-	194	-	194	

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 124 מיליון ש"ח (31.12.19 - 89 מיליון ש"ח).
- (3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,866 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.19 - 2,838 מיליון ש"ח).

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

המאוחד					
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
163	-	163	65	4	94
(318)	-	(318)	(127)	(3)	(188)
185	-	185	70	3	112
(133)	-	(133)	(57)	-	(76)
868	-	868	260	119	489
145	-	145	69	3	73
(325)	-	(325)	(138)	(2)	(185)
242	-	242	73	1	168
(83)	-	(83)	(65)	(1)	(17)
930	-	930	264	121	545
435	-	435	74	41	320
(265)	-	(265)	(122)	-	(143)
177	-	177	88	2	87
(88)	-	(88)	(34)	2	(56)
1,277	-	1,277	304	164	809

המאוחד					
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2020					

המאוחד					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
61	-	61	13	-	48
3	-	3	(2)	-	5
64	-	64	11	-	53
(7)	-	(7)	-	-	(7)
57	-	57	11	-	46
29	-	29	3	-	26
86	-	86	14	-	72

יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2017					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2018					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2019					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2020					

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הבנק		אשראי לציבור				סך הכל	בנקים וממשלות
		מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל		
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017		356	112	139	607	-	607
הוצאות בגין הפסדי אשראי		60	4	50	114	-	114
- מחיקות חשבונאיות		(107)	(2)	(79)	(188)	-	(188)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		81	2	38	121	-	121
מחיקות חשבונאיות, נטו		(26)	-	(41)	(67)	-	(67)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018		390	116	148	654	-	654
מיזוג חברת בת		87	3	70	160	-	160
הוצאות בגין הפסדי אשראי		71	3	60	134	-	134
- מחיקות חשבונאיות		(183)	(2)	(125)	(310)	-	(310)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		166	1	66	233	-	233
מחיקות חשבונאיות, נטו		(17)	(1)	(59)	(77)	-	(77)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019		531	121	219	871	-	871
הוצאות בגין הפסדי אשראי		315	41	59	415	-	415
- מחיקות חשבונאיות		(140)	-	(107)	(247)	-	(247)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		85	2	78	165	-	165
מחיקות חשבונאיות, נטו		(55)	2	(29)	(82)	-	(82)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2020		791	164	249	1,204	-	1,204

הבנק		אשראי לציבור				סך הכל	בנקים וממשלות
		מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל		
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים							
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2017		46	-	8	54	-	54
גידול (קיטון) בהפרשה		4	-	(1)	3	-	3
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2018		50	-	7	57	-	57
מיזוג חברת בת		4	-	1	5	-	5
קיטון בהפרשה		(7)	-	-	(7)	-	(7)
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2019		47	-	8	55	-	55
גידול בהפרשה		26	-	2	28	-	28
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2020		73	-	10	83	-	83

באור 14 - אשראי לממשלה
(במיליוני ש"ח)

הרכב:				המאוחד		הבנק	
				31 בדצמבר		31 בדצמבר	
				2019	2020	2019	2020
אשראי לממשלה אחר				1,039	656	35	415

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות (במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

המאוחד			הבנק			ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			
ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			
כלולה	חברה	סך הכל	כלולה	חברה	סך הכל	כלולה	חברה	סך הכל	כלולה	חברה	סך הכל	
636	605	1,273	636	557	1,193	605	557	1,193	636	605	1,273	השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני
-	-	5	-	5	5	-	5	5	-	-	5	השקעות אחרות:
636	605	1,278	636	562	1,198	605	562	1,198	636	605	1,278	שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים
380	351	1,273	380	989	1,369	351	989	1,369	380	351	1,273	סך הכל השקעות בחברות מוחזקות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווחים שנצברו ממועד הרכישה, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סעיפים שנצברו בהון ממועד הרכישה:
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(11)	(9)	(13)	(11)	(4)	(15)	(9)	(4)	(15)	(11)	(9)	(13)	התאמות בגין הטבות לעובדים

ב. חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות:

המאוחד			הבנק			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			
2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	
33	57	41	100	114	202	33	57	41	100	114	202	חלקו של הבנק ברווח של חברות מוחזקות
-	(6)	-	-	(6)	-	-	(6)	-	-	(6)	-	מסים שוטפים
(4)	-	(4)	(4)	-	(4)	(4)	-	(4)	(4)	-	(4)	מסים נדחים
29	51	37	96	108	198	29	51	37	96	108	198	חלקו של הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות

שם החברה	תחום פעילות עיקרי	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים 31 בדצמבר	חלק בזכויות ההצבעה 31 בדצמבר	השקעה במניות לפי שווי מאזני ⁽³⁾ 31 בדצמבר		
		2020	2019	2020	2019	
		%	%	%	%	
חברות מאוחדות רשומות בישראל-						
בנק מסד בע"מ	בנק מסחרי	51.0	51.0	410	370	
יבנק חברה לנאמנות בע"מ	שירותי נאמנות	100.0	100.0	62	40	
רשומה בחוץ לארץ						
פיבי שוויץ (פורקה מרצון) ⁽⁴⁾	בנק מסחרי	-	100.0	-	178	
חברה כלולה						
חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	כרטיסי אשראי	28.2	28.2	636	605	

- (1) ברשימה הנ"ל לא נכללו חברות מאוחדות בבעלות ובשליטה מלאה, שהן חברות נכסים או מספקות שירותים לבנק, אשר נכסיהן ותוצאות פעילותן נכללים בדוחות הכספיים של הבנק.
- (2) מניותיהן של כל החברות ברשימה הנ"ל אינן רשומות למסחר בבורסה.
- (3) לרבות יתרות עודפי עלות המיוחסים לקשרי לקוחות.
- (4) ראה האמור בסעיף ו' להלן באשר להסכם מכירת פעילות פיבי שוויץ.

ד. מידע תמציתי בנושא חברה כלולה, ללא התאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי הקבוצה

1. להלן מידע תמציתי על המצב הכספי

שיעור בעלות	סך נכסים	סך התחייבויות	הון שמיוחס לבעלים של החברה
%	במיליוני ש"ח		
28.2	18,536	16,603	1,933
28.2	19,159	17,338	1,821

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

31 בדצמבר 2020

31 בדצמבר 2019

2. להלן מידע תמציתי על תוצאות הפעילות

שיעור בעלות	רווח נקי לשנה		
%	במיליוני ש"ח		
28.2	119	חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
28.2	201		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
28.2	157		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

השקעות הוניות אחרות		תרומה לרווח הנקי		דיבידנד שנרשם		סעיפים אחרים שנצברו בהון	
31 בדצמבר							
2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
5	5	39	40	-	-	-	(2)
-	-	21	22	(22)	-	-	-
-	-	(10)	-	-	(178)	-	-
-	-	57	33	(56)	-	(2)	(2)

ה. מיזוג בנק אוצר החייל

ביום 1 בינואר 2019, הושלם מיזוג בין הבנק לבין אוצר החייל, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, לפיו אוצר החייל התמזג עם ולתוך הבנק (על פי הוראות הפרק הראשון לחלק השמיני בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961) באופן בו הנכסים וההתחייבויות של אוצר החייל, כפי שהיו במועד המיזוג, הועברו לבנק ללא תמורה, ואוצר החייל חוסל, ללא פירוק, ורשם החברות מחק אותו מרישומיו.

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

להלן תמצית דוחות פרופורמה המשקפים את תוצאות הפעילות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 של הבנק ואוצר החייל (במיליוני ש"ח):
תמצית דוחות רווח והפסד פרופורמה:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			
כפי שדווח בדוחות אלו	הכללת נתוני אוצר החייל	נתוני פרופורמה	
2,312	469	2,781	הכנסות רבית
511	7	518	הוצאות רבית
1,801	462	2,263	הכנסות רבית, נטו
117	42	159	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,684	420	2,104	הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מרבית
203	14	217	הכנסות מימון שאינן מרבית
995	188	1,183	עמלות
151	(52)	99	הכנסות אחרות
1,349	150	1,499	סך כל ההכנסות שאינן מרבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
1,303	282	1,585	משכורות והוצאות נלוות
282	68	350	אחזקה ופחת ובנינים וציוד
86	-	86	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
508	112	620	הוצאות אחרות
2,179	462	2,641	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
854	108	962	רווח לפני מסים
319	33	352	הפרשה למסים על הרווח
535	75	610	רווח לאחר מסים
198	(75)	123	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס
733	-	733	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

1. בחודש ינואר 2020, חולק ההון של פיבי שוויץ בע"מ, חברה בת של הבנק (להלן - "החברה"), לבנק וביום 25 במאי 2020 הושלם פירוקה של החברה מרצון.

2. בין הבנק לבין בעלי המניות בבנק מסד בע"מ ובין הבנק לבין בעלי המניות בחברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ קיימים הסכמים, המסדירים את זכויותיהם וחובותיהם זה כלפי זה כבעלי מניות בבנק מסד בע"מ ובחברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ.

באור 16 - בנינים וציוד

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

המאחד			הבנק		
בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	ציוד, ריהוט וכלי רכב	סך הכל	בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	ציוד, ריהוט וכלי רכב	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2018	1,434	594	1,295	564	1,859
תוספות	12	37	12	37	49
גריעות	(15)	(60)	(15)	(60)	(75)
מיזוג חברה בת	-	-	71	15	86
ליום 31 בדצמבר 2019	1,431	571	1,363	556	1,919
תוספות	20	20	18	20	38
גריעות	(13)	(11)	(11)	-	(11)
ליום 31 בדצמבר 2020	1,438	580	1,370	576	1,946
פחת שנצבר⁽²⁾					
ליום 31 בדצמבר 2018	513	492	430	469	899
פחת	39	30	36	29	65
גריעות	(8)	(60)	(8)	(60)	(68)
מיזוג חברה בת	-	-	48	11	59
ליום 31 בדצמבר 2019	544	462	506	449	955
פחת	40	31	36	30	66
גריעות	(13)	(11)	(11)	-	(11)
ליום 31 בדצמבר 2020	571	482	531	479	1,010
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018	921	102	865	95	960
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019	887	109	857	107	964
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020	867	98	839	97	936
שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-2020	3.8%	15.5%	3.6%	15.5%	
שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-2019	3.6%	15.5%	3.5%	15.6%	

(1) לרבות התקנות ושיפורים במושכר.

(2) פחת שנצבר כולל הפסדים שנצברו מירידת ערך.

ב. הבנק וחברות מאוחדות שלו הינם בעלי זכויות בדרך של שכירות או חכירה בבנינים בסך של 381 מיליון ש"ח (31.12.19 - 390 מיליון ש"ח), מתוכם סך של 305 מיליון ש"ח בדרך של שכירות או חכירה לתקופה שאינה עולה על 49 שנה מתאריך המאזן (31.12.19 - 314 מיליון ש"ח). הבנק וחברות מאוחדות שלו הינם בעלי זכויות של נכסים בדרך של חכירה מהוונת בסך של 326 מיליון ש"ח (31.12.19 - 336 מיליון ש"ח).

ג. זכויות במקרקעין בסך של 314 מיליון ש"ח (31.12.19 - 323 מיליון ש"ח) טרם נרשמו על שם הבנק או חברות מוחזקות שלו בלשכות רישום המקרקעין.

ד. היתרה המאזנית של בנינים וציוד שאינם בשימוש הבנק או הקבוצה ואשר מסווגים כנדל"ן להשקעה הסתכמה בסך של 7 מיליון ש"ח (31.12.19 - 6 מיליון ש"ח).

ה. בקבוצה קיימים נכסים שהופחתו במלואם ועדיין מופעלים. עלותם המקורית של נכסים כאמור ליום 31 בדצמבר 2020 הינה בסך של 595 מיליון ש"ח (31.12.19 - 576 מיליון ש"ח).

באור 16 - בנינים וציוד (המשך) (במיליוני ש"ח)

1. מידע בגין חכירות

החל מיום 1 בינואר 2020, הבנק מיישם את נושא 842 בקודיפיקציה לעניין חכירות. במסגרת הסדרי החכירה, הבנק חוכר נדל"ן (בעיקר שטחי משרדים וסניפים) וכלי רכב, המשמשים בעיקר לצורך הפעילות העסקית של הבנק. הסדרי החכירה של הבנק מסווגים כחכירות תפעוליות. במרבית חוזי חכירות הנדל"ן ובכל חוזי חכירות כלי הרכב בהם מתקשר הבנק, תשלומי החכירה צמודים למדד המחירים לצרכן הידוע במועד ההתקשרות בחכירה. תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש את האופציה.

בגין חלק מנכסי הנדל"ן שהבנק חוכר, קיימת לבנק אופציה לביטול החכירה לאחר 3-5 שנים, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של הבנק ובכפוף למתן הודעה מראש למחכיר של לפחות 3-12 חודשים. אופציית הביטול לא נלקחה בחשבון בחישוב ההתחייבות בגין חכירה. מכיוון ששיעור הרבית הגלום בחכירה לא ניתן לקביעה בנקל, נעשה שימוש בשיעור הרבית התוספתי של הבנק, שהינו שיעור הרבית שהבנק היה נדרש לשלם כדי ללוות סכום השווה לתשלומי החכירה למשך תקופה דומה כאשר הנכס המוחכר היה משמש בטוחה כלכלית ובסביבה דומה. הבנק השתמש בשיעור הרבית של עלות הגיוס לבנק, לתקופה הרלוונטית של העסקה. לבנק לא קיימים הסדרי חכירה המסווגים כחכירות מימוניות.

1.1. הוצאות בגין חכירות

הבנק	מאוחד	
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	
2020	2020	
	במיליוני ש"ח	
67	73	הוצאות בגין חכירות תפעוליות
-	-	הוצאות חכירה משתנות
67	73	סך הכל הוצאות בגין חכירות

2. מידע נוסף על חכירות

הבנק	מאוחד	
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	
2020	2020	
	במיליוני ש"ח	
66	72	מזומנים ששולמו בגין יתרות שנכללו במדידה של התחייבויות בגין חכירות:
39	42	- תזרים מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות
4.2	4.2	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות
0.06	0.05	יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים) בגין חכירות תפעוליות
		רבית היוון משוקללת ממוצעת בגין חכירות תפעוליות (באחוזים)

3. תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בגין חכירות תפעוליות

הבנק	המאוחד	
31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2020	
תזרימי מזומנים לא מהוונים	תזרימי מזומנים לא מהוונים	
התחייבויות בגין חכירה	התחייבויות בגין חכירה	
	במיליוני ש"ח	
66	72	עד שנה
52	58	מעל שנה עד שנתיים
42	46	מעל שנתיים עד 3 שנים
34	38	מעל 3 שנים עד 4 שנים
31	35	מעל 4 שנים עד 5 שנים
123	141	מעל 5 שנים
348	391	סך הכל

באור 17 - נכסים בלתי מוחשיים (במיליוני ש"ח)

הבנק	המאחד			עלות
	תוכנות	סך הכל	קשרי לקוחות	
1,064	1,603	1,065	538	ליום 31 בדצמבר 2018
101	101	101	-	תוספות
-	-	-	-	גריעות
1,165	1,704	1,166	538	ליום 31 בדצמבר 2019
120	120	120	-	תוספות
-	-	-	-	גריעות
1,285	1,824	1,286	538	ליום 31 בדצמבר 2020
הפחתות				
838	1,364	839	525	ליום 31 בדצמבר 2018
89	92	89	3	הפחתה לשנה
-	-	-	-	גריעות
927	1,456	928	528	ליום 31 בדצמבר 2019
94	96	94	2	הפחתה לשנה
-	-	-	-	גריעות
1,021	1,552	1,022	530	ליום 31 בדצמבר 2020
הערך בספרים				
226	239	226	13	ליום 31 בדצמבר 2018
238	248	238	10	ליום 31 בדצמבר 2019
264	272	264	8	ליום 31 בדצמבר 2020

באור 18 - נכסים אחרים (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
477	643	513	680	מסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 8)
3	3	3	5	מקדמות למס הכנסה, בניכוי הפרשות ומוסדות אחרים
42	247	42	247	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
-	346	-	387	נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ⁽¹⁾
145	150	140	145	חייבים אחרים ויתרות חובה
667	1,389	698	1,464	סך הכל נכסים אחרים

(1) ראה באור 1.ג. באשר ליישום לראשונה של כללי החשבונאים המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות.

באור 19 - פקדונות הציבור

(במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
44,272	57,671	47,692	62,106	לפי דרישה
17,765	25,384	17,765	25,384	- אינם נושאים רבית
62,037	83,055	65,457	87,490	- נושאים רבית
52,799	52,472	54,595	54,187	סך הכל לפי דרישה
114,836	135,527	120,052	141,677	לזמן קצוב
				סך הכל פקדונות בישראל*
53,333	64,903	59,306	72,435	* מזה:
25,010	26,262	25,080	26,310	פקדונות של אנשים פרטיים
36,493	44,362	35,666	42,932	פקדונות של גופים מוסדיים
				פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל (המאוחד)

31 בדצמבר		
2019	2020	תקרת הפקדון
46,064	55,269	עד 1
27,842	35,447	מעל 1 עד 10
14,703	17,187	מעל 10 עד 100
6,146	8,046	מעל 100 עד 500
25,297	25,728	מעל 500
120,052	141,677	סך הכל

באור 20 - פקדונות מבנקים

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
1,180	1,208	1,069	1,184	בישראל
1,414	2,503	23	8	בנקים מסחריים:
46	39	45	39	פקדונות לפי דרישה
-	1,761	-	1,761	פקדונות לזמן קצוב
2,640	5,511	1,137	2,992	קיבולים
				בנקים מרכזיים:
				פקדונות לזמן קצוב
				סך הכל פקדונות מבנקים

באור 21 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		שיעור תשואה פנימי ⁽¹⁾	משך חיים ממוצע ⁽¹⁾	
31 בדצמבר		31 בדצמבר		%	שנים	
2019	2020	2019	2020			
						אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
11	9	476	241	5.05	0.08	- במטבע ישראלי - לא צמוד
2,044	2,077	3,198	4,153	1.33	4.66	- במטבע ישראלי - צמוד למדד
2,055	2,086	3,674	4,394			סך הכל אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾
133	90	2,055	2,085			מזה: כתבי התחייבות נדחים

(1) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור רבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

משך חיים ממוצע, הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהווה לפי שיעור תשואה פנימי.

נתוני שיעור התשואה הפנימי ומשך החיים הממוצע הם ליום 31 בדצמבר 2020 ומתייחסים למאוחד.

(2) מזה: רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, אגרות חוב בסך של 2,309 מיליון ש"ח וכתבי התחייבות נדחים בסך של 1,995 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - אגרות חוב בסך של 1,619 מיליון ש"ח וכתבי התחייבות נדחים בסך של 1,922 מיליון ש"ח).

באור 22 - התחייבויות אחרות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
41	43	41	43	עתודה למסים נדחים, נטו (ראה באור 8)
196	224	204	227	עודף הפרשות שוטפות למס על מקדמות ששולמו
503	609	512	617	עודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי התכנית (ראה באור 23)
66	69	70	72	הכנסות מראש
3,520	3,475	4,073	4,020	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
42	247	42	247	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
483	448	539	492	זכאים בגין משכורות והוצאות נלוות (ראה גם באור 23)
5	11	5	11	מכירת ניירות ערך בחסר
-	348	-	389	התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ⁽¹⁾
218	267	237	289	זכאים אחרים ויתרות זכות
5,074	5,741	5,723	6,407	סך הכל התחייבויות אחרות

(1) ראה באור 1.ג. באשר ליישום לראשונה של כללי החשבונאים המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות.

באור 23 - זכויות עובדים

א. תאור ההטבות העיקריות הניתנות לעובדי הקבוצה

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמורתה ופרישה. הפרשות נוספות לפיצויים בגין צעדי התייעלות נוספים של שינויי מבנה נרשמו כהוצאה והן כלולות על בסיס לא אקטוארי.

2. מענקים בגין ותק

חלק מעובדי הקבוצה זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימים תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, שיעורי תמורתה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

חלק מעובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, שיעורי תמורתה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמורתה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הקבוצה זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.33. באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות

הבנק		מאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
826	866	927	960	פנסיה ופיצויי פרישה
(323)	(257)	(415)	(343)	סכום ההתחייבות
503	609	512	617	השווי ההוגן של נכסי התכנית
503	609	512	617	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
17	18	18	19	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
35	35	35	35	מענקים בגין ותק - סכום ההתחייבות
11	8	11	8	הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו
184	196	207	219	הטבות אחרות לאחר העסקה
60	71	65	76	הטבות אחרות לאחר פרישה
176	120	203	135	חופשה
				אחר
				סך הכל
986	1,057	1,051	1,109	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"

ד. תכניות להטבה מוגדרת - מאוחד

(1) מחויבויות ומצב המימון

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים ופנסיה		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
152	207	1,109	927	א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה
4	5	20	21	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
6	5	24	19	עלות שירות
50	7	125	107	עלות רבית
-	-	17	-	הפסד אקטוארי
(5)	(5)	(370)	(114)	עדכון מחויבות**
-	-	2	-	הטבות ששולמו
207	219	927	960	אחר, לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
205	217	827	854	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
				מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה
-	-	655	415	ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית
-	-	54	8	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
-	-	17	-	תשואה בפועל על נכסי התכנית
-	-	9	9	עדכון נכסי תכנית**
-	-	(320)	(89)	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
-	-	415	343	הטבות ששולמו
207	219	512	617	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
				מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

** נובע מתוספת אקטוארית בגין נכסים מעבר ל-100% על עתודות הפיצויים.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר			31 בדצמבר		
2019	2020		2019	2020	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
207	219		512	617	
207	219		512	617	
ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד					
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות					
התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה					
ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס					
הפסד אקטוארי נטו					
התחייבות נטו בגין המעבר*					
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר					
75	78		204	272	
-	-		-	-	
75	78		204	272	
ה. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התכנית					
מחויבות בגין הטבה חזויה					
מחויבות בגין הטבה מצטברת					
שווי הוגן של נכסי התכנית					
207	219		927	960	
205	217		827	854	
-	-		415	343	

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי ההיוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור ההיוון שקיזזו את ההפסד כאמור.

(2) הוצאה לתקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
4	4	5	24	20	21
6	6	5	34	24	19
-	-	-	(21)	(14)	(9)
2	3	4	10	14	14
-	-	-	113	50	26
-	-	-	(3)	(3)	(3)
12	13	14	157	91	68
א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד					
עלות שירות					
עלות רבית					
תשואה חזויה על נכסי תכנית					
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:					
הפסד אקטוארי נטו					
אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים					
היוון עלות תוכנה					
סך עלות ההטבה, נטו					
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס					
הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה					
הפחתה של הפסד אקטוארי					
סילוק					
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר					
סך עלות ההטבה נטו					
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה					
וברוח כולל אחר					
(8)	50	7	18	85	108
(2)	(3)	(4)	(10)	(14)	(14)
-	-	-	(35)	(48)	(26)
(10)	47	3	(27)	23	68
12	13	14	157	91	68
2	60	17	130	114	136

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

הטבות אחרות לאחר פרישה	תכניות פיצויים ופנסיה
	במיליוני ש"ח
	ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2021 לפני השפעת המס הפסד אקטוארי נטו
4	37
4	37

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים ופנסיה	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2019	2020	2019	2020
באחוזים		באחוזים	
1.0	0.8	0.4	0.3
1.4	1.4	1.4	1.3
2.0	2.0	2.0	2.0
0.2	0.2	1.6	1.8

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
באחוזים			באחוזים			
						2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה
1.7-2.1	1.3-2.4	1.0-2.3	1.1-1.5	0.6-1.9	0.4-2.0	שיעור היוון
-	-	-	3.1-3.4	3.1-3.4	1.6-2.8	תשואה חזויה גומינלית לטווח ארוך על נכסי התכנית
-	0.2	0.2	1.4	1.6	1.8	שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

הטבות אחרות לאחר פרישה				תכניות פיצויים ופנסיה			
קיסטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		קיסטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת	
31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2020		31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2020	
2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
46	50	(34)	(38)	88	87	(71)	(70)
2	2	(2)	(2)	(111)	(110)	80	78
(2)	(1)	2	2	(69)	(69)	85	86

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(4) נכסי תכנית

תכניות פיצויים ופנסיה							
31 בדצמבר 2019				31 בדצמבר 2020			
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
33	-	9	24	21	-	2	19
121	-	-	121	72	-	-	72
109	-	11	98	139	-	10	129
114	-	16	98	73	-	28	45
223	-	27	196	212	-	38	174
38	12	24	2	38	10	25	3
415	12	60	343	343	10	65	268

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2021

תכניות פיצויים ופנסיה			
% מנכסי התכנית		יעד	
31 בדצמבר		הקצאה	
2019	2020	2021	
באחוזים			
8.0	6.1	5.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
29.1	21.0	25.9	מניות
26.3	40.5	37.0	אגרות חוב:
27.4	21.3	22.6	ממשלתיות
53.7	61.8	59.6	קונצרניות
9.2	11.1	8.7	סך הכל
100.0	100.0	100.0	אחר
			סך הכל

ג. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

תכניות פיצויים ופנסיה			
הפקדות בפועל		תחזית	
לשנה שנתיימה			
ביום 31 בדצמבר			
2019	2020	*2021	
במיליוני ש"ח			
9	9	9	הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2021.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד**

תכניות פיצויים ופנסיה		הטבות אחרות לאחר פרישה
שנה	במיליוני ש"ח	
2021	122	8
2022	56	8
2023	48	7
2024	54	8
2025	40	7
2026-2030	239	40
2031 ואילך	442	186
סך הכל	1,001	264

** בערכים לא מהוונים. לא כולל עלות שירות עתידית.

א. הון המניות - הרכב:

ההון המונפק והנפרע	ההון הרשום	
31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2020	
2019-ו	2019-ו	
5	18	מניות רגילות בנות 0.05 ש"ח

כל המניות הרגילות הינן רשומות על שם.

המניות הרגילות בנות 0.05 ש"ח רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. כל מניה מקנה זכות לקול אחד באסיפה הכללית של הבנק. כל מניה מקנה זכות השתתפות בחלוקת רווחים וזכות השתתפות ביתרת נכסי הבנק במקרה של פירוק באופן יחסי לערכה הנקוב.

ב. מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 30 באוגוסט 2010, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת רווחים, וביום 9 ביוני 2015 החליט לעדכנה. בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד האמורה, הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושיקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת. רווחים מעודפי עבר יחולקו לפי החלטות אד הוק. חלוקות כאמור תבוצענה בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת, כי כל חלוקה של דיבידנד (לרבות לפי החלטות האמורות) תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין. בנוסף, ביום 14 באוגוסט 2017, החליט דירקטוריון הבנק על עדכון מדיניות הדיבידנד כך שהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה יתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת. בשאר תנאי המדיניות לא חל שינוי. יובהר כי יישום המדיניות המעודכנת בשנת 2017 התחשב בחלוקת דיבידנד החל (וכולל) מהדיבידנד ששולם ביום 14 ביוני 2017.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות הנוספות הבאות:

- הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 על פיה תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנד בכל אחד מן המקרים הבאים (אלא אם קיבל אישור לכך מן המפקח על הבנקים): (1) כשיתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר, לפי הדוחות הכספיים אינה חיובית או שהחלוקה תגרום לכך שלא תהיה חיובית; (2) כשאחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (3) כשהתוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל; (4) אם בדוח הכספי של הבנק הנכסים הלא כספיים עולים על ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, או שהחלוקה תגרום לכך. בכל מקרה מותנית החלוקה בעריכת תחזית בכתב לגבי השנה הסמוכה לאחר ביצוע החלוקה, ובתנאי שלפיה, יחס ההון של התאגיד הבנקאי לנכסי הסיכון שלו לא יפחת מן הנדרש לגביו.
- הוראות ניהול בנקאי תקין הקובעות הוראות הכוללות את אופן חישוב דרישות ההון ויעדי ההון המזעריים. בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201 נקבע כי בהתאם להיקף הנכסים של הבנק, החל מיום 1 בינואר 2015, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי לנכסי סיכון משוקללים יעמוד על 9% ויחס ההון הכולל על 12.5%. להקלות שנקבעו בהוראת שעה עקב משבר הקורונה בקשר ליחס ההון המזערי, ראו באור 24ב' בעניין "יעדי הלימות הון".
- "מגבלות למתן הלוואות לדירור" - כתוצאה מיישום התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329 יש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדירור.
- בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים לבנק, על חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 33% מהרווח השנתי, יש להודיע למפקח מראש. יצוין כי בשנת 2017 התקבל בבנק מכתב עדכני של הפיקוח על הבנקים, לפיו על חלוקת דיבידנד בשיעור של עד 50% מהרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת, אין צורך בהודעה מראש למפקח.

באור 24 - הון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

- היתר נגיד בנק ישראל לבעלי השליטה בבנק, משנת 2003, שבו נקבע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד ליום 31 במרס 2003 (שהסתכמו ב-2,391 מיליון ש"ח) וכי אם נצברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2018:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם	דיבידנד למניה
		במיליוני ש"ח	בש"ח
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95
28 במאי 2018	5 ביוני 2018	60	0.60
14 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	100	1.00
20 בנובמבר 2018	9 בדצמבר 2018	100	1.00
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05
28 במאי 2019	17 ביוני 2019	85	0.85
13 באוגוסט 2019	29 באוגוסט 2019	110	1.10
26 בנובמבר 2019	12 בדצמבר 2019	110	1.10
15 במרס 2020	31 במרס 2020	125	1.25

לשנה שנסיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
355	410	125	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

לאור מכתבה של המפקחת על הבנקים, מיום 29 במרס 2020, לכל הבנקים המסחריים ולהוראת השעה מיום 31 במרס 2020, המתקנת את הוראת ניהול בנקאי תקין 201, בו נכללה בקשה, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד על רקע משבר הקורונה ואי הוודאות הנובעת מהתפתחות המשבר, קיים דירקטוריון הבנק ביום 16 באפריל 2020 דיון על מדיניות הדיבידנד המפורטת לעיל והחליט, כי הבנק יימנע מלחלק דיבידנד לבעלי מניותיו במהלך תקופת הוראת השעה (שנקבעה במקור לשישה חודשים, עד ליום 30 בספטמבר 2020, עם אפשרות הארכה לשישה חודשים נוספים. ביום 16 בספטמבר הוראת השעה עד ליום 31 במרס 2021). על רקע ציפיות הפיקוח על הבנקים לגבי המערכת הבנקאית בנושא, בהתבסס על המשך חוסר הוודאות הכלכלית וההשפעה האפשרית של המשך פגיעה במשק, החליט דירקטוריון הבנק ביום 16 במרס 2021, להמשיך לא לחלק דיבידנד בעת הזו.

מובהר, כי מעבר לאמור לא חל שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק והיא נותרה בעינה. דירקטוריון הבנק יהיה רשאי לבחון בכל עת את ההחלטה בעניין יישום חלוקת הדיבידנד ולשנותה לפי שיקול דעתו.

יצוין כי ביום 7 במרס 2021, פרסם בנק ישראל טיוטה לתקון הוראת השעה לפיה תקופת הוראת השעה תוארך עד ליום 30 בספטמבר 2021.

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2020, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 20%.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5%. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מההתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, ביום 31 במרס 2020, הוראת שעה, הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיוור, שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי. דרישות הון אלה היו בתוקף למשך שישה חודשים, עם אפשרות הארכה לשישה חודשים נוספים. ביום 16 בספטמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו הארכה הוראת השעה עד ליום 31 במרס 2021. ביום 7 במרס 2021, פרסם בנק ישראל טיוטה לתיקון ההוראה, לפיה תוארך תקופת הוראת השעה ביחס למרבית ההקלות בתקופה נוספת בת שישה חודשים, עד ליום 30 בספטמבר 2021. לאחר מכן, ככל שרלוונטי, יידרש הבנק להציג מתווה מדורג לצבירה מחודשת של ההון, ככל שנשחק, על פני שנתיים.

לאור האמור לעיל, דרישות ההון החלות על הבנק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2020 הינם:

היחס המזערי הנדרש			
יחסי הון מזעריים	יום 31 בדצמבר 2019	החל מ-31.3.20 עד 31.3.21	החל מ-1.4.21 עד 31.3.23
יחס הון עצמי רובד 1	9%	8%	
יחס הון כולל	12.5%	11.5%	
תוספת בגין הלוואות לדיוור	1% מיתרת ההלוואות לדיוור במועד הדיווח	1% מיתרת ההלוואות לדיוור וזאת מלבד בגין הלוואות שניתנו במהלך תקופת הוראות השעה.	הנמוך מבין: - יחס ההון של הבנק ביום 31.3.21. - יחס ההון המזערי של הבנק טרם תקופת הוראת השעה.

ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.ב.29.

- לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון. יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם בהתאם ליעדים הרגולטוריים, כדלקמן:
- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.30% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.79%. בהינתן ההקלה של בנק ישראל, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8.30% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.79%.
 - במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר			
2019	2020	בנתוני המאוחד	
		א. הון לצורך חישוב יחס ההון	
8,785	9,369	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	
2,345	2,749	הון רובד 2, לאחר ניכויים	
11,130	12,118	סך הכל הון כולל	
		ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
(2)73,862	(2)76,203	סיכון אשראי	
875	883	סיכונים שוק	
6,512	6,729	סיכון תפעולי	
81,249	83,815	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
		ג. יחס ההון לרכיבי סיכון	
		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	
10.81%	11.18%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	
13.70%	14.46%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
(1)9.31%	(1)8.29%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
(1)12.81%	(1)11.79%		
		חברה בת משמעותית	
		בנק מסד בע"מ	
		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	
13.50%	14.03%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	
14.52%	15.19%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
9.00%	8.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
12.50%	11.50%		

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר		
2019	2020	
8,568	9,141	א. הון עצמי רובד 1 הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
233	208	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 זכויות שאינן מקנות שליטה
8,801	9,349	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
(100)	(98)	התאמות פיקוחיות וניכויים: נכסים בלתי מוחשיים
(5)	(2)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(105)	(100)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
89	120	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
8,785	9,369	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,564	1,796	ב. הון רובד 2 הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
781	953	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,345	2,749	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	ניכויים: סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,345	2,749	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר		
2019	2020	
10.68%	11.03%	(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1 יחס ההון לרכיבי סיכון
0.13%	0.15%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
10.81%	11.18%	השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי שנדרשו עד ליום 31 במרס 2020 היו 9.0%-12.5% בהתאמה, והחל ממועד זה ולמשך תקופת הוראת השעה (ראה סעיף א. לעיל) הינם 8%-11.5% בהתאמה. ליחסים אלה, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח, למעט הלוואות לדיור שאושרו בתקופה 19.3.20 ועד 31.12.20, שיתרתן למועד הדיווח עומדת על כ-3,850 מיליון ש"ח.
- (2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 158 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (31.12.19 - 121 מיליון ש"ח).

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי". בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים.

לפרטים נוספים על ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 224 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברה בת משמעותית

(א5) רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמורתה ופרישה.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי החליפין על יתרות הנכסים.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2020:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
בנק (בנתוני המאוחד)	0.12
מסד	2.10

(6) מהלכי התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021.

(א) ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות. מהלכי ההתייעלות כוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; צמצום במספר הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה. מהלכי ההתייעלות כוללים צמצומים גם בשטחי הנדל"ן וירידה הדרגתית במצבת כח האדם של קבוצת הבנק של כ-130 עובדים בממוצע לשנה. סך הכל ירידה של כ-650 עובדים בקבוצת הבנק, עד לסוף שנת 2020.

הבנק קיבל אישור עקרוני של הפיקוח על הבנקים לפריסת עלות המהלכים לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. עלות ההטבות לעובדים במסגרת מהלכי התייעלות בשנים 2016 ועד 2020 מוערכת בכ-207 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס. השפעת מהלכי ההתייעלות על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים, ומוערכת ליום 31 בדצמבר 2020 בקיטון של כ-0.03%. (ב) במהלך שנת 2018, קיבל דירקטוריון הבנק החלטה על ביצוע מהלכי התייעלות נוספים באוצר החייל. ברבעון השני באותה שנה התקבלה החלטה על מיזוג ו-1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. החלטות אלו והשלכותיהן הצפויות הינן מעבר לתכנית ההתייעלות המקורית של הקבוצה משנת 2016. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון ש"ח נטו לאחר השפעת המס).

השפעת מהלכים אלו על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים ומוערכת ליום 31 בדצמבר 2020 בקיטון של כ-0.04%.

(ג) ביום 28 ביולי 2020 וביום 3 בנובמבר 2020, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות, על פיה יתאפשר לכ-60 עובדים קבועים בבנק, המשתייכים לאוכלוסיית היעד שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים.

התוכנית הגדילה את ההפסד הכולל האחר (ברוטו) בסך של 48 מיליון ש"ח בגין התחייבויות לפיצויים ולהטבות לאחר פרישה. כמו כן, ברבעון הרביעי של השנה בוצעה הפרשה נוספת לפיצויים מוגדלים בסך של כ-50 מיליון ש"ח בגין פרישה מוקדמת נוספת הצפויה בשנים הקרובות. סך ההשפעה נטו, לאחר השפעת המס בגין מהלכים אלה הסתכמה ב-65 מיליון ש"ח. ההשפעה על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור לשיעורין על פני 5 שנים ומוערכת ליום 31 בדצמבר 2020 בקיטון של 0.08%.

(7) יישום תקן חשבונאות בנושא חכירות

ביום 1 בינואר 2020, החל הבנק ליישם את ההוראות החדשות בנושא חכירות. יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובשיעור ההון הכולל בשיעור של כ-0.06% וכ-0.08% בהתאמה, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%.

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק).

ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. העדכון מקל את דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ההקלה תהיה בתוקף עד ליום 31 במרס 2021, כאשר לאחר מכן ההקלה תחול ל-24 חודשים נוספים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה, או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם להוראה, הנמוך מביניהם. ביום 7 במרס 2021, פרסם בנק ישראל טיוטה לתיקון ההוראה, לפיה תוארך תקופת הוראת השעה ביחס למרבית ההקלות בתקופה נוספת בת שישה חודשים, עד ליום 30 בספטמבר 2021.

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	
	במיליוני ש"ח	
		1. בנתוני המאוחד
8,785	9,369	הון רובד *1
151,120	177,195	סך החשיפות
	באחוזים	
5.81%	5.29%	יחס המינוף
		2. חברה בת משמעותית
		בנק מסד בע"מ
7.68%	7.24%	יחס המינוף
5.00%	4.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א' (4) לעיל.

(3) יישום תקן חשבונאות בנושא חכירות

ביום 1 בינואר 2020, הבנק החל ליישם את ההוראות החדשות בנושא חכירות. יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של 0.02%, זאת לאור גידול בסך החשיפות כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%.

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. יחס כיסוי הנזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 בדצמבר		
2019	2020	
באחוזים		
128%	150%	1. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
127%	150%	2. בנתוני הבנק* יחס כיסוי הנזילות
213%	241%	3. חברה בת משמעותית* בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות.

(במיליוני ש"ח)

(1) לסוף השנה

יִתְרֵת אֲשֶׁר־אֵי מִפְקִדוֹנוֹת לִפְיִי מִיֵּדֶת גְּבִיָּה (2)

מטבע ישראל לי לא צמוד

מטבע ישראל צמוד למדד

סך הכל

(1) **אשראים מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגבית אשראים, עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).**

(2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 54 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31 בדצמבר 2019 - 40 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק), לא נכללו בלוח זה.

ל פי מידת הגביה⁽¹⁾

תזרימים חוזיים עתידיים

תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות מוקדמים

תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות

מוקדמים (2)

(1) יתרת הפקדונות לפי מידת הגביה במגזר השקלי הלא צמוד איננה עולה על 10% מסך כל הפקדונות לפי מידת הגביה, לפיכך מוצגים הנתונים בגין סך כל הפעילות.

(2) ההיוון בוצע לפי שיעור שלילי של 0.7% (2019 - שיעור שלילי של 0.7%).

מידע על העמדת הלוואות לדיור במהלך השנה

הלוואות מפקדונות לפי מידת הגביה

הלוואות עומדות

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותכנה

התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

באור 25 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך) (במיליוני ש"ח)

2. הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם: ⁽¹⁾

הבנק	מאוחד	
31 בדצמבר	31 בדצמבר	
2019	2019	
67	73	שנה ראשונה
61	67	שנה שנייה
54	59	שנה שלישית
47	52	שנה רביעית
42	47	שנה חמישית
188	211	שנה שישיית ואילך
459	509	סך הכל

(1) למידע על חוזי שכירות לשנת 2020, ראה באור 16. בדבר בנינים וציוד - מידע בגין חכירות.

ג. 1. ביום 29 ביוני 2004 החליטה האסיפה הכללית של הבנק (לאחר אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק) לאשר מתן פטור מאחריות בשל הפרת חובת זהירות כלפי הבנק, וכן מתן התחייבות מראש לשיפוי, לדירקטורים ונושאי משרה אחרים המכהנים ושיכיהנו מעת לעת בבנק, לרבות לדירקטורים מבעלי השליטה בבנק (מר צדיק בינו ומר גיל בינו) (להלן - "נושאי משרה"). האסיפה הכללית האמורה גם הסמיכה את דירקטוריון הבנק לאשר מתן פטור והתחייבות שיפוי גם לנושאי משרה לשעבר בבנק, כלפיהם התחייב הבנק כי יהיו זכאים להסדרי שיפוי כפי שיהיו מפעם לפעם לנושאי המשרה בבנק. כן אישר דירקטוריון הבנק מתן פטור והתחייבות שיפוי כאמור גם לדירקטורים הממונים מטעם הבנק בתאגידים אחרים. כל ההתחייבויות כאמור אושרו בהתאם לחוק החברות, במגבלות הקבועות בו, ובכפוף לתנאים הקבועים בכתב התחייבות השיפוי.

התחייבות השיפוי תחול על פעולות הקשורות במישרין או בעקיפין לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.

גובה התחייבות השיפוי לפי החלטה זו, לכל נושאי המשרה בבנק ובחברות בת במצטבר, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, על פי הדוחות הכספיים האחרונים של הבנק שפורסמו סמוך לפני מתן השיפוי בפועל.

בהתאם להחלטות, נתנו כתבי פטור והתחייבות שיפוי כאמור, לנושאי משרה בבנק.

ביום 29 בנובמבר 2011 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק, להרחיב את התחייבות ו/או ההוצאות אשר בגינן יהיה רשאי הבנק להעניק שיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 וחוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011, וכן בגין כל הליך מנהלי נוסף אשר על פי דין ניתן להעניק שיפוי בגין תשלומים הקשורים אליו או הוצאות המוצאות בקשר אליו, ולהעניק התחייבויות שיפוי מתוקנות בהתאם לכך לדירקטורים ונושאי משרה שיהיו באותו מועד ואשר יכהנו מעת לעת בבנק ובחברות בהחזקת הבנק, לרבות לדירקטורים מבעלי השליטה (מר צדיק בינו ומר גיל בינו) ולרבות לנושאי משרה לשעבר (בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 29 ביוני 2004) וליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

בשנים 2014, 2017 ולאחרונה ביום 15 ביולי 2020 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, להעניק מחדש כתב שיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהענקת כתבי שיפוי להם, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב השיפוי הניתן ליתר הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק ושניתן גם להם עובר לאישור החדש, לתקופה של 3 שנים נוספות, ממועד אישור האסיפה הכללית הרלוונטית.

ביום 29 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת וועדת התגמול, מתן כתב פטור והתחייבות שיפוי גם למי שמכהן מעת לעת כמנכ"ל מתף מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק. התחייבות השיפוי וכתב הפטור הינם על פי העקרונות, ההיקף והמדיניות שאושרה בבנק, כאמור לעיל, לגבי נושאי משרה בבנק.

ביום 23 בפברואר 2017, ולאחר מכן ביום 26 בפברואר 2020, אושרה באסיפה הכללית מדיניות תגמול שבה נקבע כי מתן פטור לנושאי משרה לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו יש בה עניין אישי. הסייג האמור לא חל על נושאי משרה שמונו לראשונה קודם לאישור מדיניות תגמול באסיפה הכללית שנערכה ביום 23 בפברואר 2017 ושהינם זכאים לפטור לפי החלטות שהתקבלו בעבר בבנק. ביום 30 באוקטובר 2017, אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישור ועדת התגמול

והדירקטוריון, מתן פטור מאחריות לנושאי משרה אשר מונו או ימונו לראשונה לאחר יום 23 בפברואר 2017, הכולל לגביהם סייג לפיו הפטור לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו יש בה עניין אישי, והכל בהתאם למדיניות התגמול של הבנק כאמור לעיל. יצוין כי הבנק לא הביא מחדש לאישור האסיפה הכללית הענקת כתבי פטור לדירקטורים מבעלי השליטה, שהוענקו בשנת 2004.

- כמו כן, ניתנו התחייבויות שיפוי ופטור על פי העקרונות שאושרו בהחלטת האסיפה הכללית מיוני 2004, גם למפורטים להלן:
- לדירקטורים שכיהנו בחברה לניהול קופות גמל שבשליטת הבנק, ולכאלה שכיהנו בקופות הגמל שהיו בשליטת הבנק ערב מכירת פעילותן. בחודש דצמבר 2014 חוסלה החברה האמורה בעקבות פירוק מרצון.
 - לדירקטורים מטעם הבנק שכיהנו בפיבי בנק (י.ק.) בעת שהיתה חברה מאוחדת של הבנק. האחזקות בפיבי בנק (י.ק.) נמכרו על ידי הבנק לצד שלישי בחודש יוני 2014.
 - לדירקטורים מטעם הבנק בחברה המאוחדת פיבי שוויץ. יצוין כי בחודש יוני 2017 מכרה החברה את פעילותה ובמהלך אותה שנה סיימה את פעילותה הבנקאית.
 - לדירקטורים שכיהנו מטעם הבנק בבינלאומי חיתום בתקופה שהיתה לה פעילות חיתום. יצוין כי בדצמבר 2010 החברה עברה למעמד "חתימה לא פעילה" ובדצמבר 2015 היא חוסלה בפירוק מרצון.
- גובה התחייבות השיפוי הינו בהתאם למדיניות הבנק בעניין זה.

2. בהתאם להחלטות שהתקבלו ביובנק בע"מ (להלן - "יובנק"), ניתן פטור לדירקטורים ביובנק ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי, חשבונאי ראשי ומזכיר יובנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי יובנק וכן ניתנו התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי המשרה הנ"ל (וכן דירקטורים שמונו על ידי יובנק ביובנק פיננסיים (2005) בע"מ, ושאינם נושאי משרה ביובנק) בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל ביובנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה ובהתאם לעקרונות שאושרו לנושאי המשרה בבנק הבינלאומי.

עם מיזוג יובנק לתוך הבנק, בשנת 2015, הועברו גם כל התחייבויות וזכויות יובנק המפורטות בסעיף זה לבנק.

3. אוצר החייל התחייב לשפות נושאי משרה כמשמעותו בחוק החברות התשנ"ט-1999. סכום השיפוי מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 33% מההון העצמי של אוצר החייל לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני מועד השיפוי בפועל. עם השלמת מיזוגו של אוצר החייל עם ולתוך הבנק ביום 1 בינואר 2019, התחייבותו של אוצר החייל כלפי נושאי המשרה, לרבות בגין אירוע בקשר למיזוג, הועברה לבנק.

4. בהתאם להחלטות שהתקבלו בבנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "פאג"), ניתן פטור לדירקטורים בפאג ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי פאג וכן ניתנו התחייבויות לשיפוי לנושאי המשרה האמורים בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בפאג, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה ובהתאם לעקרונות שאושרו לנושאי המשרה בבנק הבינלאומי.

עם מיזוג פאג לתוך הבנק, בשנת 2015, הועברו גם כל התחייבויות וזכויות פאג המפורטות בסעיף זה לבנק.

5. בהתאם להחלטות שהתקבלו ביום 17 באוגוסט 2020 על ידי האסיפה הכללית בבנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") (לאחר אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון מסד) ניתן פטור לדירקטורים במסד ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי מסד וכן ניתנו התחייבויות לשיפוי לנושאי המשרה האמורים בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל במסד, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה ובהתאם לעקרונות שאושרו לנושאי המשרה בבנק הבינלאומי. ההחלטה האמורה באה במקום החלטה קודמת משנת 2013 לפיה התחייב מסד לשפות נושאי משרה כשסכום השיפוי שנקבע מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי שנקבעו, לא עלה על 33% מההון העצמי של מסד לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני מועד השיפוי בפועל. לגבי נושאי משרה מכהנים ההסדר החדש יחול רק בגין מעשה או מחדל שאירעו לאחר מועד ההחלטה.

ד. מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן - "מסלקת הבורסה") הקימה קרן סיכונים שמטרתה הבטחת התחייבויות חברי המסלקה בגין פעילות כל חבר מסלקה. סכום קרן הסיכונים מתעדכן ב-1 במרס בכל שנה והוא בגובה מחזור הסליקה הכללי היומי הממוצע בשנה קלנדרית שהסתיימה טרם מועד העדכון ובכל מקרה לא יפחת מ-200 מיליון ש"ח. חלקו של הבנק מסתכם ב-194 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 100 מיליון ש"ח).

על פי החלטת דירקטוריון הבורסה וחוקי העזר של מסלקת הבורסה נדרש הבנק להפקיד בטוחות נזילות בלבד (אגרות חוב של מדינת ישראל או מזומנים) בהתאם לנדרש בחוקי העזר וכן לחתום על הסכם שעבוד להבטחת התחייבותו כלפי מסלקת הבורסה בגין פעילותו כחבר מסלקה.

בהתאם להחלטות דלעיל, מסלקת הבורסה פתחה על שמה חשבון במסלקה עבור הבנק, ובו הפקיד הבנק, ניירות ערך כבטוחות לטובת מסלקת הבורסה.

בנוסף, פתחה מסלקת הבורסה חשבון על שמה בבנק אחר, עבור הבנק, בו ניתן יהיה להפקיד מזומנים כבטוחה, וכן בו תפקיד המסלקה מזומנים שישולמו לבנק, כפירות על ניירות ערך שלו שהופקדו ושועבדו כאמור לעיל.

כערוכה לקיום כל התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור לעיל, ללא הגבלה בסכומן הכולל, יצר הבנק, ביום 17 באפריל 2005, לטובת מסלקת הבורסה, שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת הבורסה, על חשבון המסלקה במסלקה ועל חשבון המסלקה בבנק אחר.

על מנת לשפר את רמת ניהול הסיכונים של מסלקת הבורסה במסגרת תהליך ההכרה במסלקה כצד נגדי מרכזי כשיר (QCCP) פתחה מסלקת הבורסה חשבון כספי בבנק ישראל שגם בו ניתן להפקיד את הבטחונות הכספיים שחברי המסלקה מעמידים לטובתה, בין להבטחת פעילותם של חברי המסלקה ובין להבטחת התחייבויותיהם לקרן הסיכונים של המסלקה. באפריל 2017 נרשם שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת הבורסה על כל זכויותיו של הבנק בחשבון המסלקה בבנק ישראל.

בנובמבר 2020 נסגר החשבון הכספי בבנק האחר והבטחונות הכספיים מופקדים רק בחשבונה של מסלקת הבורסה בבנק ישראל. יובהר כי החל משנת 2010 נותן הבנק שירותים כחבר במסלקת הבורסה בקשר עם פעילות בנקים הנסלקים במסלקת הבורסה, לרבות בקשר עם בטוחות הנדרשות לפעילות במערכת זה"ב (RTGS) גם למסד, שהינו חבר בורסה שאינו חבר מסלקה. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלקת הבורסה, כלפי המסלקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותו של מסד ולקוחותיו. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלקת הבורסה, קיבל הבנק ממסד ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה בגין פעילותו ופעילות לקוחותיו.

לעניין השעבודים למסלקת הבורסה - ראה באור 26ג. להלן.

ה. מסלקת מעו"ף הקימה קרן סיכונים, שסכומה יקבע מעת לעת על ידי דירקטוריון המסלקה. הסכום ההתחלתי שנקבע לקרן הסיכונים הינו 290 מיליון ש"ח צמודי מדד. חלקו של כל חבר מסלקה בקרן הסיכונים, לרבות הבנק, נגזר מהיקף פעילותו במסלקה עבור לקוחותיו (ועבור עצמו במידה שהייתה כזאת).

דרישת הבטחונות מהבנק בגין קרן הסיכונים הינה 106 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, בהשוואה ל-72 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. כל אחד מהבנקים החברים במסלקת מעו"ף התחייב כלפי המסלקה, לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות עבור לקוחותיו. הסכום ליום המאזן הנובע מעסקאות עבור לקוחות הבנק בגין אופציות מעו"ף מוצג במאזן בסעיפים נכסים בגין מכשירים נגזרים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסכום זהה על פי השווי ההוגן. יתרת ההתחייבות של הבנק למסלקת המעו"ף מעבר לסכום הרשום במאזן המבוססת על תרחישים של הבורסה הינה 374 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 317 מיליון ש"ח).

הבנק יצר לטובת מסלקת מעו"ף שעבוד קבוע והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום על הזכויות בחשבון של בטוחות מעו"ף המתנהל ע"ש מסלקת מעו"ף במסלקת הבורסה (להלן - "החשבון הראשי") וכן על הזכויות בחשבון המתנהל ע"ש מסלקת מעו"ף בבנק אחר (להלן - "החשבון הכספי"). בנוסף, יצר הבנק לטובת מסלקת מעו"ף שעבוד צף והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום על כל ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות הבנק במסלקת הבורסה, לרבות ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות החשבון הראשי ולזכות חשבון נוסף המתנהל במסלקת הבורסה, ופירותיהם וכל זכות הנובעת מהם, וכן נוצר שעבוד צף על כל הזכויות בחשבון הכספי. כאמור בס"ק ד' לעיל, מסלקת המעו"ף פתחה אף היא חשבון כספי בבנק ישראל, שגם בו ניתן להפקיד את הבטחונות הכספיים שחבריה מעמידים לטובתה. באפריל 2017 נרשם שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת המעו"ף על כל זכויותיו של הבנק בחשבון מסלקת המעו"ף בבנק ישראל.

בנובמבר 2020 נסגר החשבון הכספי בבנק האחר והבטחונות הכספיים מופקדים רק בחשבונה של מסלקת המעו"ף בבנק ישראל. יובהר כי החל משנת 2010 נותן הבנק שירותים במסלקת מעו"ף גם למסד, שהינו חבר בורסה שאינו חבר מסלקת מעו"ף. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלקת מעו"ף, כלפי המסלקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותו של מסד ולקוחותיו. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלקת מעו"ף, קיבל הבנק ממסד ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלקת מעו"ף בגין פעילותו ופעילות לקוחותיו.

לעניין השעבודים למסלקת המעו"ף - ראה באור 26א. להלן.

1. CLS Bank International הוא מסלקה בין בנקאית בבעלות הבנקים הגדולים בעולם המטפלת בהעברת תשלומים הנובעים מעסקאות חליפין במטבע, ואופן פעולתה מונע את סיכון המסירה (delivery risk) בעסקאות אלו.
מסלקת CLS בחרה את הבנק להיות הבנק השלישי שיהיה ספק נזילות בשקלים, בנוסף לבנקים לאומי והפועלים. סכום המחויבות המקסימלי של הבנק במסגרת זאת עומד על 1 מיליארד ש"ח, וזאת לאחר קבלת מחויבות של בנק ישראל לקו אשראי מקביל בסכום זה כנגד שיעבוד צף על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחובים כספיים בש"ח המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים.
2. קבוצת הבנק (הבנק וחברות בנות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות הבנות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.
להלן פירוט של תובענות נגד הבנק שהסכום הנטען בהן הוא מהותי, או שבמהותן הינן בעלות מאפיינים דומים לתביעות נוספות שסכומן המצרפי משקף סכום מהותי:
 1. ביום 18 בפברואר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים (להלן כולם ביחד - "המשיבים").
לטענת המבקשת המשיבים מפלים על רקע גיל בין "סטודנטים צעירים" לבין "סטודנטים" "לא צעירים" באופן שמונע מאוכלוסיית ה"סטודנטים הלא צעירים" הטבות ו/או הנחות המוצעות ל"סטודנטים הצעירים" בלבד.
המבקשת הגדירה את הקבוצה כדלקמן: '... כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות ולמצער החל מיום 15 ביולי 2014...'.
המבקשת טוענת כי כתוצאה מהתנהלות המשיבים נגרמו לקבוצה נזקים ממוניים ונזקים לא ממוניים ומבקשת לחייב את הבנקים ביחד ולחוד לשלם לקבוצה סך של 219 מיליון ש"ח. ביום 26 בספטמבר 2019, ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 בנובמבר 2019, הגישה המבקשת ערעור על פסק הדין.
 2. ביום 8 במאי 2018, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-146 מיליון ש"ח (להלן שניהם ביחד- "הבקשה").
לטענת התובעים הבנק הסתיר ולא גילה ללקוחותיו העסקיים כי קיימת אפשרות לפיה יסווגו כעסק קטן ואת המשמעות המעשית של סיווג חשבון כחשבון עסק קטן לעניין התעריפון הקמעונאי, סיווג כבירית מחדל את לקוחותיו העסקיים כעסקים גדולים, ללא סיבה סבירה (ובכך החיל עליהם תעריפון עסק גדול שהוא תעריפון העמלות המקסימאלי), הטעה את לקוחותיו ופעל כדי לטשטש הן את דבר סיווגם כעסק גדול והן את זכאותם לחסות תחת הגדרת עסק קטן בכדי שלקוחותיו, שזכאים לחסות תחת הגדרת עסק קטן, ימשיכו לשלם עמלות שהם אינם צריכים לשלם או ישלמו עמלות בסכומים ובשיעורים גבוהים מאלו שעליהם לשלם.
הקבוצה אותה מבוקש לייצג היא "כל לקוחות הבנק בעבר ובהווה שהיו או שהינם זכאים לחסות תחת הגדרת 'עסק קטן' בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008 ואשר שילמו עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן, החל מיום כניסתם לתוקף של כללי העמלות ועד היום".
 3. ביום 26 בנובמבר 2019, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. לטענת המבקשת ביום 1 בנובמבר 2017 נכנס לתוקף תיקון בכללי העמלות, שחייב את הבנקים בישראל לפרסם בנספח ה' לתעריפון הבנק, תעריפון מוזל לפעילות המבוצעת בערוץ ישיר (כלומר פעילות שנעשית ללא ממשק ישיר עם פקיד הבנק). עוד טוענת המבקשת כי בנק ישראל הנחה את הבנקים כי ההנחה שצריך להעניק ללקוח, בגין ביצוע הפעולה בערוץ ישיר, תהיה לכל הפחות בשיעור של 10% ולחילופין 3%. לטענת המבקשת, נכון למועד הגשת תובענה זו, בגין חלק מהפעולות המפורטות להלן, הבנק כלל לא קבע בנספח ה' לתעריפון שלו עמלה לפעילות בערוץ ישיר ובגין כל הפעולות המפורטות להלן, אשר מבוצעות בערוץ ישיר, הבנק גובה עמלה כאילו אלו בוצעו תוך ממשק ישיר עם פקיד הבנק או גובה עמלה הגבוהה מן התעריף הנקוב בתעריפון (לפעולה שאינה בערוץ ישיר) או לא מעניק ללקוחות את ההנחה, כפי שהנחה בנק ישראל. ואלו הן הפעולות: 1. העברת מט"ח לחשבון ומהחשבון (כל סוג של העברת מט"ח, לרבות מחשבון בארץ וחשבון בחו"ל). 2. קנייה / מכירה / פדיון ני"ע (מניות ואג"ח) הנסחרים בבורסה בת"א ו/או קנייה / מכירה / פדיון ני"ע (מניות, אג"ח, קרנות ואופציות הנסחרות בחו"ל). המבקש לא מצייין את סכום התובענה אולם לטענתו, מדובר בסכום גבוה, בהיקף של מיליוני ש"ח, וייתכן שאף למעלה מכך.
 4. ביום 7 במאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק בקשר עם גביית עמלת סוכן בגין פעילות בניירות ערך. לטענת התובעת, בכל פעולה של רכישה / מכירה של ניירות ערך, הבנק גובה עמלה המכונה על ידו "עמלת סוכן", למרות שעמלה זו אינה מופיעה בתעריפון הבנק ולכן נגבית שלא כדין. עוד טוענת התובעת כי ככל שמדובר בהוצאה של צד ג' (אותה רשאי הבנק לגבות בהתאם לתעריפון), על הבנק לפרט את שיעור העמלה ודרך חישובה, אך הבנק לא עושה כן. התובעת מציינת כי היא לא יכולה לאמוד את סכום התובענה הכולל אולם לטענתה, הנזק האישי שנגרם לה עבור כל פעולה עומד על כ-2 ש"ח. לפיכך, כך לשיטתה, הנזק שנגרם לכל הקבוצה, במהלך 7 השנים

הקודמות להגשת התובענה, עומד על עשרות מיליוני ש"ח, אם לא למעלה מכך. לפי הנטען בתובענה, תביעות דומות הוגשו גם נגד בנקים אחרים.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ- 62 מיליון ש"ח.

ח. 1. להלן פירוט של תובענות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), שהסכום הנטען בהן הוא מהותי. לדעת הנהלת כאל, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות נכללו בדוחות הכספיים שלה הפרשות נאותות, אם נדרשו.

(א) ביום 8 ביוני 2016, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מתוקנת לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד שלושה סולקים, ביניהם כאל (להלן - "הבקשה המתוקנת"). הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת שהוגשה ביום 28 באפריל 2014.

עניינה של הבקשה היא טענה לשני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") ובתחום כרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"). ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הוא שיעור עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט "pre paid". ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף התקבל על ידי הסולקים.

עיון בחוות הדעת הכלכלית אליה מפנה הבקשה המתוקנת, מעלה כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מיידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנטענים כאמור לעיל.

ביום 12 במרס 2017 נערך דיון קדם משפט בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין לתחרות (בשמו הקודם: בית הדין להגבלים עסקיים), ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין לתחרות.

ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין לתחרות תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיוב מיידי וכרטיסים נטענים. הסולקים, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה וביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית הדין לתחרות כי דין הבקשות לסילוק על הסף של התובענה למתן סעד הצהרתי להתקבל.

ביום 29 בנובמבר 2018 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית הדין לתחרות וביום 18 ביוני 2019 הורה בית המשפט העליון על דחיית הערעור.

ביום 23 בדצמבר 2018 הגישו המבקשים לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד הממונה על התחרות (בשמה הקודם: ממונה על הגבלים עסקיים). בעתירה מבוקש כי בית המשפט יורה לממונה על התחרות לפעול לשם הבהרה או ביטול או שינוי של פסק דינו של בית הדין לתחרות. המדינה הגישה תגובתה ביום 22 במאי 2019. ביום 16 ביולי 2020, התקיים דיון בעתירה ובמסגרתו נשמעו טענות הצדדים באריכות. באותו היום הורה בית המשפט על דחיית העתירה ללא צו להוצאות. כן נאמר בפסק הדין כי בית המשפט לא מביע כל עמדה בשאלה שעומדת בלב הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם לכך, יימשיך הליך התובענה הייצוגית בבית המשפט המחוזי. קדם משפט נקבע ליום 12 באפריל 2021.

(ב) ביום 2 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנטען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדין. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה.

המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידי ב"עשרות מיליוני ש"ח". כאל הגישה את תשובתה לבקשת האישור והמבקשים השיבו לתשובת כאל. קדם משפט התקיים ביום 15 בינואר 2020. בתוך כך, קיבלו הצדדים את המלצת בית המשפט לקיים ביניהם הליך גישור. ביום 28 באוקטובר 2020, הודיעו המבקשים לבית המשפט כי הליך הגישור לא צלח ובהתאם הם מבקשים להמשיך את ההליכים בבקשה בבית משפט. קדם משפט התקיים ביום 17 בדצמבר 2020.

(ג) ביום 6 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנטען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שהחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות בכל הנוגע לאופן גביית רבית על ידה.

המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח. ביום 5 במרס 2019 השיבה כאל לבקשת האישור. ביום 7 ביוני 2020, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות בעניין הבנק הנתבע. קדם משפט נקבע ליום 9 באפריל 2021.

(ד) ביום 22 ביולי 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, כנגד כאל וכנגד סולקים נוספים. ענינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום ה"שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען, כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחייבו את כרטיס האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חייבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, הסולקים התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה אותה הוא מתיימר לייצג הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 25 במרס 2019 הגישה כאל את תשובתה לבקשה. קדם משפט התקיים ביום 7 בינואר 2020.

(ה) ביום 9 בדצמבר 2018, הוגשה לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד בנק ישראל, הממונה על התחרות ושלושה סולקים, ביניהם כאל, בה התבקש סעד של ביטול צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מיידי), התשע"ט-2018. לטענת העותרות, יש לבטל את הצו ולקבוע כי לסולקים אסור להפיק רווח מהעמלה הצולבת שלפי הנתען אמורה לכסות את עלויות המנפיק בלבד. כאל הגישה תגובתה ביום 19 באוגוסט 2019. ביום 27 ביולי 2020, הורה בית המשפט על דחיית העתירה.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-150 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל תלוייה ועומדת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נרשמה בגינה הפרשה:

א. ביום 14 במאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית כנגד כאל. על פי הנתען בתביעה, בהודעה שנשלחה לתובעת אודות חיובה העתידי בדמי כרטיס נפלו פגמים, המחייבים לקבוע, כי אין בהודעה כדי למלא אחר חובת היידוע הקבוע כדין. המבקשת מעמידה את נזקה הממוני האישי על סך של 13.5 ש"ח ואת הנזק הלא ממוני בסך של 100 ש"ח, אך אינה נוקבת בסכום הנזק הקבוצתי.

ב. ביום 8 בדצמבר 2020, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תביעה ובקשה לאשר את התביעה כייצוגית נגד ישראלכרט בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, פרימיום אקספרס בע"מ, כאל ודיינרס קלוב ישראל בע"מ. בתביעה התבקשו צווי עשה, צווי מניעה וסעד כספי בסכום מצרפי מוערך של כ-150 מיליון ש"ח. עניינה של התביעה בטענה לפיה כאל עושה שימוש פסול ואסור במאגרי המידע שברשותה (הן מתוקף היותה מנפיק כרטיסי אשראי והן מתוקף תפקידה כסולק), וזאת ללא קבלת הסכמה מדעת מטעם לקוחותיה. על כאל להגיש תשובתה לבקשה לאשר את התובענה כייצוגית, עד ליום 31 במאי 2021.

4. ביום 14 בדצמבר 2016, הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה, כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה. ביום 8 במרס 2018, נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). ככל שעמדת כאל לא תתקבל על ידי בית המשפט, עלולה כאל להתחייב בגין הסוגיות שבשומה גם בתקופות המאוחרות ממועד השומה. ביום 31 בינואר 2019, הגישה כאל ערעור על ההחלטה האמורה. ביום 3 בנובמבר 2019, אישר בית המשפט העליון בקשה מוסכמת לאיחוד הדיונים בערעור עם ערעוריהן של מתחרותיה של כאל. קדם משפט התקיים ביום 5 במרס 2020. כאל מעריכה את סכום החשיפה, אשר בגינו לא נכללה הפרשה בדוחותיה, בעניין זה, בסכום של כ-156 מיליון ש"ח. קדם משפט נוסף, קבוע ליום 19 במאי 2021.

ט. מאז חודש יולי 2006, מפרסם החשב הכללי הודעה על מינוי גופים מסוימים, ביניהם גם הבנק, כעושי שוק ראשיים לאגרות חוב ממשלתיות על פי סעיף 6 א' לחוק מלווה מדינה, התשל"ט-1979, וזאת במסגרת רפורמה שיזם משרד האוצר, בהליך הנפקת אגרות חוב ממשלתיות ובפעילות בשוק ההון המשני בתחום אגרות החוב, על מנת לעודד כניסה של גורמים נוספים לשוק ההון לשם הגדלת הנזילות והשקיפות במסחר ולשם הוזלת עלויות גיוס כספים לקופת המדינה. הבנק התחיל לפעול כעושה שוק ביום 4 בספטמבר 2006.

במסגרת פעילות עשיית השוק העמיד האוצר לבנק קו לשאליות של אגרות חוב ממשלתיות עד לשווי של 1 מיליארד ש"ח וזאת על מנת לכסות עסקאות של מכירה בחסר של אגרות חוב ממשלתיות במסגרת עשיית השוק. כנגד ניצול שאליות במסגרת זו, מפקיד הבנק כספים באוצר בגובה הניצול המשמשים כבטוחה עבור השאליות. ראה גם באור 26.ט.

י. הבנק נוהג לתת מעת לעת, בתנאים ובנסיבות המקובלים בעסקי הבנקאות, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאינם מוגבלים, והכל במהלך העסקים הרגיל של הבנק. בין היתר ניתנים כתבי שיפוי כאלה במסגרת דיני המסלקה בגין אבדן שיקים, לכוני נכסים ומפרקים, לנותני שירותים

שונים או כחלק מהתחייבות הסכמית ולחברות כרטיסי האשראי. כמו כן הבנק והבינלאומי הנפקות נותנים מעת לעת שיפוי לנאמנים של תעודות התחייבות המונפקות על ידם, בכפוף לשטרי הנאמנות הרלוונטיים.

יא. במסגרת ההליך לפירוקה מרצון של פיבי שוויץ בע"מ, אשר הושלם ביום 25 במאי 2020, מונו Deloitte AG (להלן - "דלויט") כמפרקים של השלוחה, בחודש אוגוסט 2018. במסגרת מינויים כמפרקים, ניתנו לדלויט שיפויים שונים על ידי פיבי שוויץ והבנק, בקשר עם הפירוק.

יב. הבנק מנפיק כרטיסי חיוב עם שלוש חברות כרטיסי האשראי, בהתאם להסכמים המתוארים להלן.

במהלך שנת 2020, חתם הבנק על הארכה של שני הסכמי הנפקה משותפת של כרטיסי חיוב עם חברות כרטיסי האשראי, כמפורט להלן.

- במהלך חודש יולי, נחתם הסכם הנפקה משותפת עם חברת ישראלכרט בע"מ ו/או יורפיי (יורוקרד) ישראל בע"מ. על פי ההסכם, ימשיכו הצדדים את ההנפקה המשותפת של כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק. הארכת ההסכם עדכנה את התנאים המסחריים והתפעוליים, שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים.

- במהלך חודש דצמבר, נחתם הסכם הנפקה משותפת עם כאל ועם חברת דיינרס קלוב בע"מ, חברה שבבעלות מלאה של כאל. על פי ההסכם, ימשיכו הצדדים את ההנפקה המשותפת של כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק. הארכת ההסכם עדכנה את התנאים המסחריים והתפעוליים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים.

במהלך שנת 2019, חתם הבנק על הסכם הנפקה משותפת של כרטיסי חיוב עם חברת מקס איט פיננסים בע"מ (לשעבר: לאומי קארד בע"מ) (להלן - "מקס"). על פי ההסכם, מנפיקים הצדדים כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק, שתפעולם מבוצע על ידי מקס. בהסכם האמור, נקבעה חלוקת זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים והסדרים נוספים ביחס לפעילות המתוארת.

באור 26 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות

א. להבטחת התחייבויות כלפי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיו ועבור עצמו כאמור בבאור 25, שעבד הבנק ניירות ערך ומזומנים לטובת מסלקת מעו"ף.

להלן יתרת הבטחונות שהועמדו למסלקת המעו"ף (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2020		יתרה ממוצעת לשנת 2020		יתרה גבוהה לשנת 2020	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
303	80	268	66	303	80
-	26	-	22	-	26

ניירות ערך
מזומנים המופקדים כביטחון

ליום 31 בדצמבר 2019		יתרה ממוצעת לשנת 2019		יתרה גבוהה לשנת 2019	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
223	54	279	55	347	57
-	18	-	18	-	19

ניירות ערך
מזומנים המופקדים כביטחון

ב. הבנק חבר במסלקת Euroclear שהינה מערכת סליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילות בניירות ערך באמצעות המסלקה הנ"ל וכבטוחה לקו אשראי בסך של 40 מיליון דולר (או בסכום גבוה יותר שהוסכם/יוסכם מעת לעת עם הבנק במקרים חריגים, שלא יעלה על 200 מיליון דולר) שהעמיד/יעמיד מפעיל המסלקה לטובת הבנק, יצר הבנק שעבוד ללא הגבלה בסכום של מזומנים וניירות ערך להבטחת מסגרת הפעילות.

ג. להבטחת התחייבות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור בבאור 25, שעבד הבנק ניירות ערך ומזומנים לטובת מסלקת הבורסה.

להלן יתרת הבטחונות שהועמדו למסלקת הבורסה (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		יתרה ממוצעת		יתרה גבוהה	
2020	2019	לשנת 2020	לשנת 2019	לשנת 2020	לשנת 2019
146	75	122	69	146	80
48	25	41	23	48	27

ניירות ערך
מזומנים המופקדים כביטחון

ד. (1) להבטחת אשראי מבנק ישראל, יצרו הבנק וחברה מאוחדת שלו אגרות חוב לפיהן שיעבדו לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקידו ו/או רשמו לזכות ו/או יפקידו ו/או ירשמו לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ וכן במסלקת Euroclear, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל. ניירות הערך אשר הופקדו ו/או נרשמו לזכות ו/או יופקדו ו/או ירשמו לזכות חשבון הבטוחות במסלקת Euroclear משועבדים גם בשעבוד צף.

(2) להלן נתונים לגבי אגרות החוב ששועבדו לבנק ישראל (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		יתרה ממוצעת		יתרה גבוהה	
2020	2019	לשנת 2020	לשנת 2019	לשנת 2020	לשנת 2019
1,882	107	953	106	1,882	107

ניירות ערך

* בשנת 2019 אין ניצול אשראי כנגד שיעבוד זה.

** ראה באור 11 באשר ליתרות המזומנים ופקדונות בבנק ישראל.

(3) ראה באור 25. באשר לשעבוד צף לטובת בנק ישראל, על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחובים כספיים בש"ח, המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים, במסגרת פעילות הבנק כספק במסלקת ה-CLS.

באור 26 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות (המשך)

ה. הבנק מתקשר מעת לעת עם צדדים נגדיים, בעיקר בנקים ישראלים וזרים וכן עם לקוחות בנספחים להסכמי ISDA מסוג CSA (credit support annex) שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים הנוצרים בין הצדדים במסחר בנגזרים. על פי נספחי ה-CSA, מבוצעת מדידה תקופתית של שווי מלאי העסקאות בנגזרים שבוצעו בין הצדדים, ואם החשיפה נטו של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש אזי אותו צד מקבל מהצד השני פקדונות כספיים לכיסוי חלקי של החשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2020 העביר הבנק לטובת צדדים נגדיים ולקוחות כאמור פקדונות בסך כולל של 533 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 193 מיליון ש"ח). ליום 31 בדצמבר 2020 קיבל הבנק מצדדים נגדיים ולקוחות כאמור פקדונות בסך 251 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 58 מיליון ש"ח). בנוסף, להבטחת קיום התחייבויות הבנק ו/או החשיפה האשראית כאמור, הפקיד הבנק פקדונות במזומן אצל צדדים נגדיים, כבטחונות ראשוניים (Initial margin), שנכון ליום 31 בדצמבר 2020 מסתכמים בסך של 105 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 82 מיליון ש"ח).

ו. לצורך מתן שירותים ללקוחות הבנק ופעילות נוסטרו של הבנק בכל הנוגע לפעילויות מסוימות בניירות ערך זרים, לרבות בחוזים עתידיים גלובליים, באופציות ובהשאלות ומכירות בחסר, התקשר הבנק עם בנקים ו/או גופים זרים אחרים (להלן - "הברוקרים הזרים") לצורך קבלת שירותי משמורת ניירות ערך (global custody), סליקה, ברוקראז', שירותים לפעילות Margin ושירותים גלובליים נוספים. על פי ההסכמים עם הברוקרים הזרים, ניירות ערך מסויימים ומזומנים של הבנק (נוסטרו) המופקדים אצל איזה מהברוקרים הזרים משמשים (בין בדרך של שיעבוד, עכבון או העברת בעלות) כבטוחה לטובת הברוקר הזר להבטחת קיום התחייבויות הבנק ו/או כיסוי חשיפתו האשראית של הברוקר הזר בקשר עם פעילות לקוחות הבנק ו/או פעילות הנוסטרו של הבנק; כמו כן, לכל אחד מהברוקרים הזרים זכות עיכבון וקיזוז כלפי יתרות מזומן העומדות לזכות הבנק אצלו, לרבות פקדונות במזומן שהופקדו אצל הברוקר הזר כבטוחה, בקשר עם קיום התחייבויות הבנק ו/או החשיפה האשראית כאמור. קיימים הסדרים שונים בין הבנק לבין כל אחד מהברוקרים הזרים בקשר לשווי הבטוחות ו/או סכומי המזומן אשר צריכים להיות מופקדים אצל הברוקר הזר. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 מופקדים אצל כלל הברוקרים הזרים כבטוחה ניירות ערך של הבנק (נוסטרו) בשווי מצטבר של כ-82 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 52 מיליון ש"ח), וכמו כן עומדים לזכות הבנק אצל כלל הברוקרים הזרים יתרות מזומן (לרבות פקדונות במזומן כאמור) בשווי מצטבר של כ-1,310 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 552 מיליון ש"ח).

ז. הבנק מקבל מבנק זר בחו"ל שירותי סליקה במטבעות במסלוקת CLS. להבטחת חשיפת אשראי של הבנק הזר כלפי הבנק בקשר עם סליקת עסקאות המטבע ב-CLS, הפקיד הבנק אצל הבנק הזר פיקדון כספי בסך של 50 מיליון דולר. הפיקדון משמש כבטוחה וכפוף לזכויות עכבון וקיזוז של הבנק הזר בקשר עם פעילות הסליקה במסלוקת CLS.

ח. להלן פירוט ניירות ערך אשר שועבדו למלווים על ידי קבוצת הבנק, כאמור בסעיפים א', ג', ד' ו-ו' לעיל, כאשר המלווים אינם רשאים למכרם או לשעבדם (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		
2020	2019	
1,806	352	ניירות ערך מוחזקים לפדיון
687	52	אגרות חוב זמינות למכירה
2,493	404	סך הכל

ט. להלן המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		
2020	2019	
11	9	ניירות ערך שהתקבלו בעסקות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן
283	766	ניירות ערך שהתקבלו בעסקת שאילה לא מובטחת
294	775	סך הכל

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פרעון (במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2019			31 בדצמבר 2020			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי רבית						
3,183	3,162	21	2,378	1,978	400	חוזי FORWARD-I FUTURES
552	552	-	125	125	-	אופציות שנכתבו
552	552	-	125	125	-	אופציות שנקנו
17,003	13,144	3,859	16,286	11,842	4,444	SWAPS ⁽¹⁾
21,290	17,410	3,880	18,914	14,070	4,844	סך הכל ⁽²⁾
2,911	-	2,911	3,527	-	3,527	מזה: נגזרים מגדרים ⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ						
47,732	35,127	12,605	44,852	29,621	15,231	חוזי FORWARD-I FUTURES ⁽⁴⁾
13,246	13,215	31	14,301	14,301	-	אופציות שנכתבו
13,734	13,703	31	14,482	14,482	-	אופציות שנקנו
215	-	215	179	-	179	SWAPS
74,927	62,045	12,882	73,814	58,404	15,410	סך הכל
חוזים בגין מניות						
12,347	12,347	-	27,466	27,466	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
16,030	16,030	-	13,850	13,850	-	אופציות שנכתבו
15,960	15,960	-	13,843	13,843	-	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
44,337	44,337	-	55,159	55,159	-	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים						
72	72	-	151	151	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
42	42	-	10	10	-	אופציות שנכתבו
42	42	-	10	10	-	אופציות שנקנו
156	156	-	171	171	-	סך הכל
140,710	123,948	16,762	148,058	127,804	20,254	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: SWAPS שהבנק משלם בשיעור רבית קבוע בסך 10,567 מיליון ש"ח (31.12.19 - 10,338 מיליון ש"ח).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדיד בסך 566 מיליון ש"ח (31.12.19 - 686 מיליון ש"ח).

(3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת רבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הרבית הגלום באגרות חוב במט"ח ברבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 1,830 מיליון ש"ח (31.12.19 - 2,677 מיליון ש"ח).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 13,830 מיליון ש"ח (31.12.19 - 15,878 מיליון ש"ח).

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2020						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
453	203	250	221	217	4	חוזי רבית
233	-	233	3	-	3	מזה: נגזרים מגדרים
1,071	972	99	885	819	66	חוזי מטבע חוץ
789	789	-	789	789	-	חוזים בגין מניות
2	2	-	2	2	-	חוזי סחורות ואחרים
2,315	1,966	349	1,897	1,827	70	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוּדְזוּ במאזן
2,314	1,965	349	1,897	1,827	70	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2019						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
384	238	146	249	246	3	חוזי רבית
122	-	122	1	-	1	מזה: נגזרים מגדרים
414	392	22	391	314	77	חוזי מטבע חוץ
450	450	-	450	450	-	חוזים בגין מניות
1	1	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,249	1,081	168	1,091	1,011	80	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוּדְזוּ במאזן
1,247	1,079	168	1,091	1,011	80	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 1 מיליון ש"ח (31.12.19 - 2 מיליון ש"ח).

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. גידור חשבונאי

כללי

הבנק חשוף לסיכונים שוק, לרבות סיכונים בסיס וסיכונים רבית. סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולחוב הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לשווי ההתחייבויות. סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית. שינויים ברבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים בסיס וסיכונים רבית, משתמש הבנק במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פורוורד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת רבית קבועה ברבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן.

אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי הוגן של נגזרים, המגדירים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי הוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
הכנסות (הוצאות) רבית	הכנסות (הוצאות) רבית	
		1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)
		רווח מגידורי שווי הוגן
		חוזי רבית
105	108	- פריטים מגודרים
(115)	(144)	- נגזרים מגודרים

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020		
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	
יחסי גידור קיימים		יחסי גידור קיימים		
105	3,185	210	3,908	2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן
				ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
הפסד שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾	הפסד שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾	
		3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגודרים על דוח רווח והפסד
		נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגודרים
		חוזי רבית
(15)	1	חוזי מטבע חוץ
(410)	(681)	חוזים בגין מניות
6	8	

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית.

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2020					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,897	682	90	329	630	166
(774)	(301)	-	(42)	(428)	-
(179)	(170)	-	-	(9)	-
947	211	90	287	193	166
1,795	1,446	14	50	285	-
(1,208)	(1,020)	-	(30)	(158)	-
587	426	14	20	127	-
1,534	637	104	307	320	166
2,315	995	-	412	777	131
(598)	(129)	-	(41)	(428)	-
(320)	(1)	-	(23)	(296)	-
1,397	865	-	348	53	131

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים⁽¹⁾

הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל

סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:

מכשירים פיננסיים

ביטחון במזומן ששועבד

סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2019					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,091	383	1	141	446	120
(428)	(142)	-	(17)	(269)	-
(144)	(115)	-	(4)	(25)	-
519	126	1	120	152	120
1,394	1,040	-	39	315	-
(862)	(704)	-	(6)	(152)	-
532	336	-	33	163	-
1,051	462	1	153	315	120
1,249	559	-	203	390	97
(371)	(85)	-	(17)	(269)	-
(64)	-	-	-	(64)	-
814	474	-	186	57	97

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים⁽¹⁾

הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל

סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:

מכשירים פיננסיים

ביטחון במזומן ששועבד

סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) שווי הוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 599 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 132 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 39 מיליון ש"ח ואג"ח קונצרני שהתקבלו כבטחון בסך 1 מיליון ש"ח (31.12.19) - מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 371 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 54 מיליון ש"ח ומניות שהתקבלו כבטחון בסך 3 מיליון ש"ח.
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

31 בדצמבר 2020					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
566	-	166	400	-	חוזי רבית
18,348	3,396	9,630	1,654	3,668	- שקל - מדד
73,814	-	624	15,087	58,103	- אחר
55,159	-	529	1,716	52,914	חוזי מטבע חוץ
171	-	-	21	150	חוזים בגין מניות
148,058	3,396	10,949	18,878	114,835	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 בדצמבר 2019					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
140,710	3,289	11,679	26,585	99,157	סך הכל

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
- **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ-10 מיליון ש"ח.
- **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-10 מיליון ש"ח וקטן מ-50 מיליון ש"ח.
- **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-50 מיליון ש"ח וקטן מ-250 מיליון ש"ח.
- **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-250 מיליון ש"ח.
- **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בביעוץ השקעות, בשיעור השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים. בנוסף, בחשבונות עסקיים הפועלים בשוק ההון הסיווג למגזרי הלקוחות נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או שווי ממוצע הנכסים בבנק, ובחשבונות עסקיים בתחום הנדל"ן הסיווג נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או היקף המסגרות. החל מהרבעון הראשון של שנת 2020, לקוח עסקי הפועל בשוק ההון או הנדל"ן ואשר סך החבות שלו קטנה מ-100 מיליון ש"ח, הסיווג למגזרי הלקוחות נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן. נתוני ההשוואה סווגו מחדש.

- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות רבית נטו, הכוללות:
 - המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הרבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
 - רבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).
 - מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלויות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
 - הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
 - הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- הוצאות תפעוליות - לכל לקוח במגזר פעילות מיוחסות ההוצאות של כלל יחידות הבנק, הנובעות ממתן שירותים, לפי מתודולוגיית העמסה כדלקמן:
 - הוצאות ישירות, הכוללות:
 - הוצאות שכר וארגוניות בסניפים - מועמסות לפי התפלגות תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות של הלקוח לתשומות עבודה.
 - הוצאות מחשב בסניפים - מועמסות בהתאם לכמות פעולות המבוצעות על ידי הלקוחות.
 - הוצאות שכר, ארגוניות ומחשב של יחידות המטה העסקיות - מועמסות על פי מפתחות העמסה, בהתאם לאופי הפעילות של הלקוח (כגון: התפלגות יתרות אשראי, כמות ונפח פעולות).
 - הוצאות עקיפות, הכוללות את הוצאות יחידות המטה והוצאות המחשב של החטיבות/המערכים העורפיים, ואת הוצאות המחשב הכלליות שאינן משוייכות - הוצאות אלו מועמסות בהתאם לאופי ההוצאה. מרבית ההוצאות העקיפות מועמסות לפי התפלגות ההוצאות הישירות והיתר לפי התפלגות ההכנסות.
- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.
- רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020								המאחד
פעילות ישראל								
משיקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
1,646	7	671	158	232	(8)	172	2,878	הכנסות רבית מחיצוניים
105	29	46	10	37	14	-	241	הוצאות רבית מחיצוניים
								הכנסות רבית, נטו
1,541	(22)	625	148	195	(22)	172	2,637	- מחיצוניים
(323)	46	(2)	7	109	61	102	-	- בינמגזרי
1,218	24	623	155	304	39	274	2,637	סך הכנסות רבית, נטו
586	77	344	71	100	212	133	1,523	הכנסות שאינן מרבית
1,804	101	967	226	404	251	407	4,160	סך הכנסות
117	1	162	84	98	2	-	464	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,395	67	621	100	152	174	60	2,569	הוצאות תפעוליות ואחרות
292	33	184	42	154	75	347	1,127	רווח לפני מסים
105	11	58	11	44	26	113	368	הפרשה למסים על הרווח
187	22	126	31	110	49	234	759	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	29	29	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
								רווח נקי:
187	22	126	31	110	49	263	788	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(26)	-	(4)	(2)	(1)	-	(5)	(38)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
161	22	122	29	109	49	258	750	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
47,443	50	17,827	5,592	17,425	1,405	62,438	152,180	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	617	617	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
47,443	50	17,827	5,592	17,425	1,405	-	89,742	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
49,687	70	18,876	5,385	16,724	1,505	-	92,247	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח ⁽⁴⁾
190	-	231	78	78	-	-	577	יתרת חובות פגומים
174	-	36	-	7	-	-	247	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
60,059	8,698	22,255	5,589	13,162	22,665	10,630	143,058	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
59,151	8,666	21,759	5,413	12,317	22,553	-	129,859	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
63,338	9,097	24,358	5,707	12,867	26,310	-	141,677	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
32,393	207	17,441	6,564	17,761	1,606	7,321	83,293	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
32,960	214	17,720	5,982	17,624	1,718	7,597	83,815	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
32,799	17,287	15,775	3,497	12,373	248,302	-	330,033	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
								פיצול הכנסות רבית נטו
1,073	-	582	148	296	14	-	2,113	- מרווח מפעילות מתן אשראי
156	24	47	9	14	26	-	276	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(11)	-	(6)	(2)	(6)	(1)	274	248	- אחר
1,218	24	623	155	304	39	274	2,637	סך הכל הכנסות רבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,253 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

המאורח							
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019*							
פעילות ישראל							
מחלק	משיקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי
סך הכל	במיליוני ש"ח						
הכנסות רבית מחיצוניים	1,669	14	670	164	265	16	287
הוצאות רבית מחיצוניים	172	52	87	17	67	77	11
הכנסות רבית, נטו							
- מחיצוניים	1,497	(38)	583	147	198	(61)	276
- בינמגדרי	(253)	76	72	18	76	136	(125)
סך הכנסות רבית, נטו	1,244	38	655	165	274	75	151
הכנסות שאינן מרבית	549	68	313	75	111	190	214
סך הכנסות	1,793	106	968	240	385	265	365
הוצאות בגין הפסדי אשראי	72	-	35	12	18	1	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,443	65	632	110	161	184	59
רווח לפני מסים	278	41	301	118	206	80	306
הפרשה למסים על הרווח	95	14	103	44	90	27	105
רווח לאחר מסים	183	27	198	74	116	53	201
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	51
רווח נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	183	27	198	74	116	53	252
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(24)	-	(5)	(3)	-	-	(6)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	159	27	193	71	116	53	246
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	45,476	50	16,653	5,623	16,599	1,039	50,865
מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	605
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾	45,476	50	16,653	5,623	16,599	1,039	-
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	47,418 ⁽⁴⁾	67	17,264	5,539	17,280	1,261	-
יתרת חובות פגומים	156	-	220	35	298	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום	212	-	20	4	13	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾	52,093	7,619	19,232	5,225	10,527	23,365	9,516
מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾	50,896	7,611	18,660	4,968	9,861	22,825	-
יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	51,572	7,734	19,157	5,491	11,018	25,080	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾	31,559	213	16,480	6,654	16,416	1,070	7,627
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾	32,112	218	16,844	6,448	16,880	1,159	7,588
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾	35,493	17,337	16,139	3,993	13,001	236,423	-
פיצול הכנסות רבית, נטו							
- מרווח מפעילות מתן אשראי	1,046	-	575	149	265	10	-
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות	215	38	89	20	20	66	-
- אחר	(17)	-	(9)	(4)	(11)	(1)	151
סך הכל הכנסות רבית, נטו	1,244	38	655	165	274	75	151

* סווג מחדש. ראה סעיף א' בעמוד 183.

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,038 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתימה ביום 31 בדצמבר 2018*								המאחד
פעילות ישראל								
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
1,524	1	677	191	358	14	236	3,001	הכנסות רבית מחיצוניים
183	34	106	34	65	59	34	515	הוצאות רבית מחיצוניים
								הכנסות רבית, נטו
1,341	(33)	571	157	293	(45)	202	2,486	- מחיצוניים
(196)	66	48	20	4	107	(49)	-	- בינמגזרי
1,145	33	619	177	297	62	153	2,486	סך הכנסות רבית, נטו
577	62	321	81	119	194	283	1,637	הכנסות שאינן מרבית
1,722	95	940	258	416	256	436	4,123	סך הכנסות
67	-	55	8	35	1	-	166	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,545	63	653	120	188	178	72	2,819	הוצאות תפעוליות ואחרות
110	32	232	130	193	77	364	1,138	רווח לפני מסים
41	12	87	49	72	29	118	408	הפרשה למסים על הרווח
69	20	145	81	121	48	246	730	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	37	37	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
								רווח נקי:
69	20	145	81	121	48	283	767	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(20)	-	(5)	(4)	-	-	(5)	(34)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
49	20	140	77	121	48	278	733	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
43,802	51	15,426	5,739	17,855	764	51,675	135,312	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	585	585	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
43,802	51	15,426	5,739	17,855	764	-	83,637	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
45,359 ⁽⁴⁾	51	15,948	5,816	17,052	934	-	85,160	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
100	-	218	35	114	-	-	467	יתרת חובות פגומים
215	-	23	5	-	-	-	243	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
48,806	7,676	17,848	5,230	11,042	26,042	10,415	127,059	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
47,682	7,667	17,127	4,907	9,981	25,984	-	113,348	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
50,300	8,029	17,802	5,167	9,212	21,187	-	111,697	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
30,158	189	15,106	6,926	17,857	1,042	8,039	79,317	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
30,725	190	15,404	7,053	16,329	1,517	7,919	79,137	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
36,170	15,501	13,444	3,922	15,054	243,650	-	327,741	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
								פיצול הכנסות רבית נטו
1,007	-	560	164	292	12	-	2,035	- מרווח מפעילות מתן אשראי
159	33	72	19	21	51	-	355	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(21)	-	(13)	(6)	(16)	(1)	153	96	- אחר
1,145	33	619	177	297	62	153	2,486	סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש. ראה סעיף א' בעמוד 183.

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדירוי ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 934 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ג. אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

המאחד							
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020							
מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			
לדיר	הלוואות	כרטיסי אשראי	אחר	סך הכל	סך הכל	אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח							
633	14	999	1,646	-	7	7	1,653
-	-	105	105	-	29	29	134
633	14	894	1,541	-	(22)	(22)	1,519
(265)	(2)	(56)	(323)	-	46	46	(277)
368	12	838	1,218	-	24	24	1,242
13	82	491	586	1	76	76	663
381	94	1,329	1,804	1	100	101	1,905
41	-	76	117	-	1	1	118
172	48	1,175	1,395	-	67	67	1,462
168	46	78	292	1	32	32	325
60	16	29	105	-	11	11	116
רווח נקי:							
108	30	49	187	1	21	22	209
-	(2)	(24)	(26)	-	-	-	(26)
108	28	25	161	1	21	22	183
26,964	2,626	17,853	47,443	21	29	50	47,493
26,964	2,626	17,853	47,443	21	29	50	47,493
28,336	3,462	17,889	49,687	31	39	70	49,757
36	-	154	190	-	-	-	190
156	-	18	174	-	-	-	174
365	67	59,627	60,059	1	8,697	8,698	68,757
-	-	59,151	59,151	-	8,666	8,666	67,817
-	-	63,338	63,338	-	9,097	9,097	72,435
14,517	3,085	14,791	32,393	29	178	207	32,600
15,187	3,729	14,044	32,960	37	177	214	33,174
-	-	32,799	32,799	-	17,287	17,287	50,086
374	12	687	1,073	-	-	-	1,073
-	-	156	156	-	24	24	180
(6)	-	(5)	(11)	-	-	-	(11)
368	12	838	1,218	-	24	24	1,242

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ג. אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019								המאוחד
מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית				
לדיוור	הלוואות	כרטיסי	אחר	סך הכל	אחר	כרטיסי	אשראי	סך הכל
במיליוני ש"ח								
670	15	984	1,669	-	14	14	1,683	הכנסות רבית מחיצוניים
-	-	172	172	-	52	52	224	הוצאות רבית מחיצוניים
670	15	812	1,497	-	(38)	(38)	1,459	הכנסות רבית, נטו
(349)	(2)	98	(253)	-	76	76	(177)	- מחיצוניים
321	13	910	1,244	-	38	38	1,282	- בינגדורי
14	84	451	549	1	68	67	617	סך הכנסות רבית, נטו
335	97	1,361	1,793	1	106	105	1,899	הכנסות שאינן מרבית
3	-	69	72	-	-	-	72	סך הכנסות
156	57	1,230	1,443	-	65	65	1,508	הוצאות בגין הפסדי אשראי
176	40	62	278	1	41	40	319	הוצאות תפעוליות ואחרות
60	14	21	95	-	14	14	109	רווח לפני מסים
								הפרשה למסים על הרווח
								רווח נקי:
116	26	41	183	1	27	26	210	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(1)	(23)	(24)	-	-	-	(24)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
116	25	18	159	1	27	26	186	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
24,871	2,798	17,807	45,476	25	50	25	45,526	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
24,871	2,798	17,807	45,476	25	50	25	45,526	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
25,583	3,639	18,196	47,418	34	67	33	47,485	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
10	-	146	156	-	-	-	156	יתרת חובות פגומים
186	-	26	212	-	-	-	212	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
525	106	51,462	52,093	1	7,619	7,618	59,712	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
-	-	50,896	50,896	-	7,611	7,611	58,507	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
-	-	51,572	51,572	-	7,734	7,734	59,306	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
13,620	3,151	14,788	31,559	29	213	184	31,772	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
14,056	3,805	14,251	32,112	38	218	180	32,330	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
-	-	35,493	35,493	-	17,337	17,337	52,830	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
330	13	703	1,046	-	-	-	1,046	פיצול הכנסות רבית נטו
-	-	215	215	-	38	38	253	- מרווח מפעילות מתן אשראי
(9)	-	(8)	(17)	-	-	-	(17)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
321	13	910	1,244	-	38	38	1,282	- אחר
								סך הכל הכנסות רבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ג. אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל (המשך)

המאחד							
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018							
מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			
לדיר	הלוואות	כרטיסי אשראי	אחר	סך הכל	סך הכל	אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח							
685	16	823	1,524	-	1	1	1,525
-	-	183	183	-	34	34	217
685	16	640	1,341	-	(33)	(33)	1,308
(400)	(3)	207	(196)	-	66	66	(130)
285	13	847	1,145	-	33	33	1,178
15	89	473	577	1	62	61	639
300	102	1,320	1,722	1	95	94	1,817
4	-	63	67	-	-	-	67
140	60	1,345	1,545	-	63	63	1,608
156	42	(88)	110	1	32	31	142
58	15	(32)	41	-	12	12	53
98	27	(56)	69	1	20	19	89
-	(2)	(18)	(20)	-	-	-	(20)
98	25	(74)	49	1	20	19	69
23,625	2,921	17,256	43,802	31	51	20	43,853
23,625	2,921	17,256	43,802	31	51	20	43,853
24,319	3,320	17,720	45,359	29	51	22	45,410
6	-	94	100	-	-	-	100
185	-	30	215	-	-	-	215
695	70	48,041	48,806	1	7,676	7,675	56,482
-	-	47,682	47,682	-	7,667	7,667	55,349
-	-	50,300	50,300	-	8,029	8,029	58,329
12,753	2,940	14,465	30,158	26	189	163	30,347
13,148	3,528	14,049	30,725	29	190	161	30,915
-	-	36,170	36,170	-	15,501	15,501	51,671
298	13	696	1,007	-	-	-	1,007
-	-	159	159	-	33	33	192
(13)	-	(8)	(21)	-	-	-	(21)
285	13	847	1,145	-	33	33	1,178

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ד. עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020										המאחד
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים				
בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל		
במיליוני ש"ח										
193	478	671	33	125	158	95	137	232	1,061	הכנסות רבית מחיצוניים
-	46	46	-	10	10	-	37	37	93	הוצאות רבית מחיצוניים
193	432	625	33	115	148	95	100	195	968	הכנסות רבית, נטו
(3)	1	(2)	(1)	8	7	(2)	111	109	114	- מחיצוניים
190	433	623	32	123	155	93	211	304	1,082	- בינמגזרי
40	304	344	14	57	71	29	71	100	515	סך הכנסות רבית, נטו
-	16	16	-	1	1	-	1	1	18	הכנסות שאינן מרבית
230	737	967	46	180	226	122	282	404	1,597	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
14	148	162	(1)	85	84	13	85	98	344	סך הכנסות
104	517	621	16	84	100	36	116	152	873	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
112	72	184	31	11	42	73	81	154	380	הוצאות תפעוליות ואחרות
35	23	58	8	3	11	21	23	44	113	רווח לפני מסים
77	49	126	23	8	31	52	58	110	267	הפרשה למסים על הרווח
(2)	(2)	(4)	(1)	(1)	(2)	-	(1)	(1)	(7)	רווח נקי:
75	47	122	22	7	29	52	57	109	260	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6,339	11,488	17,827	964	4,628	5,592	3,484	13,941	17,425	40,844	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6,339	11,488	17,827	964	4,628	5,592	3,484	13,941	17,425	40,844	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
6,436	12,440	18,876	863	4,522	5,385	3,973	12,751	16,724	40,985	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
60	171	231	-	78	78	11	67	78	387	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
20	16	36	-	-	-	7	-	7	43	יתרת חובות פגומים
3,496	18,759	22,255	994	4,595	5,589	2,699	10,463	13,162	41,006	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
3,334	18,425	21,759	960	4,453	5,413	2,573	9,744	12,317	39,489	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
3,594	20,764	24,358	1,012	4,695	5,707	2,470	10,397	12,867	42,932	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
7,249	10,192	17,441	1,512	5,052	6,564	5,260	12,501	17,761	41,766	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
7,113	10,607	17,720	1,302	4,680	5,982	5,831	11,793	17,624	41,326	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
1,300	14,475	15,775	158	3,339	3,497	1,193	11,180	12,373	31,645	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
										יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
186	396	582	31	117	148	93	203	296	1,026	פיצול הכנסות רבית נטו
7	40	47	2	7	9	2	12	14	70	- מרווח מפעילות מתן אשראי
(3)	(3)	(6)	(1)	(1)	(2)	(2)	(4)	(6)	(14)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
190	433	623	32	123	155	93	211	304	1,082	- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

(1) יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ד. עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2019*										המאוחד
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים				
בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך הכל		
במיליוני ש"ח										
188	482	670	41	123	164	74	191	265	1,099	הכנסות רבית מחיצוניים
-	87	87	-	17	17	-	67	67	171	הוצאות רבית מחיצוניים
188	395	583	41	106	147	74	124	198	928	הכנסות רבית, נטו
(4)	76	72	(1)	19	18	(3)	79	76	166	- מחיצוניים
184	471	655	40	125	165	71	203	274	1,094	- בינמגזרי
34	279	313	15	60	75	31	80	111	499	סך הכנסות רבית, נטו
-	16	16	-	1	1	-	-	-	17	הכנסות שאינן מרבית
218	750	968	55	185	240	102	283	385	1,593	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
(11)	46	35	(1)	13	12	(15)	33	18	65	סך הכנסות
93	539	632	16	94	110	32	129	161	903	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
136	165	301	40	78	118	85	121	206	625	הוצאות תפעוליות ואחרות
47	56	103	15	29	44	38	52	90	237	רווח לפני מסים
89	109	198	25	49	74	47	69	116	388	הפרשה למסים על הרווח
(2)	(3)	(5)	(2)	(1)	(3)	-	-	-	(8)	רווח נקי:
87	106	193	23	48	71	47	69	116	380	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5,899	10,754	16,653	1,077	4,546	5,623	2,591	14,008	16,599	38,875	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5,899	10,754	16,653	1,077	4,546	5,623	2,591	14,008	16,599	38,875	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
6,301	10,963	17,264	1,074	4,465	5,539	3,023	14,257	17,280	40,083	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
42	178	220	5	30	35	23	275	298	553	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
2	18	20	-	4	4	13	-	13	37	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
3,170	16,062	19,232	1,041	4,184	5,225	2,019	8,508	10,527	34,984	יתרת חובות פגומים
2,963	15,697	18,660	961	4,007	4,968	1,848	8,013	9,861	33,489	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
3,081	16,076	19,157	962	4,529	5,491	2,265	8,753	11,018	35,666	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
6,910	9,570	16,480	1,700	4,954	6,654	4,383	12,033	16,416	39,550	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
6,928	9,916	16,844	1,676	4,772	6,448	4,345	12,535	16,880	40,172	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,366	14,773	16,139	176	3,817	3,993	1,804	11,197	13,001	33,133	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
179	396	575	38	111	149	72	193	265	989	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
10	79	89	3	17	20	2	18	20	129	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
(5)	(4)	(9)	(1)	(3)	(4)	(3)	(8)	(11)	(24)	פיצול הכנסות רבית נטו
184	471	655	40	125	165	71	203	274	1,094	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש. ראה סעיף א' בעמוד 183.

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ד. עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018*										המאוחד
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים				
בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל		
במיליוני ש"ח										
166	511	677	55	136	191	76	282	358	1,226	
-	106	106	-	34	34	-	65	65	205	
166	405	571	55	102	157	76	217	293	1,021	
(10)	58	48	(5)	25	20	(5)	9	4	72	
156	463	619	50	127	177	71	226	297	1,093	
40	281	321	20	61	81	31	88	119	521	
-	16	16	-	1	1	-	1	1	18	
196	744	940	70	188	258	102	314	416	1,614	
-	55	55	1	7	8	-	35	35	98	
102	551	653	21	99	120	36	152	188	961	
94	138	232	48	82	130	66	127	193	555	
35	52	87	18	31	49	25	47	72	208	
59	86	145	30	51	81	41	80	121	347	
(2)	(3)	(5)	(1)	(3)	(4)	-	-	-	(9)	
57	83	140	29	48	77	41	80	121	338	
5,026	10,400	15,426	1,332	4,407	5,739	2,717	15,138	17,855	39,020	
5,026	10,400	15,426	1,332	4,407	5,739	2,717	15,138	17,855	39,020	
5,449	10,499	15,948	1,510	4,306	5,816	2,383	14,669	17,052	38,816	
44	174	218	6	29	35	19	95	114	367	
6	17	23	-	5	5	-	-	-	28	
3,005	14,843	17,848	1,007	4,223	5,230	1,887	9,155	11,042	34,120	
2,768	14,359	17,127	878	4,029	4,907	1,642	8,339	9,981	32,015	
2,823	14,979	17,802	1,014	4,153	5,167	1,963	7,249	9,212	32,181	
5,366	9,740	15,106	2,778	4,148	6,926	4,894	12,963	17,857	39,889	
5,866	9,538	15,404	2,773	4,280	7,053	4,698	11,631	16,329	38,786	
1,204	12,240	13,444	58	3,864	3,922	825	14,229	15,054	32,420	
153	407	560	51	113	164	74	218	292	1,016	
7	65	72	1	18	19	1	20	21	112	
(4)	(9)	(13)	(2)	(4)	(6)	(4)	(12)	(16)	(35)	
156	463	619	50	127	177	71	226	297	1,093	

* סווג מחדש. ראה סעיף א' בעמוד 183.

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ה. מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					המאחד
סך הכל	אחר	פעילות השקעה ריאלית	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות למסחר	
				במיליוני ש"ח	
172	-	-	172	-	הכנסות רבית מחיצוניים
-	-	-	(1)	1	הוצאות רבית מחיצוניים
172	-	-	173	(1)	הכנסות רבית, נטו
102	-	-	102	-	- מחיצוניים
274	-	-	275	(1)	- בינמגזרי
133	-	1	118	14	סך הכנסות (הוצאות) רבית, נטו
407	-	1	393	13	הכנסות שאינן מרבית
60	-	-	60	-	סך הכנסות
347	-	1	333	13	הוצאות תפעוליות ואחרות
113	-	-	109	4	רווח לפני מסים
234	-	1	224	9	הפרשה למסים על הרווח
29	-	29	-	-	רווח לאחר מסים
					חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
					רווח נקי:
263	-	30	224	9	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(5)	-	-	(5)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
258	-	30	219	9	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
62,438	-	906	61,304	228	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
617	-	617	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
10,630	-	-	10,599	31	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
7,321	-	1,565	4,870	886	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
7,597	-	1,638	5,076	883	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
					מרכיבי הכנסות רבית נטו והכנסות מימון שאינן מרבית:
			67	(21)	הפרשי שער, נטו ⁽³⁾
			(17)	-	הפרשי מדד, נטו ⁽³⁾
			322	42	חשיפות רבית, נטו ⁽³⁾
			-	(3)	חשיפות למניות, נטו ⁽³⁾
			372	18	סך הכל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית, לפי בסיס צבירה
			24	-	רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
			(3)	-	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
			-	(5)	הוצאות אחרות שאינן מרבית
			393	13	סך הכל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ה. מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 ⁽⁴⁾					המאחד
פעילות למסחר במילוני ש"ח	פעילות נכסים והתחייבויות	פעילות ניהול השקעה ריאלית	אחר	סך הכל	
1	286	-	-	287	הכנסות רבית מחיצוניים
3	8	-	-	11	הוצאות רבית מחיצוניים
(2)	278	-	-	276	הכנסות רבית, נטו
-	(125)	-	-	(125)	- מחיצוניים
(2)	153	-	-	151	- בינגזרי
(19)	159	71	-	214	סך הכנסות (הוצאות) רבית, נטו
(21)	312	71	3	365	הכנסות (הוצאות) שאינן מרבית
-	59	-	-	59	סך הכנסות (הוצאות)
(21)	253	71	3	306	הוצאות תפעוליות ואחרות
(8)	88	24	1	105	רווח (הפסד) לפני מסים
(13)	165	47	2	201	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (ההפסד)
-	-	51	-	51	רווח (הפסד) לאחר מסים
(13)	165	98	2	252	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
-	(6)	-	-	(6)	רווח (הפסד) נקי:
(13)	159	98	2	246	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(13)	159	98	2	246	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
222	49,765	878	-	50,865	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	605	-	605	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
202	9,314	-	-	9,516	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
748	5,356	1,523	-	7,627	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
875	5,131	1,582	-	7,588	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
(41)	56	-	-	-	מרכיבי הכנסות רבית נטו והכנסות מימון שאינן מרבית:
-	(6)	-	-	-	הפרשי שער, נטו ⁽³⁾
7	242	-	-	-	הפרשי מדד, נטו ⁽³⁾
-	-	-	-	-	חשיפות רבית, נטו ⁽³⁾
(34)	292	-	-	-	חשיפות למניות, נטו ⁽³⁾
-	26	-	-	-	סך הכל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית, לפי בסיס צבירה
-	(6)	-	-	-	רווחים או הפסדים ממכירה או מיידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
13	-	-	-	-	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
(21)	312	-	-	-	הכנסות אחרות שאינן מרבית
					סך הכל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

(4) החל משנת 2019, שינה הבנק את אופן הסיווג של מכשירים פיננסיים נגזרים בין פעילות למטרת מסחר לבין פעילות ניהול נכסים והתחייבויות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ה. מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					המאחד
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
4	232	-	-	236	הכנסות רבית מחיצוניים
3	31	-	-	34	הוצאות רבית מחיצוניים
1	201	-	-	202	הכנסות רבית, נטו
-	(49)	-	-	(49)	- מחיצוניים
1	152	-	-	153	- בינמגזרי
1	130	80	72	283	סך הכנסות רבית, נטו
2	282	80	72	436	הכנסות שאינן מרבית
-	-	-	-	-	סך הכנסות
-	72	-	-	72	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2	210	80	72	364	הוצאות תפעוליות ואחרות
1	65	27	25	118	רווח לפני מסים
1	145	53	47	246	הפרשה למסים על הרווח
-	-	37	-	37	רווח לאחר מסים
1	145	90	47	283	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
-	(5)	-	-	(5)	רווח נקי:
1	140	90	47	278	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
433	50,433	809	-	51,675	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	585	-	585	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
277	10,138	-	-	10,415	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
747	5,857	1,435	-	8,039	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
845	5,614	1,460	-	7,919	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
-	-	-	-	-	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
-	11	-	-	-	מרכיבי הכנסות רבית נטו והכנסות מימון שאינן מרבית:
-	4	-	-	-	הפרשי שער, נטו ⁽³⁾
3	242	-	-	-	הפרשי מדד, נטו ⁽³⁾
(1)	-	-	-	-	חשיפות רבית, נטו ⁽³⁾
2	257	-	-	-	חשיפות למניות, נטו ⁽³⁾
-	7	-	-	-	סך הכל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית, לפי בסיס צבירה
-	-	-	-	-	רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
-	18	-	-	-	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
2	282	-	-	-	סך הכל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ו. מידע על אזורים גיאוגרפיים

(במיליוני ש"ח)

סך נכסים		רווח נקי			הכנסות ⁽²⁾			המאחד
ליום 31 בדצמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
140,932	167,778	722	863	750	4,100	4,119	4,160	ישראל
178	-	11	2	-	23	3	-	מערב אירופה
141,110	167,778	733	865	750	4,123	4,122	4,160	סך הכל מאחד

(1) החלוקה לאיזורים גיאוגרפיים בוצעה לפי מיקום הנכסים.

(2) הכנסות מרבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

א. כללי

1. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים"), בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (ASC 280-10).
 2. החלוקה למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה מבוצעת בהתאם לקריטריונים המנויים בסעיף 3 להלן. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קביעת תכניות העבודה, קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק נקבע כהנהלת הבנק והדירקטוריון.
 3. הבנק זיהה את מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה כדלקמן:
 - **חטיבה בנקאית - משכנתאות** - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדיור ללקוחות המגזר.
 - **חטיבה בנקאית - לקוחות פרטיים** - עד לשנת 2019, המגזר כלל את מכלול הפעילויות של לקוחות הבנקאות הפרטית ומשקי הבית בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כלל את לקוחות מערך פאג"י בעלי מאפיינים דומים.
 - החל משנת 2020, המגזר פוצל לשני מגזרי פעילות:
 - **משקי בית** - הכולל את מכלול הפעילויות של לקוחות פרטיים, רובם בעלי תיק נכסים פיננסיים בבנק (לרבות פקדונות, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים), הנמוך מ-400 אלף ש"ח.
 - **בנקאות פרטית** - הכולל את מכלול הפעילויות של לקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי בינוני-גבוה, רובם בעלי תיק נכסים פיננסיים של 400 אלף ש"ח ומעלה.
 - מספרי ההשוואה סווגו בהתאם.
 - **חטיבה בנקאית - אחר** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות עסקיים קטנים ולקוחות מסחריים בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י, בעלי מאפיינים דומים.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות עסקיים** - המחלקה העסקית של החטיבה מרכזת את מכלול הפעילות של לקוחות עסקיים גדולים ובינלאומיים, בעלי מסגרות אשראי של 40 מיליון ש"ח ומעלה, או מחזור הכנסות של 200 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את פעילותם של אובליגנטים בתחומי אשראי מורכבים, כגון: תקשורת, יהלומים, ליווי פרוייקטים, פקטורינג וכדומה.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות מסחריים** - המחלקה המסחרית מטפלת בלקוחות הבנק, רובם בעלי מסגרות אשראי של 5 מיליון ש"ח עד 40 מיליון ש"ח ומחזור הכנסות של 25 מיליון ש"ח עד 200 מיליון ש"ח ובלקוחות סניפי החטיבה העסקית שאינם בסמכות מנהלי הסניפים. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י, בעלי מאפיינים דומים.
 - **חטיבה עסקית - אחר** - לקוחות עסקיים קטנים בסניפי החטיבה העסקית.
 - **חטיבת נכסי לקוחות** - החטיבה אחראית על פעילות הבנק בתחום שוק ההון, המט"ח ופקדונות הציבור מול כלל הלקוחות של הבנק וכן אחראית על מכלול הפעילות של לקוחות מוסדיים.
 - **ניהול פיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק - לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, את התוצאות מניהול תיק הנוסטרו לרבות פעילות מול בנקים ובנק ישראל. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.
 - **חברות בנות** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות של החברה הבת מסד (מספרי ההשוואה לשנת 2018 כוללים גם את אוצר החייל).
 - **התאמות**
- חלק מתוצאות הפעילות של לקוחות הבנק נרשמות ביותר ממגזר פעילות אחד כמפורט להלן:
- תוצאות הפעילות במוצרי שוק ההון, הכוללת פעילות בניירות ערך של לקוחות, הפצת מוצרים פיננסיים, פקדונות הציבור, ומוצרי המט"ח נכללות הן במגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזרי החטיבה הבנקאית (למעט המשכנתאות) ובמגזרי החטיבה העסקית.
 - תוצאות הפעילות של לקוחות מסחריים מסוימים באחריות החטיבה העסקית נכללות הן במגזר החטיבה העסקית-לקוחות מסחריים והן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר.
 - תוצאות הפעילות של עסקים קטנים מסוימים באחריות החטיבה הבנקאית נכללות הן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר והן במגזר החטיבה העסקית-אחר.
 - תוצאות הפעילות של לקוחות מסוימים באחריות חטיבת נכסי לקוחות נכללות הן במסגרת מגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזרי החטיבה הבנקאית (למעט המשכנתאות) ובמגזרי החטיבה העסקית.
- הכפילויות ברישום תוצאות הפעילות כמתואר לעיל, מבטלות במסגרת טור ההתאמות.
- כמו כן, טור ההתאמות כולל קיזוז יתרות בינחברתיות.
- לפירוט בדבר העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים, ראה באור 28.

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	40	260	458	416	181	551	376
הכנסות שאינן מרבית	20	80	241	211	441	209	13
סך כל ההכנסות	60	340	699	627	622	760	389
הוצאות בגין הפסדי אשראי	8	92	131	133	22	77	40
הוצאות תפעוליות ואחרות	27	170	311	442	541	683	178
רווח לפני מסים	25	78	257	52	59	-	171
הפרשה למסים על הרווח	6	22	88	12	16	-	53
רווח לאחר מסים	19	56	169	40	43	-	118
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	19	56	169	40	43	-	118
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	19	56	169	40	43	-	118
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,024	9,242	24,233	9,851	3,939	14,661	26,758
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	620	9,284	24,431	10,946	4,190	14,882	28,121
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	15,147	6,935	31,191	19,784	41,178	28,228	-

המאוחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	95	283	421	446	233	577	331
הכנסות שאינן מרבית	35	80	194	210	387	204	14
סך כל ההכנסות	130	363	615	656	620	781	345
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	10	42	(42)	71	6	65	1
הוצאות תפעוליות ואחרות	50	182	263	459	544	747	163
רווח (הפסד) לפני מסים	70	139	394	126	70	(31)	181
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (ההפסד)	24	47	157	43	24	(11)	61
רווח (הפסד) לאחר מסים	46	92	237	83	46	(20)	120
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	46	92	237	83	46	(20)	120
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	46	92	237	83	46	(20)	120
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,415	9,242	21,952	9,806	3,950	14,347	25,255
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	1,383	9,352	23,006	10,325	4,304	15,022	25,422
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	20,024	5,852	22,349	16,559	32,480	23,667	-

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,637	(293)	(452)	241	273	293
1,523	(711)	(789)	84	130	883
4,160	(1,004)	(1,241)	325	403	1,176
464	(9)	(70)	22	-	9
2,569	(690)	(845)	182	59	821
1,127	(305)	(326)	121	344	346
368	(87)	(93)	44	118	102
759	(218)	(233)	77	226	244
29	-	-	-	29	-
788	(218)	(233)	77	255	244
(38)	-	-	(38)	-	-
750	(218)	(233)	39	255	244
152,180	(5,326)	(10,889)	7,995	60,040	5,326
92,247	(5,423)	(10,888)	5,238	-	5,423
141,677	(135,831)	(145,229)	8,612	-	135,831

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,602	(457)	(619)	246	132	457
1,520	(620)	(663)	90	214	755
4,122	(1,077)	(1,282)	336	346	1,212
138	1	(25)	11	-	(1)
2,654	(634)	(803)	200	58	791
1,330	(444)	(454)	125	288	422
478	(150)	(154)	46	98	143
852	(294)	(300)	79	190	279
51	-	-	-	51	-
903	(294)	(300)	79	241	279
(38)	-	-	(38)	-	-
865	(294)	(300)	41	241	279
136,305	(5,753)	(10,573)	6,952	48,206	5,753
88,829	(6,221)	(11,322)	5,116	-	6,221
120,052	(115,128)	(122,969)	6,962	-	115,128

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018				
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית	
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	73	243	396	849	295
הכנסות שאינן מרבית	31	77	211	650	15
סך כל ההכנסות	104	320	607	1,499	310
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	-	24	4	102	1
הוצאות תפעוליות ואחרות	47	166	260	1,382	125
רווח לפני מסים	57	130	343	15	184
הפרשה למסים על הרווח	22	51	134	6	72
רווח לאחר מסים	35	79	209	9	112
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-
רווח נקי					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	35	79	209	9	112
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	35	79	209	9	112
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,189	7,802	21,014	16,795	23,674
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	1,194	8,060	20,905	17,285	24,301
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	15,095	5,088	18,818	53,436	-

להלן הצגה מחדש של נתוני ההכנסות, הנכסים וההתחייבויות לשנת 2018 בהתאם לשיוך לקוחות חברה מאוחדת לשעבר (אשר מוזגה בתחילת שנת 2019 עם ולתוך הבנק), לפי המבנה הארגוני לאחר המיזוג האמור בשנת 2019. נתוני ההוצאות לשנת 2018 לא הוצגו מחדש כאמור, מכיוון שהדבר אינו פרקטי.

המאחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018				
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית	
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	73	280	439	435	295
הכנסות שאינן מרבית	31	87	215	228	15
סך כל ההכנסות	104	367	654	663	310
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,189	8,958	22,413	9,792	24,002
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	1,194	9,240	22,290	10,123	24,673
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	15,095	5,520	18,991	16,113	56,184

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,486	(318)	(473)	685	100	318
1,637	(521)	(631)	416	195	673
4,123	(839)	(1,104)	1,101	295	991
166	3	(13)	49	-	(1)
2,819	(582)	(746)	808	49	728
1,138	(260)	(345)	244	246	264
408	(109)	(143)	84	79	103
730	(151)	(202)	160	167	161
37	-	-	-	37	-
767	(151)	(202)	160	204	161
(34)	-	-	(34)	-	-
733	(151)	(202)	126	204	161
135,312	(5,725)	(10,418)	25,933	43,598	5,725
85,160	(6,121)	(11,022)	18,316	-	6,121
111,697	(87,150)	(94,029)	26,139	-	87,150

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,486	(371)	(501)	223	114	371
1,637	(619)	(679)	118	254	771
4,123	(990)	(1,180)	341	368	1,142
135,312	(5,738)	(10,431)	6,392	49,832	5,738
85,160	(6,134)	(11,036)	4,696	-	6,134
111,697	(106,626)	(113,505)	6,673	-	106,626

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

המאונד					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי
930	-	930	264	121	545
435	-	435	74	41	320
(265)	-	(265)	(122)	-	(143)
177	-	177	88	2	87
(88)	-	(88)	(34)	2	(56)
1,277	-	1,277	304	164	809
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
57	-	57	11	-	46
29	-	29	3	-	26
86	-	86	14	-	72
1,363	-	1,363	318	164	881

המאונד					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי
868	-	868	260	119	489
145	-	145	69	3	73
(325)	-	(325)	(138)	(2)	(185)
242	-	242	73	1	168
(83)	-	(83)	(65)	(1)	(17)
930	-	930	264	121	545
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
64	-	64	11	-	53
(7)	-	(7)	-	-	(7)
57	-	57	11	-	46
987	-	987	275	121	591

המאונד					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי
838	-	838	252	115	471
163	-	163	65	4	94
(318)	-	(318)	(127)	(3)	(188)
185	-	185	70	3	112
(133)	-	(133)	(57)	-	(76)
868	-	868	260	119	489
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
61	-	61	13	-	48
3	-	3	(2)	-	5
64	-	64	11	-	53
932	-	932	271	119	542

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

31 בדצמבר 2020						המאוחד
אשראי לציבור						יתרת חוב רשומה של חובות:
מסחרי ⁽³⁾	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
36,595	-	390	36,985	3,623	40,608	שנבדקו על בסיס פרטני
5,983	28,336	20,943	55,262	-	55,262	שנבדקו על בסיס קבוצתי
88	28,320	-	28,408	-	28,408	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
42,578	28,336	21,333	92,247	3,623	95,870	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
693	-	40	733	-	733	שנבדקו על בסיס פרטני
116	164	264	544	-	544	שנבדקו על בסיס קבוצתי
1	164 ⁽²⁾	-	165	-	165	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
809	164	304	1,277	-	1,277	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2019						המאוחד
אשראי לציבור						
מסחרי ⁽³⁾	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
36,094	-	340	36,434	3,173	39,607	שנבדקו על בסיס פרטני
5,483	25,583	21,329	52,395	-	52,395	שנבדקו על בסיס קבוצתי
233	25,566	-	25,799	-	25,799	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
41,577	25,583	21,669	88,829	3,173	92,002	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
485	-	38	523	-	523	שנבדקו על בסיס פרטני
60	121	226	407	-	407	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2	121 ⁽²⁾	-	123	-	123	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
545	121	264	930	-	930	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 124 מיליון ש"ח (31.12.19 - 89 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 3,009 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.19 - 2,718 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						הבנק
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
871	-	871	219	121	531	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
415	-	415	59	41	315	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(247)	-	(247)	(107)	-	(140)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
165	-	165	78	2	85	- מחיקות חשבונאיות
(82)	-	(82)	(29)	2	(55)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
1,204	-	1,204	249	164	791	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
55	-	55	8	-	47	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
28	-	28	2	-	26	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
83	-	83	10	-	73	גידול בהפרשה
1,287	-	1,287	259	164	864	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						הבנק
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
654	-	654	148	116	390	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
160	-	160	70	3	87	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
134	-	134	60	3	71	מיזוג חברה בת
(310)	-	(310)	(125)	(2)	(183)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
233	-	233	66	1	166	- מחיקות חשבונאיות
(77)	-	(77)	(59)	(1)	(17)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
871	-	871	219	121	531	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
57	-	57	7	-	50	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
5	-	5	1	-	4	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
(7)	-	(7)	-	-	(7)	מיזוג חברה בת
55	-	55	8	-	47	קישון בהפרשה
926	-	926	227	121	578	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018						הבנק
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
607	-	607	139	112	356	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
114	-	114	50	4	60	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(188)	-	(188)	(79)	(2)	(107)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
121	-	121	38	2	81	- מחיקות חשבונאיות
(67)	-	(67)	(41)	-	(26)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
654	-	654	148	116	390	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
54	-	54	8	-	46	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
3	-	3	(1)	-	4	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
57	-	57	7	-	50	גידול (קישון) בהפרשה
711	-	711	155	116	440	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

31 בדצמבר 2020						הבנק
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
39,271	3,182	36,089	350	-	35,739	שנבדקו על בסיס פרטני
50,920	-	50,920	16,700	28,336	5,884	שנבדקו על בסיס קבוצתי
28,408	-	28,408	-	28,320	88	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
90,191	3,182	87,009	17,050	28,336	41,623	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
707	-	707	32	-	675	שנבדקו על בסיס פרטני
497	-	497	217	164	116	שנבדקו על בסיס קבוצתי
165	-	165	-	164 ⁽²⁾	1	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
1,204	-	1,204	249	164	791	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2019						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי ⁽³⁾	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
35,225	-	308	35,533	2,769	38,302	שנבדקו על בסיס פרטני
5,371	25,583	17,226	48,180	-	48,180	שנבדקו על בסיס קבוצתי
233	25,566	-	25,799	-	25,799	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
40,596	25,583	17,534	83,713	2,769	86,482	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
472	-	33	505	-	505	שנבדקו על בסיס פרטני
59	121	186	366	-	366	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2	121 ⁽²⁾	-	123	-	123	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
531	121	219	871	-	871	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 124 מיליון ש"ח (31.12.19 - 89 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,866 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.19 - 2,838 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2020						המאוחד
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
7	1	5,834	44	39	5,751	פעילות לווים בישראל
20	11	5,512	27	53	5,432	ציבור - מסחרי
-	1	7,371	7	6	7,358	בינוי ונדל"ן - בינוי
16	26	23,081	309	888	21,884	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
43	39	41,798	387	986	40,425	שירותים פיננסיים
156	138	28,336	36	251 ⁽⁶⁾	28,049	מסחרי - אחר
18	39	21,333	154	175	21,004	סך הכל מסחרי
217	216	91,467	577	1,412	89,478	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	1,108	-	-	1,108	אנשים פרטיים - אחר
-	-	656	-	-	656	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
217	216	93,231	577	1,412	91,242	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
-	-	16	-	-	16	ציבור - מסחרי
-	-	764	-	-	764	בינוי ונדל"ן
-	-	780	-	-	780	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	780	-	-	780	אנשים פרטיים
-	-	1,859	-	-	1,859	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	2,639	-	-	2,639	ממשלות בחו"ל
						סך הכל פעילות בחו"ל
217	216	92,247	577	1,412	90,258	סך הכל ציבור
-	-	2,967	-	-	2,967	סך הכל בנקים
-	-	656	-	-	656	סך הכל ממשלות
217	216	95,870	577	1,412	93,881	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 29.ב.2.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 83 מיליון ש"ח (31.12.19 - 135 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיור בסך 16 מיליון ש"ח (31.12.19 - 19 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2019						המאוחד
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא פגומים	לא פגומים
בפיגור של 30 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
15	14	5,310	41	29	5,240	פעילות לווים בישראל
4	1	5,308	21	14	5,273	ציבור - מסחרי
25	-	7,994	3	6	7,985	בינוי ונדל"ן - בינוי
34	22	22,678	480	506	21,692	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
78	37	41,290	545	555	40,190	שירותים פיננסיים
218	186	25,583	10	218 ⁽⁶⁾	25,355	מסחרי - אחר
57	26	21,669	146	169	21,354	סך הכל מסחרי
353	249	88,542	701	942	86,899	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
-	-	964	-	-	964	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,039	-	-	1,039	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
353	249	90,545	701	942	88,902	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
-	-	22	8	-	14	ציבור - מסחרי
-	-	265	-	-	265	בינוי ונדל"ן
-	-	287	8	-	279	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	287	8	-	279	אנשים פרטיים
-	-	1,170	-	-	1,170	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	1,457	8	-	1,449	ממשלות בחו"ל
353	249	88,829	709	942	87,178	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	2,134	-	-	2,134	סך הכל ציבור
-	-	1,039	-	-	1,039	סך הכל בנקים
353	249	92,002	709	942	90,351	סך הכל ממשלות
						סך הכל

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטי, מועברים לטיפול כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מועברים לטיפול כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי ההלוואות לדיוור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. יצוין כי לאור הנחיות בנק ישראל מיום 21 באפריל 2020 וכחלק מהמאמצים לסייע ללווים בקשיים, הסדרי חוב שבוצעו עקב אירוע הקורונה בכדי לייצב לווים שאינם בפיגור שבמסגרתם שונו תנאי החוב ובפרט נדחו מועדי התשלום המקוריים, לא הובאו בחשבון בקביעת סטטוס הפיגור או סיווג החוב.

למידע נוסף בנוגע ליתרת התשלומים שנדחו בפועל, ראה באור 1.1 בדבר השפעות התפשטות נגיף הקורונה.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

31 בדצמבר 2020					המאוחד
יתרת קרן חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
898	44	6	10	38	בינוי ונדל"ן - בינוי
960	27	15	2	12	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,200	7	-	2	7	שרותים פיננסיים
2,029	309	43	130	266	מסחרי - אחר
5,087	387	64	144	323	סך הכל מסחרי
38	36	36	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
276	154	14	37	140	אנשים פרטיים - אחר
5,401	577	114	181	463	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,401	577	114	181	463	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
14	-	-	-	-	מסחרי אחר
14	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
14	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
14	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
5,415	577	114	181	463	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,415	577	114	181	463	סך הכל
					מזה:
	515	58	180	457	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	227	43	51	184	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
(2) יתרת חוב רשומה.
(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2019					המאוחד
ייתרת קרן חודית של חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
901	41	11	10	30	בינוי ונדל"ן - בינוי
809	21	13	2	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,023	3	-	1	3	שירותים פיננסיים
2,108	480	31	156	449	מסחרי - אחר
4,841	545	55	169	490	סך הכל מסחרי
11	10	10	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
252	146	14	35	132	אנשים פרטיים - אחר
5,104	701	79	204	622	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,104	701	79	204	622	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
8	8	8	-	-	בינוי ונדל"ן
15	-	-	-	-	מסחרי אחר
23	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
23	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
23	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
5,127	709	87	204	622	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,127	709	87	204	622	סך הכל
					מזה:
	654	40	204	614	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	248	31	42	217	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר									המאוחד
2020			2019			2018			
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית									
פעילות לווים בישראל									
ציבור-מסחרי									
35	-	-	38	-	-	47	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
33	-	-	22	-	-	36	1	1	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6	-	-	2	-	-	2	-	-	שרותים פיננסיים
452	1	-	396	2	1	324	3	2	מסחרי - אחר
526	1	-	458	2	1	409	4	3	סך הכל מסחרי
13	-	-	9	-	-	7	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
157	1	-	112	2	-	89	3	1	אנשים פרטיים - אחר
696	2	-	579	4	1	505	7	4	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל									
ציבור-מסחרי									
6	-	-	8	-	-	8	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
6	-	-	8	-	-	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
6	-	-	8	-	-	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
702	2 ⁽⁴⁾	-	587	4 ⁽⁴⁾	1	513	7 ⁽⁴⁾	4	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 33 מיליון ש"ח בשנת 2020 (שנת 2019 - 30 מיליון ש"ח, שנת 2018 - 36 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2020					המאוחד
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
13	1	-	-	12	בינוי ונדל"ן - בינוי
7	3	-	-	4	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
93	15	-	-	78	מסחרי - אחר
114	19	-	-	95	סך הכל מסחרי
113	34	-	-	79	אנשים פרטיים - אחר
227	53	-	-	174	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
227	53	-	-	174	סך הכל

31 בדצמבר 2019					המאוחד
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
12	4	-	-	8	בינוי ונדל"ן - בינוי
7	4	-	-	3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	-	-	-	2	שרותים פיננסיים
111	22	-	-	89	מסחרי - אחר
132	30	-	-	102	סך הכל מסחרי
108	29	-	-	79	אנשים פרטיים - אחר
240	59	-	-	181	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
8	-	-	-	8	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
248	59	-	-	189	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

המאוחד								
ארגונים מחדש שבוצעו								
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר								
2020			2019			2018		
מספר חוזים	יתרת חוב לפני ארגון מחדש	יתרת חוב לאחר רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב לפני ארגון מחדש	יתרת חוב לאחר רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב לפני ארגון מחדש	יתרת חוב לאחר רשומה
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש								
פעילות לווים בישראל								
ציבור-מסחרי								
31	9	8	37	10	10	30	6	6
19	13	13	5	1	1	3	-	-
5	2	2	5	3	3	6	1	1
325	73	73	339	71	71	301	71	70
380	97	96	386	85	85	340	78	77
1,406	62	60	1,528	74	71	1,284	56	54
1,786	159	156	1,914	159	156	1,624	134	131
סך הכל ציבור - פעילות בישראל								

המאוחד					
ארגונים מחדש שכשלו ⁽²⁾					
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר					
2020		2019		2018	
מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
18	3	15	2	18	1
1	-	1	1	3	-
3	-	2	-	1	1
164	12	165	18	141	16
186	15	183	21	163	18
623	15	561	16	547	13
809	30	744	37	710	31
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

31 בדצמבר 2020				שיעבוד ראשון: שיעור המימון - עד 60% שיעור המימון - מעל 60% שיעבוד משני או ללא שיעבוד סך הכל
יתרת הלוואות לדיור			סך הכל	
סך הכל	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון		
סיכון אשראי חוץ מאזני				
1,800	11,537	216		
1,149	5,038	84		
-	402	116		
2,949	16,977	416	28,336	

31 בדצמבר 2019				שיעבוד ראשון: שיעור המימון - עד 60% שיעור המימון - מעל 60% שיעבוד משני או ללא שיעבוד סך הכל	
יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל			
סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני				
1,481	10,516	235	17,495		
738	4,705	71	7,625		
1	368	127	463		
2,220	15,589	433	25,583		

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

4. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

31 בדצמבר 2020					
עסקאות סינדיקציה שזימו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽¹⁾			
		יתרה לסוף השנה			
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור
49	218	-	-	-	-
78	178	-	48	-	48
5	914	-	-	-	-
955	354	-	18	-	18
-	39	-	1	-	1
101	187	-	169	-	169
1,188	1,890	-	236	-	236
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1,188	1,890	-	236	-	236

כרייה וחציבה

תעשיה

אספקת חשמל

בינוי ונדל"ן

שירותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

31 בדצמבר 2019					
עסקאות סינדיקציה שזימו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽¹⁾			
		יתרה לסוף השנה			
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור
90	169	-	-	-	-
91	189	-	55	-	55
-	386	-	-	-	-
488	176	-	20	-	20
-	58	-	1	-	1
164	129	-	189	-	189
833	1,107	-	265	-	265
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
833	1,107	-	265	-	265

(1) לרבות אם הבנק נתן שירות מהותי בעסקת הסינדיקציה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

5. רכישה של אשראי לציבור

אשראי לציבור מסחרי שנרכש במהלך שנת 2020 מסתכם ב-3,422 מיליון ש"ח (לשנת 2019 - 3,546 מיליון ש"ח), מזה - אשראי בעייתי בסך של 9 מיליון ש"ח (לשנת 2019 - 9 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה

ליום 31 בדצמבר						המאוחד	
2019			2020				
סיכון אשראי חוץ מאזני (1)(3)	אשראי (2)(1)	מספר לווים (4)	סיכון אשראי חוץ מאזני (1)(3)	אשראי (2)(1)	מספר לווים (4)	תחום אשראי ללווה	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח	
616	283	195,556	649	275	195,159	עד 10	
844	415	77,281	862	394	78,342	עד 20	מ- 10
1,879	1,177	98,123	2,001	1,137	101,066	עד 40	מ- 20
3,102	3,182	105,484	3,330	2,965	105,601	עד 80	מ- 40
3,101	6,233	83,259	3,349	5,951	82,699	עד 150	מ- 80
2,485	8,726	53,630	2,601	8,563	53,351	עד 300	מ- 150
1,666	10,414	28,006	1,731	10,676	28,869	עד 600	מ- 300
2,485	15,309	21,265	2,815	17,104	23,759	עד 1,200	מ- 600
1,288	5,766	4,733	1,607	6,974	5,822	עד 2,000	מ- 1,200
1,096	3,876	1,826	1,368	4,325	2,112	עד 4,000	מ- 2,000
1,478	3,828	942	1,322	3,768	915	עד 8,000	מ- 4,000
2,045	6,216	660	2,446	6,394	700	עד 20,000	מ- 8,000
1,995	4,823	243	2,083	5,438	270	עד 40,000	מ- 20,000
5,412	13,785	227	5,341	13,138	210	עד 200,000	מ- 40,000
2,144	3,307	20	1,712	3,827	21	עד 400,000	מ- 200,000
670	2,057	4	1,044	2,343	6	עד 800,000	מ- 400,000
279	1,705	2	1,109	798	2	עד 1,200,000	מ- 800,000
32,585	91,102	671,261	35,370	94,070	678,904	סך הכל	

- (1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 92,247 מיליון ש"ח, 646 מיליון ש"ח ו-1,177 מיליון ש"ח, בהתאמה (31.12.19 - 88,829 מיליון ש"ח, 1,628 מיליון ש"ח ו-645 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של לווה.
- (4) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

הבנק				המאוחד			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים ⁽¹⁾		יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים ⁽¹⁾	
		31 בדצמבר				31 בדצמבר	
2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
-	1	133	174	-	1	135	177
6	12	633	633	6	14	914	891
4	4	2,292	2,061	5	4	2,325	2,132
-	-	2	3	-	-	-	-
19	27	4,015	3,729	20	27	4,140	3,840
-	-	2,267	2,363	-	-	2,268	2,364
13	20	8,694	9,810	13	21	9,463	10,683
4	7	5,140	6,196	4	7	5,197	6,217
4	6	6,999	7,481	4	6	7,923	8,451
-	-	277	267	-	-	277	267
-	-	172	300	-	-	172	300
5	6	1,473	1,564	5	6	1,511	1,580

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

אשראי תעודות
 ערבויות להבטחת אשראי
 ערבויות לרכשי דירות
 ערבויות וכתבי שיפוי לחברות מאוחדות להבטחת
 אשראי שהן העניקו
 ערבויות והתחייבויות אחרות
 מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
 מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות
 לפי דרישה שלא נוצלו
 התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
 מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
 מסגרות להשאלות ניירות ערך
 ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה
 והמעו"ף (ראה באור 25(ד', ה'))
 התחייבויות להוצאת ערבויות

- (1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. ערבויות

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לשפר את יכולת האשראי שלהם ולאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. בעבור חוזים מסוימים, אשר עונים להגדרת ערבות, הבנק מכיר במועד ההכרה לראשונה, בהתחייבות בגובה השווי ההוגן של המחויבות בגין הערבות בעת הנפקת הערבות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות.

ליום 31 בדצמבר 2020, סך העלות המופחתת של ההתחייבויות הקשורות לערבויות כמפורט בטבלאות מטה, הינה בסך של 31 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - סך של 33 מיליון ש"ח). העלות המופחתת של הערבויות הפיננסיות והביצוע כלולה בסעיף "התחייבויות אחרות".

1. כללי

הסכום המקסימלי של תשלומים עתידיים פוטנציאליים									
ליום 31 בדצמבר 2019					ליום 31 בדצמבר 2020				
פיקעה בעוד שנה או פחות	פיקעה בין שנה ועד שלוש שנים	פיקעה מעל שלוש שנים	סך הכל	יתרה בספרים	פיקעה בעוד שנה או פחות	פיקעה בין שנה ועד שלוש שנים	פיקעה מעל שלוש שנים	סך הכל	יתרה בספרים
במיליוני ש"ח					במיליוני ש"ח				
666	232	16	914	5	666	205	20	891	5
2,097	191	37	2,325	9	673	1,384	75	2,132	8
3,328	726	393	4,447	19	3,314	705	298	4,317	18
586	482	443	1,511	-	453	1,115	12	1,580	-
6,677	1,631	889	9,197	33	5,106	3,409	405	8,920	31

2. הערכת סיכון הערבות

הסכום המקסימלי של תשלומים עתידיים פוטנציאליים									
ליום 31 בדצמבר 2019					ליום 31 בדצמבר 2020				
מדורגות בדירוג השקעה	לא מדורגות	מדורגות שלא בדירוג השקעה	סך הכל	ללא מדורגות	מדורגות בדירוג השקעה	לא מדורגות	מדורגות שלא בדירוג השקעה	סך הכל	ללא מדורגות
במיליוני ש"ח					במיליוני ש"ח				
880	28	6	914	8	834	49	8	891	8
2,262	63	-	2,325	-	2,120	12	-	2,132	-
4,300	83	64	4,447	29	4,170	118	29	4,317	18
1,434	25	52	1,511	13	1,567	-	13	1,580	-
8,876	199	122	9,197	50	8,691	179	50	8,920	31

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

(במיליוני ש"ח)

המאוחד						
31 בדצמבר 2020						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
57,802	-	230	102	2,518	-	54,952
13,105	307	-	1,611	4,183	285	6,719
11	-	-	-	-	-	11
90,970	565	63	1,010	3,070	11,185	75,077
656	-	-	-	-	620	36
636	636	-	-	-	-	-
965	965	-	-	-	-	-
272	272	-	-	-	-	-
1,897	791	33	102	140	46	785
1,464	567	-	-	69	6	822
167,778	4,103	326	2,825	9,980	12,142	138,402
141,677	566	1,190	3,086	18,609	5,365	112,861
2,992	-	39	16	358	-	2,579
459	-	1	1	136	-	321
4,394	-	-	-	-	4,153	241
2,314	790	34	220	303	11	956
6,407	223	1	3	89	71	6,020
158,243	1,579	1,265	3,326	19,495	9,600	122,978
9,535	2,524	(939)	(501)	(9,515)	2,542	15,424
-	-	930	458	9,554	(319)	(10,623)
-	-	-	28	(268)	-	240
-	-	-	30	(16)	-	(14)
9,535	2,524	(9)	15	(245)	2,223	5,027
-	-	-	10	(42)	-	32
-	-	4	244	374	-	(622)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד						
31 בדצמבר 2019						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
37,530	-	157	175	1,067	-	36,131
10,995	339	-	1,698	4,975	349	3,634
9	-	-	-	-	-	9
87,899	646	89	607	2,968	10,273	73,316
1,039	-	-	-	-	624	415
605	605	-	-	-	-	-
996	996	-	-	-	-	-
248	248	-	-	-	-	-
1,091	451	18	40	107	50	425
698	34	-	1	10	4	649
141,110	3,319	264	2,521	9,127	11,300	114,579
120,052	648	1,126	3,059	15,124	5,315	94,780
1,137	-	9	18	225	-	885
353	-	1	1	42	1	308
3,674	-	-	-	-	3,198	476
1,247	449	11	102	174	12	499
5,723	75	1	4	32	75	5,536
132,186	1,172	1,148	3,184	15,597	8,601	102,484
8,924	2,147	(884)	(663)	(6,470)	2,699	12,095
-	-	913	842	6,346	81	(8,182)
-	-	-	(137)	(7)	-	144
-	-	-	(16)	114	-	(98)
8,924	2,147	29	26	(17)	2,780	3,959
-	-	-	(223)	(32)	-	255
-	-	-	399	704	-	(1,103)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעה בחברה כלולה

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק						
31 בדצמבר 2020						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
56,757	-	230	101	2,517	200	53,709
12,480	307	-	1,505	4,153	280	6,235
11	-	-	-	-	-	11
85,805	565	64	1,001	3,062	11,052	70,061
35	-	-	-	-	-	35
1,198	1,198	-	-	-	-	-
936	936	-	-	-	-	-
264	264	-	-	-	-	-
1,904	791	33	107	142	46	785
1,389	526	-	-	69	4	790
160,779	4,587	327	2,714	9,943	11,582	131,626
135,527	566	1,177	2,932	18,344	6,877	105,631
5,511	-	53	61	592	290	4,515
459	-	1	1	136	-	321
2,086	-	-	-	-	2,077	9
2,314	790	34	220	302	11	957
5,741	223	1	3	89	67	5,358
151,638	1,579	1,266	3,217	19,463	9,322	116,791
9,141	3,008	(939)	(503)	(9,520)	2,260	14,835
-	-	930	458	9,554	(319)	(10,623)
-	-	-	28	(268)	-	240
-	-	-	30	(16)	-	(14)
9,141	3,008	(9)	13	(250)	1,941	4,438
-	-	-	10	(42)	-	32
-	-	4	244	374	-	(622)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעות בחברות מוחזקות
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק						
31 בדצמבר 2019						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
36,528	-	102	174	1,066	297	34,889
10,736	339	-	1,593	4,961	332	3,511
9	-	-	-	-	-	9
82,842	646	89	599	2,960	10,134	68,414
415	-	-	-	-	-	415
1,278	1,278	-	-	-	-	-
964	964	-	-	-	-	-
238	238	-	-	-	-	-
1,096	451	18	44	107	50	426
667	34	-	-	10	2	621
134,773	3,950	209	2,410	9,104	10,815	108,285
114,836	648	1,115	2,926	14,877	5,881	89,389
2,640	-	144	33	454	187	1,822
353	-	1	1	42	1	308
2,055	-	-	-	-	2,044	11
1,247	449	11	102	174	12	499
5,074	75	-	4	31	72	4,892
126,205	1,172	1,271	3,066	15,578	8,197	96,921
8,568	2,778	(1,062)	(656)	(6,474)	2,618	11,364
-	-	913	834	6,346	81	(8,174)
-	-	-	(137)	(7)	-	144
-	-	-	(16)	114	-	(98)
8,568	2,778	(149)	25	(21)	2,699	3,236
-	-	-	(223)	(32)	-	255
-	-	-	399	704	-	(1,103)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעות בחברות מוחזקות

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

באור 31 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

המאוחד	תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
	31 בדצמבר 2020				
	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים
	במיליוני ש"ח				
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)					
נכסים	67,713	5,138	17,588	11,755	10,738
התחייבויות	99,415	13,072	8,429	2,108	3,222
הפרש	(31,702)	(7,934)	9,159	9,647	7,516
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(7,597)	(3,181)	(286)	42	(1)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	131	76	(57)	6	-
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(39,168)	(11,039)	8,816	9,695	7,515
מטבע חוץ					
נכסים	3,559	1,252	2,574	886	854
התחייבויות	21,050	1,724	839	74	66
הפרש	(17,491)	(472)	1,735	812	788
מזה: הפרש בדולר	(13,865)	(576)	1,667	706	696
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	7,597	3,181	286	(42)	1
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	(131)	(76)	57	(6)	-
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(10,025)	2,633	2,078	764	789
סך הכל					
נכסים*	71,272	6,390	20,162	12,641	11,592
התחייבויות**	120,465	14,796	9,268	2,182	3,288
הפרש	(49,193)	(8,406)	10,894	10,459	8,304
	15,306	5,739	16,343	11,175	8,442
	116,683	13,407	7,102	1,270	520

31 בדצמבר 2019*					
	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים	
	במיליוני ש"ח				
נכסים	55,547	6,239	19,976	11,034	9,227
התחייבויות	99,751	13,940	8,287	2,197	1,406
הפרש	(44,204)	(7,701)	11,689	8,837	7,821

* סווג מחדש.

- (1) בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות (כולל החוץ מאזניים) לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופה הנותנת למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. נקבעו כללים לגבי תזרימי המזומנים הנובעים מנכסים והתחייבויות ברבית משתנה שמועד ההשתנות שלהם קודם למועד הפרעון של הקרן ו/או הרבית שלהם. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.
- (2) כולל נכסים בסך 173 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (31.12.19 - 276 מיליון ש"ח).
- (3) כפי שנכללה בבאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- (4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- (5) אשראי בתנאי חח"ד סווג בהתאם לתקופת מסגרת האשראי במסגרת בסך של 3,701 מיליון ש"ח (31.12.19 - 4,649 מיליון ש"ח). אשראי בחריגה מהמסגרת בסך של 127 מיליון ש"ח, סווג ללא מועד פרעון (31.12.19 - 215 מיליון ש"ח).

יתרה מאזנית ⁽³⁾								
שיעור תשואה חוזי ⁽⁴⁾	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾⁽⁵⁾		סך הכל תזרימי מזומנים ⁽⁵⁾	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל	במיליוני ש"ח						
באחוזים								
2.59	150,752	166	162,147	3,377	13,166	17,878	6,791	8,003
0.92	132,705	17	133,393	116	706	2,334	2,240	1,751
	18,047	149	28,754	3,261	12,460	15,544	4,551	6,252
	(10,942)	-	(11,023)	-	-	-	-	-
	226	-	156	-	-	-	-	-
	7,331	149	17,887	3,261	12,460	15,544	4,551	6,252
1.26	12,923	26	13,207	-	151	2,288	249	1,394
1.14	23,959	1	23,947	-	-	94	44	56
	(11,036)	25	(10,740)	-	151	2,194	205	1,338
	(9,589)	15	(9,367)	-	3	1,647	144	211
	10,942	-	11,023	-	-	-	-	-
	(226)	-	(156)	-	-	-	-	-
	(320)	25	127	-	151	2,194	205	1,338
2.50	163,675	192	175,354	3,377	13,317	20,166	7,040	9,397
0.92	156,664	18	157,340	116	706	2,428	2,284	1,807
	7,011	174	18,014	3,261	12,611	17,738	4,756	7,590
2.75	90,405	173	101,502	2,972	13,154	16,077	5,456	6,838
0.46	141,111	1	141,230	-	87	433	541	1,187

שיעור תשואה חוזי ⁽⁴⁾	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾⁽⁵⁾		סך הכל תזרימי מזומנים ⁽⁵⁾	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל	במיליוני ש"ח						
2.76	137,791	290	149,127	2,829	11,623	17,930	6,700	8,022
1.24	131,014	38	131,947	107	341	3,688	1,260	970
	6,777	252	17,180	2,722	11,282	14,242	5,440	7,052

באור 31 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון ⁽¹⁾ (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק	תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
	31 בדצמבר 2020				
	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים
	במיליוני ש"ח				
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)					
נכסים	68,166	4,585	14,958	10,415	9,130
התחייבויות	94,371	12,512	7,743	2,078	3,193
הפרש	(26,205)	(7,927)	7,215	8,337	5,937
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(7,597)	(3,181)	(286)	42	(1)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	131	76	(57)	6	-
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(33,671)	(11,032)	6,872	8,385	5,936
מטבע חוץ					
נכסים	3,728	1,224	2,421	877	851
התחייבויות	20,919	1,722	833	75	67
הפרש	(17,191)	(498)	1,588	802	784
מזה: הפרש בדולר	(13,669)	(602)	1,524	699	696
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	7,597	3,181	286	(42)	1
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	(131)	(76)	57	(6)	-
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(9,725)	2,607	1,931	754	785
סך הכל					
נכסים*	71,894	5,809	17,379	11,292	9,981
התחייבויות**	115,290	14,234	8,576	2,153	3,260
הפרש	(43,396)	(8,425)	8,803	9,139	6,721
* מזה: אשראי לציבור	14,669	5,361	15,083	10,239	7,687
** מזה: פקדונות הציבור	109,457	13,158	6,699	1,377	616

31 בדצמבר 2019*					
	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד שלוש שנים
	במיליוני ש"ח				
נכסים	54,995	5,810	17,542	10,034	8,260
התחייבויות	95,155	13,375	7,501	2,148	1,398
הפרש	(40,160)	(7,565)	10,041	7,886	6,862

* סווג מחדש.

- (1) בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות (כולל החוץ מאזניים) לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופה הנותרת למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. נקבעו כללים לגבי תזרימי המזומנים הנובעים מנכסים והתחייבויות ברביית משתנה שמועד ההשתנות שלהם קודם למועד הפרעון של הקרן ו/או הרביית שלהם. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.
- (2) כולל נכסים בסך 167 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (31.12.19 - 264 מיליון ש"ח).
- (3) כפי שנכללה בבאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- (4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הרביית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- (5) אשראי בתנאי חח"ד סווג בהתאם לתקופת מסגרת האשראי במסגרת בסך של 3,382 מיליון ש"ח (31.12.19 - 4,237 מיליון ש"ח). אשראי בחריגה מהמסגרת בסך של 121 מיליון ש"ח, סווג ללא מועד פרעון (31.12.19 - 203 מיליון ש"ח).

יתרה מאזנית(3)								
שיעור תשואה חוזי(4)	ללא תקופת פרעון(2)(5)		סך הכל תזרימי מזומנים(5)	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל	במיליוני ש"ח						
באחוזים								
2.54	143,411	160	154,221	3,377	13,134	17,087	6,194	7,175
0.94	126,241	17	126,926	116	681	2,293	2,225	1,714
	17,170	143	27,295	3,261	12,453	14,794	3,969	5,461
	(10,942)	-	(11,023)	-	-	-	-	-
	226	-	156	-	-	-	-	-
	6,454	143	16,428	3,261	12,453	14,794	3,969	5,461
1.27	12,781	26	13,061	-	151	2,225	250	1,334
1.15	23,818	1	23,808	-	-	92	46	54
	(11,037)	25	(10,747)	-	151	2,133	204	1,280
	(9,591)	15	(9,372)	-	3	1,624	143	210
	10,942	-	11,023	-	-	-	-	-
	(226)	-	(156)	-	-	-	-	-
	(321)	25	120	-	151	2,133	204	1,280
2.46	156,192	186	167,282	3,377	13,285	19,312	6,444	8,509
0.95	150,059	18	150,734	116	681	2,385	2,271	1,768
	6,133	168	16,548	3,261	12,604	16,927	4,173	6,741
2.68	85,240	167	95,780	2,972	13,121	15,345	5,040	6,263
0.48	134,961	1	135,093	-	63	408	2,043	1,272

שיעור תשואה חוזי(4)	ללא תקופת פרעון(2)(5)		סך הכל תזרימי מזומנים(5)	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל	במיליוני ש"ח						
באחוזים								
2.70	130,823	278	141,439	2,829	11,584	17,126	6,184	7,075
1.29	125,033	38	125,866	107	321	3,671	1,237	953
	5,790	240	15,573	2,722	11,263	13,455	4,947	6,122

באור 32א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

המאוחד					
31 בדצמבר 2020					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
57,803	4	57,120	679	57,802	נכסים פיננסיים
13,231	90	5,978	7,163	13,105	מזומנים ופקדונות בבנקים
11	-	11	-	11	ניירות ערך ⁽²⁾
91,821	88,229	332	3,260	90,970	ניירות ערך שנשאלו
655	620	35	-	656	אשראי לציבור, נטו
1,897	376	612	909	1,897	אשראי לממשלה
388	141	-	247	388	נכסים בגין מכשירים נגזרים
165,806	89,460	64,088	12,258	164,829 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
141,530	35,020	103,076	3,434	141,677	פקדונות הציבור
2,985	1,755	1,230	-	2,992	פקדונות מבנקים
466	44	422	-	459	פקדונות הממשלה
4,447	102	-	4,345	4,394	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,314	13	1,392	909	2,314	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,928	4,153	517	258	4,929	התחייבויות פיננסיות אחרות
156,670	41,087	106,637	8,946	156,765 ⁽³⁾	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
31	31	-	-	31	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
960	960	-	-	960	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 12, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 15,875 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 6,007 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 32א-ב.32א.ד.
- (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 32א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד					
31 בדצמבר 2019					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
37,530	682	36,843	4	37,529	
10,995	4,249	6,768	102	11,119	
9	-	9	-	9	
87,899	3,379	327	84,926	88,632	
1,039	-	35	1,001	1,036	
1,091	539	359	193	1,091	
178	42	-	136	178	
138,741 ⁽³⁾	8,891	44,341	86,362	139,594	
120,052	4,032	84,362	31,463	119,857	
1,137	-	1,136	4	1,140	
353	-	306	55	361	
3,674	3,597	-	149	3,746	
1,247	540	695	12	1,247	
4,315	47	471	3,794	4,312	
130,778 ⁽³⁾	8,216	86,970	35,477	130,663	
33	-	-	33	33	
927	-	-	927	927	

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך⁽²⁾

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו

אשראי לממשלה

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים אחרים

סך הכל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 12, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים בסך 13,330 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,328 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על

מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 32א.ב-32א.ד.

(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 32א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית. בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - השווי ההוגן נאמד לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבות). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. ברבעון השלישי של השנה, בוצע עדכון למודל אשר הקטין את השווי ההוגן בסך של 17 מיליון ש"ח. מספרי ההשוואה לא הוצגו מחדש.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות. בשנת 2020, בוצע עדכון למודל אשר הגדיל את השווי ההוגן בסך של 46 מיליון ש"ח. מספרי ההשוואה לא הוצגו מחדש. תזרימי המזומנים בגין פקדונות הציבור הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוסס על מודל סטטיסטי. עדכון זה הגדיל את השווי ההוגן בסך של 11 מיליון ש"ח. מספרי ההשוואה לא הוצגו מחדש.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 32 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2020				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
4,354	5,724	-	-	10,078
187	-	-	-	187
206	-	-	-	206
909	612	376	-	1,897
3,507	-	-	-	3,507
9,163	6,336	376	-	15,875
נכסים				
אגרות חוב זמינות למכירה				
מניות שאינן למסחר				
ניירות ערך למסחר				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
אחר				
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
אחר				
סך כל ההתחייבויות				

31 בדצמבר 2019				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
2,033	6,470	-	-	8,503
210	-	-	-	210
105	-	-	-	105
539	359	193	-	1,091
3,421	-	-	-	3,421
6,308	6,829	193	-	13,330
נכסים				
אגרות חוב זמינות למכירה				
מניות שאינן למסחר				
ניירות ערך למסחר				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
אחר				
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
אחר				
סך כל ההתחייבויות				

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2020					רווחים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סך הכל שווי הוגן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	רמה 3	
2	-	30	-	30	השקעה במניות
-	-	-	20	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2019					רווחים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
סך הכל שווי הוגן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	רמה 3	
2	-	27	-	27	השקעה במניות
-	-	-	35	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 32 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020
נכסים בגין מכשירים נגזרים	193	1,857	58	(1,732)	-	-	376
התחייבויות	12	(7)	-	(6)	-	-	13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(3)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019
נכסים בגין מכשירים נגזרים	252	766	68	(893)	-	-	193
התחייבויות	13	(1)	-	(2)	-	-	12
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							-

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 32 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 31 בדצמבר 2020						
טווח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי		
במיליוני ש"ח						
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי רבית אחר	
					- חוזי מטבע חוץ	
					התחייבויות	
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי מטבע חוץ	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה	
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	
					שווי הוגן של בטחונות	
					20	
ליום 31 בדצמבר 2019						
טווח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי		
במיליוני ש"ח						
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי רבית אחר	
					- חוזי מטבע חוץ	
					התחייבויות	
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי מטבע חוץ	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה	
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	
					שווי הוגן של בטחונות	
					35	

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטינון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 33 - בעלי עניין וצדדים קשורים
(במיליוני ש"ח)

א. יתרות

31 בדצמבר 2020					
בעלי עניין ⁽¹⁾					
מחזיקי מניות					
אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾			
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן		
-	-	-	-		אשראי לציבור
-	-	-	-		השקעה בחברה כלולה ⁽⁹⁾
-	-	-	-		נכסים אחרים
-	-	3	2		פקדונות הציבור
-	-	-	-		התחייבויות אחרות
-	-	4,428	4,428		מניות (כלול בהון) ⁽¹⁰⁾
-	-	-	-		סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽⁹⁾⁽¹¹⁾

31 בדצמבר 2019					
בעלי עניין ⁽¹⁾					
מחזיקי מניות					
אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾			
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן		
-	-	-	-		אשראי לציבור
-	-	-	-		השקעה בחברה כלולה ⁽⁹⁾
-	-	-	-		נכסים אחרים
24	22	11	2		פקדונות הציבור
-	-	-	-		התחייבויות אחרות
-	-	4,139	4,139		מניות (כלול בהון) ⁽¹⁰⁾
-	-	-	-		סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽⁹⁾⁽¹¹⁾

הערות לטבלה ראה עמוד 234.

בעלי עניין ⁽¹⁾									
צדדים קשורים ⁽¹⁾					מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה				
המוחזקים על ידי הבנק		חברה כלולה ⁽⁷⁾		אחרים ⁽⁸⁾	אחרים ⁽⁶⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן		היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	
6	6	601	500		4	3	11	10	
-	-	636	636		-	-	-	-	
-	-	1	1		-	-	-	-	
91	80	9	7				25	13	
-	-	-	-				28	28	
-	-	-	-				-	-	
-	-	7	5		1	1	4	3	

בעלי עניין ⁽¹⁾									
צדדים קשורים ⁽¹⁾					מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה				
המוחזקים על ידי הבנק		חברה כלולה ⁽⁷⁾		אחרים ⁽⁸⁾	אחרים ⁽⁶⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן		היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	
8	-	911	600		10	5	15	14	
-	-	617	605		-	-	-	-	
-	-	1	1		4	3	-	-	
105	63	16	6				17	12	
-	-	-	-				36	36	
-	-	-	-				-	-	
2	-	7	7		63	55	4	3	

באור 33 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. תמצית תוצאות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעלי עניין ⁽¹⁾									
מחזיקי מניות									
בעלי שליטה ⁽²⁾			אחרים ⁽³⁾			נושאי משרה ⁽⁴⁾			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	הסעיף ברווח והפסד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות רבית, נטו*
-	-	-	8	8	-	-	-	-	הכנסות (הוצאות) שאינן מרבית
33	37	29	-	-	-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות**
(33)	(37)	(29)	8	8	-	-	-	-	סך הכל

* פירוט בסעיף קטן ד. להלן.

** פירוט בסעיף קטן ג. להלן.

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהתאגיד הבנקאי ומחברות מוחזקות)

שכר ומשכורות לבעלי עניין מהבנק ומחברות מוחזקות שלו*					
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
נושאי משרה ⁽⁴⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾	
מספר מקבלי ההטבות		מספר מקבלי ההטבות		מספר מקבלי ההטבות	
סך ההטבות		סך ההטבות		סך ההטבות	
17		17		16	
29**		33**		25**	
11		11		12	
4		4		4	

* לא כולל מס שכר.

** מזה: הטבות עובד לזמן קצר - 24 מיליון ש"ח (2019 - 30 מיליון ש"ח, 2018 - 27 מיליון ש"ח), הטבות אחרות לאחר סיום העסקה - 1 מיליון ש"ח (2019 - 3 מיליון ש"ח, 2018 - 2 מיליון ש"ח).

הערות:

- בעל עניין, צד קשור, איש קשור - כהגדרתו בסעיף ד.80 בהוראות הדיווח לציבור.
- מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם - בהתאם לסעיף ד.80(1) בהוראות הדיווח לציבור.
- מחזיקים אחרים - לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי - בהתאם לסעיף ד.80(2) בהוראות הדיווח לציבור.
- נושאי משרה - בהתאם לסעיף ד.80(3) בהוראות הדיווח לציבור.
- על בסיס היתרות בסופי החודשים.
- בהתאם לסעיף ד.80(4) בהוראות הדיווח לציבור, תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין לפי חוק ניירות ערך, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים.
- חברה כלולה - בהתאם לסעיף ד.80(7) בהוראות הדיווח לציבור.
- בהתאם לסעיף ד.80(8) בהוראות הדיווח לציבור.
- פירוט של סעיפים אלה כלול גם בבאורים כדלקמן: באור 12 - ניירות ערך, באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ובאור 26 - ערבויות.
- אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון התאגיד הבנקאי.
- סיכויי אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.

צדדים קשורים ⁽¹⁾						בעלי עניין		
המוחזקים על ידי הבנק						אחרים ⁽⁶⁾		
אחרים ⁽⁸⁾			חברה כלולה ⁽⁷⁾			לשנה שנתיימה		
ביום 31 בדצמבר			ביום 31 בדצמבר			ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
-	-	-	5	4	3	-	-	-
-	-	-	(2)	2	(2)	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	5	6
-	-	-	3	6	1	(4)	(5)	(6)

ד. הכנסות רבית, נטו בעסקאות של התאגיד הבנקאי וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים*

מזה: חברה כלולה			המאוחד			בגין נכסים מאשראי לציבור סך כל ההכנסות רבית, נטו
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
5	4	3	5	4	3	
5	4	3	5	4	3	

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 33.ה להלן.
הערות לטבלה ראה עמוד 234.

ה. רכישת השליטה בבנק

ביום 19 בספטמבר 2003, הועברה השליטה בחברת פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"), החברה האם של הבנק, אל בינוהן בע"מ (להלן - "בינוהן") וקבוצת ליברמן האוסטרלית (המורכבת ממשפחת מיכאל והלן אבלס וממשפחת ליברמן, (ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן) באמצעות אינסטנז הולדינגס בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ, בחלקים שווים ביניהן). בין הרוכשים קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה. העברת השליטה בבנק נעשתה בהתאם להיתר נגיד בנק ישראל, מיום 27 באוגוסט 2003, לרכישת שליטה ואמצעי שליטה בחברת פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, שניתן לפי חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981. בהיתר נקבעו תנאים שונים והתחייבויות שונות לגבי אופן החזקת אמצעי השליטה, העברתם והיחסים בין מקבלי ההיתר לבין פיבי ולבין הבנק. ההיתר קובע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 31 במרס 2003 וכי אם ייצברו הפסדים לאחר מועד זה - לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. יתרת העודפים שהיו ניתנים לחלוקה נכון ליום 31 במרס 2003 הסתכמה בסך 2,391 מיליון ש"ח. בהתאם לתקונים בהיתר מעת לעת, ובהתאם לדיווח פיבי:

מאז 2015 מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו שמואלי ודפנה בינו אור, מחזיקים בחלקים שווים באמצעי השליטה בבינוהן (כל אחד מהם מחזיק 25%).

ביום 24 במרס 2013, העבירה אינסטנז הולדינגס לאינסטנז מספר 2 בע"מ (הנשלטת גם היא באופן מלא, באמצעות גופים אוסטרליים, על ידי ה"ה הלן ומיכאל (מייקל) אבלס, להלן - "אינסטנז 2"), את מלוא החזקותיה של אינסטנז הולדינגס בפיבי. עם העברת המניות אינסטנז 2 הצטרפה כצד להסכם בעלי המניות בין אינסטנז הולדינגס, בינוהן ודולפין אנרגיות, כפי שתוקן מעת לעת, ואינסטנז הולדינגס ממשיכה להיות צד להסכם בעלי המניות והינה ערבה להתחייבויות אינסטנז 2. בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים: החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כלדהלן: בינוהן בע"מ - 28.54%, אינסטנז 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68% (החזקות כל בעלי השליטה בפיבי מהוות את גרעין השליטה בה, בהתאם להיתר השליטה מבנק ישראל). פיבי מחזיקה ב- 48.34% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק ומזכויות ההצבעה בו (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר בנק ישראל).

ו. (1) הסכם ההעסקה של מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק, היה לתקופה של חמש שנים החל מיום 19 במרס 2007 כאשר נקבע כי בתום תקופת ההסכם המקורי, יימשך ההסכם לתקופה בלתי קצובה, וכל צד יהיה רשאי להביאו לסיומו בהודעה כתובה של שלושה חודשים מראש. בעקבות פרסום חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן - "חוק התגמול"), ביום 20 בנובמבר 2016, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק, את תנאי ההעסקה של מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר צדיק, החל מיום 12 באוקטובר 2016 (להלן - "יום התחילה"), בשים לב להוראות חוק התגמול (להלן - "תנאי ההעסקה"), כאשר אין בתנאי ההעסקה כדי לפגוע בזכויות שנצברו למנכ"ל עד ליום התחילה. בהתאם לתנאי ההעסקה, תקרת התגמול הקבוע השנתי של מנכ"ל הבנק תעמוד על התקרה הקבועה בסעיף 2(א) לחוק התגמול (לא כולל תשלומים והפרשות בגין פיצויי פטורים ותשלום פנסיוני על פי דין, כמפורט בתנאי ההעסקה). ככל שהתקרה המותרת לפי חוק התגמול (לרבות לפי סעיף 2(ב) לחוק) תאפשר זאת, יגדל רכיב התגמול הקבוע של המנכ"ל ברכיב קבוע נוסף, שלא יעלה על 2.5 משכורות חודשיות לשנה. בגין רכיב התגמול הקבוע הנוסף יבוצעו על ידי הבנק תשלומים והפרשות לפיצויי פטורים ותשלום פנסיוני על פי דין. בהתאם לכך, התגמול הקבוע השנתי של המנכ"ל בגין שנת 2020 עומד על התקרה לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול ביחס לשנת 2020.

משכורתה של המנכ"ל צמודה למדד המחירים לצרכן בהתאם לחוק התגמול. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. המנכ"ל זכאית להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות, לדמי הבראה ולהחזר הוצאות הקשורות במילוי תפקידה, וחופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם לתנאי העסקתה. המנכ"ל זכאית לרכב של הבנק. למנכ"ל הזכות לבקש לערוך שינויים במשכורתה החודשית ו/או בתנאים הנלווים, בכפוף לשינויים והתאמות מקבילים, ובכפוף לכל דין ולתקרת התגמול הקבוע (כהגדרתה בתנאי ההעסקה).

בהתאם לתנאי ההעסקה, הבנק או המנכ"ל יהיו רשאים להודיע, בכל עת במהלך תקופת ההעסקה, לצד האחר על סיום ההעסקה, במועד שיחול לפחות 3 חודשים מראש. בתקופת ההודעה המוקדמת, ככל שהמנכ"ל עבדה במהלכה, תהיה המנכ"ל זכאית למשכורת החודשית ולתנאים הנלווים. עלות המשכורת החודשית והתנאים הנלווים בתקופת ההודעה המוקדמת הופרשה במלואה בדוחות הכספיים של הבנק קודם ליום התחילה ותשלום למנכ"ל, על פי ההפרשה האמורה, ככל שהבנק יחליט שלא להעסיק את המנכ"ל בתקופת ההודעה המוקדמת.

בתנאי ההעסקה הוגדרה תקופת הגבלת תחרות של 3 חודשים במשכורת מלאה, אשר עלותה כחלק מתנאי ההעסקה הקודמים של המנכ"ל הפרשה בדוחות הכספיים של הבנק עובר ליום התחילה, ותשלום למנכ"ל, על פי הפרשה האמורה, במקרה של סיום יחסי עובד - מעביד בהתאם לתנאי ההעסקה.

ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק למנכ"ל מענק שנתי בסך כספי שלא יעלה על סך של 2 משכורות חודשיות, אם מצאו כי קיימים טעמים מצדיקים זאת, בכפוף לתקרה המותרת לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול.

עבור תקופת העסקתה, החל מיום התחילה, תהיה המנכ"ל זכאית לפיצויי פיטורים על פי חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 ותקנותיו, על בסיס המשכורת החודשית, כפי שתהיה במועד סיום יחסי עובד - מעביד או לכספים והזכויות שיצטברו לזכותה בהסדר הפנסיוני בגין הפרשות לפיצויי פיטורים במהלך התקופה לאחר יום התחילה, לפי הגבוה מבין השניים. המנכ"ל זכאית לפיצויי פיטורים לפי דין ופיצויי פיטורים מוגדלים עבור תקופת העסקתה עד ליום התחילה, שהופרשו בדוחות הכספיים של הבנק באופן שוטף עד ליום התחילה, הופקדו בקופות עבורה וישוחררו לידיה במועד סיום יחסי העבודה.

ככל שההוצאה בשל עלות השכר שהבנק יישא בגין שנת המס בקשר עם המנכ"ל תעלה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק התגמול, חלק מן התגמול שישולם לא יוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק התגמול.

(2) תנאי העסקת יו"ר הבנק:

א. גברת אירית איזקסון כיהנה כדירקטורית וכיו"ר דירקטוריון הבנק החל מיום 1 בינואר 2017 ועד ליום 23 בפברואר 2020. תקרת התגמול הקבוע השנתי של יו"ר הדירקטוריון עמדה על 2.3 מיליון ש"ח (לא כולל תשלומים והפרשות בגין פיצויי פיטורים ותשלום פנסיוני על פי דין ולא כולל הפרשה בגין תקופת אי תחרות, כמפורט בתנאי ההעסקה).

משכורתה של גב' איזקסון היתה צמודה למדד המחירים לצרכן בהתאם לחוק התגמול. במקרה של ירידת מדד, השכר לא השתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. גב' איזקסון היתה זכאית להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות, לדמי הבראה ולהחזר הוצאות הקשורות במילוי תפקידה, וחופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם לתנאי העסקתה וכן היתה זכאית לרכב של הבנק. לגב' איזקסון היתה הזכות לבקש לערוך שינויים במשכורתה החודשית ו/או בתנאים הנלווים, בכפוף לשינויים והתאמות מקבילים, ובכפוף לכל דין ולתקרת התגמול הקבוע (כהגדרתה בתנאי ההעסקה).

ב. מר יעקב סייט כיהן כממלא מקום יו"ר דירקטוריון הבנק מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 15 בספטמבר 2020. לאור היקף הזמן שנדרש למילוי תפקידו כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון (שהוערך בכ-50% מזמנו), ביום 15 ביולי 2020, לאחר אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, אישרה האסיפה הכללית של הבנק את תנאי הכהונה של מר סייט כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון, כך שהחל ממועד תחילת כהונתו כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון (8 במרס 2020), היה מר סייט זכאי לגמול חודשי קבוע בסך של 90,000 ש"ח לחודש בתוספת מע"מ כל עוד הוא כיהן כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון, וזאת גם חלף הגמול לדירקטור, כך שלא ישולם לו גמול שנתי או גמול לשיבות המשולם לדירקטורים בבנק בתקופת כהונתו כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון. הגמול החודשי כאמור היה צמוד במלואו ובאופן שוטף לעליית מדד המחירים לצרכן. הגמול החודשי שולם כנגד הוצאת חשבונית מס לבנק על ידי ממלא מקום יו"ר הדירקטוריון או חברה בבעלותו לבנק. עם תחילת כהונתו של מר רון לבקוביץ כיו"ר דירקטוריון הבנק, סיים מר סייט את כהונתו כממלא מקום יו"ר דירקטוריון הבנק וממשיך לכהן כדירקטור בבנק.

ג. מר רון לבקוביץ מונה כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק החל מיום 15 בספטמבר 2020. מינויו כדירקטור אושר גם באסיפה הכללית מיום 5 בנובמבר 2020, ונקבע לתקופה של עד שלוש שנים ממועד אישור האסיפה. תנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון הם לתקופה בלתי קצובה, וכל צד להסכם יהיה רשאי להביא לסיומו בהודעה כתובה של שלושה חודשים. תקרת התגמול הקבוע של יו"ר הדירקטוריון היא 2,834 אלפי ש"ח לשנה (כולל תשלומים והפרשות בגין פיצויי פיטורים ותשלום פנסיוני על פי דין והפרשה בגין תקופת אי תחרות, כמפורט בתנאי ההעסקה). תקרת התגמול הקבוע צמודה למדד המחירים לצרכן. יו"ר הדירקטוריון זכאי להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות, לדמי הבראה ולהחזר הוצאות הקשורות במילוי תפקידו, חופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם לתנאי ההעסקה. יו"ר הדירקטוריון זכאי לרכב של הבנק ולהוצאות החזקתו. ליו"ר הדירקטוריון הזכות לבקש לערוך שינויים במשכורתה החודשית ו/או בתנאים הנלווים, בכפוף לשינויים והתאמות מקבילים, ובכפוף לכל דין ולתקרת התגמול הקבוע (כהגדרתה בתנאי ההעסקה).

בתנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון הוגדרה תקופת הגבלת תחרות מדורגת במשכורת מלאה (ללא תנאים נלווים למעט הרכב והוצאות החזקתו) שתעמוד על חודש במקרה שסיום ההעסקה יהיה במהלך השנה הראשונה להעסקתו, על חודשיים במקרה שסיום ההעסקה יהיה במהלך השנה השנייה להעסקתו, ושלושה חודשים במקרה שסיום ההעסקה יהיה במהלך השנה השלישית ואילך. לדירקטוריון הבנק שמורה הזכות לוותר על תקופת הגבלת התחרות או חלקה ובמקרה כזה לא יהיה זכאי יו"ר הדירקטוריון לתשלום כאמור.